

༡༡། །ཨོ་སྐྱེ། དཀོན་མཆོག་ཙ་གསུམ་སྐྱབས་གནས་རྒྱ་མཚོ་ཡིས།

དག་ལེགས་རྟེན་འབྱུང་དམ་པའི་མཆོག་སྦྱོལ་བས།

ས་སྦྱང་འཇིགས་མེད་གེ་སར་མཚན་ཅན་གྱི།

སྐྱ་ཚེ་ཡུན་བརྟན་མངའ་ཐང་རྒྱས་པར་ཤོག།

བཅོམ་ལྷན་ཐུགས་རྗེའི་དབང་ལྷུག་ཆེན་པོ་ཡིས།

བྱིན་ལྟུངས་བདུད་ཅིའི་ཆར་རྒྱན་ནམ་ཀུན་ཕབ།

མི་དབང་ཆོས་རྒྱལ་དམ་པའི་སྐྱ་ཚེ་བརྟན།

ཆབ་སྲིད་མངའ་ཐང་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་ཤོག།

སྤྲིགས་དུས་འགོ་མགོན་པསྒྲ་ར་ཡིས།

འཆི་མེད་བདེ་ཆེན་གྲུབ་པའི་མཆོག་སྦྱིན་པས།

མི་དབང་ཆོས་རྒྱལ་དམ་པའི་སྐྱ་ཚེ་བརྟན།

ཆབ་སྲིད་མངའ་ཐང་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་ཤོག།

སྐྱབས་མགོན་ངག་དབང་ནམ་པར་རྒྱལ་བ་ཡིས།

གསང་གསུམ་ནོ་རྗེའི་དབང་བསྐྱར་མི་བསྐྱུ་བས།

མི་དབང་ཆོས་རྒྱལ་དམ་པའི་སྐྱ་ཚེ་བརྟན།

ཆབ་སྲིད་མངའ་ཐང་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་ཤོག།

ཕན་བདེའི་འབྱུང་གནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་འཕེལ།

རྒྱལ་གློན་འབངས་འཁོར་དམ་གཙང་མཐུན་འབྲེལ་ཟབ།

བདེ་སྲིད་ཐུན་ཚོགས་དཔལ་ཡོན་དགུང་ཏུ་འཕྱར།

ལྗོངས་འདི་འཇམ་གླིང་ཀུན་གྱི་རྒྱན་འབྱར་ཤོག།

དཀར་ཆག

ལེའུ་ ༡ པ། མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལུ་ བཀའ་ངིན་གྲུས་བརྟན།.....༡

ལེའུ་ ༢ པ། རྒྱལ་ཁབ་གི་གནས་སྤངས།༢༥

འཆར་གཞི་ ༡༩ པའི་ རྒྱལ་ཡོངས་གི་ལས་རིམ་ ༡ པ་ དཔལ་འབྱོར་ལེགས་སྐྱར་གི་ལས་རིམ།.....༢༧

འཆར་གཞི་ ༡༩ པའི་ རྒྱལ་ཡོངས་གི་ལས་རིམ་གཉིས་པ་ མི་སྟོབས་གི་ལྷོགས་གྲུབ་

ཡར་དྲག་གི་ལས་རིམ།༣༡

འཆར་གཞི་ ༡༩ པའི་ རྒྱལ་ཡོངས་གི་ལས་རིམ་གསུམ་པ་ ཤེས་རིག་ལེགས་སྐྱར་གི་ལས་རིམ།.....༣༣

འཆར་གཞི་ ༡༩ པའི་ རྒྱལ་ཡོངས་གི་ལས་རིམ་བཞི་པ་ འཕྲོད་བསྟེན་ཅན་གི་འབྲུག་

ཡུལ་གི་ལས་རིམ།.....༣༤

འཆར་གཞི་ ༡༩ པའི་ རྒྱལ་ཡོངས་གི་ལས་རིམ་ལྔ་པ་ འཕྲུལ་རིག་ལེགས་སྐྱར་གི་ལས་རིམ།.....༣༧

འཆར་གཞི་ ༡༩ པའི་ རྒྱལ་ཡོངས་གི་ལས་རིམ་དྲུག་པ་ གཞུང་སྐྱོང་ལེགས་སྐྱར་གི་ལས་རིམ།.....༤༡

འཆར་གཞི་ ༡༩ པའི་ རྒྱལ་ཡོངས་གི་ལས་རིམ་བདུན་པ་ མི་སྡེ་དང་ལམ་སྟོན་

གོང་འཕེལ་གི་ལས་རིམ།.....༤༣

འཆར་གཞི་ ༡༩ པའི་ རྒྱལ་ཡོངས་གི་ལས་རིམ་བརྒྱད་པ་ མཐའ་འཁོར་ཉམས་སྐྱར་གི་ལས་རིམ།.....༤༥

ལེའུ་ ༣ པ། ཕྱིས་ལོ་ ༢༠༢༤ དང་ ༢༠༢༥ གི་ འཆར་གཞི་དང་གཙོ་རིམ།༤༧

ལེའུ་ ༤ པ། ཕྱིས་ལོ་ ༢༠༢༤ དང་ ༢༠༢༥ གི་ ཁྲིམས་བཟོ་གི་འཆར་གཞི།༤༩

མཇུག་བསྟུ་དང་བཀའ་ཤིས་སྟོན་འདེབས།.....༤༤

༣ འབྲུག་གི་ཙུ་གི་མཐུན་ཆེན་མོ། ཙུ་ཚན་ ༡༠ པ། རྟོན་ཚན་ ༡༠ པ་གི་ནང་ལུ་ སྟོན་ཆེན་གྱིས་ གཞུང་གི་
མཐུན་ཆེན་ལོ་ལོ་བསྟར་འཆར་གཞི་འོ་ཁར་ གཞུང་གི་གཙོ་རིམ་དང་བཅས་པའི་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གནས་
སྟངས་སྒྲུབ་ལས་ ལོ་བསྟར་སྟན་ལུ་ཅིག་ འབྲུག་རྒྱལ་པོ་མཆོག་དང་སྤྱི་ཚེས་སྟན་ལུ་གས་ལུ་ ཡུལ་དགོ་ཟེར་
བཀོད་དེ་ཡོད། དགོངས་དོན་འདི་དང་འབྲེལ་ཏེ་”

ད་རིས་ སྤྱི་ཞོར་དམ་པ། མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་ སྤྱི་ཚེས་སྟན་ལུ་གས་ལུ་ ལོ་བསྟར་
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྟན་ལུ་ཡུལ། དེ་སྤེལ་ སྟན་གསལ་པ་པ་ཅི་གི་ གོ་སྐབས་ཐོབ་མི་ལུ་ གནམ་མེད་ས་མེད་ ཁ་རྩེ་
དང་སྐལ་བ་བཟང་ཡི།

ད་རིས་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གནས་སྟངས་ སྟན་ལུ་འདི་ ལེ་འུ་ ༤ སྤེལ་པ་ཅི་ཡིན། དེ་ཡང་”

ལེ་འུ་ ༡ པ། མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལུ་ བཀའ་བློན་གུས་བཏུང།

ལེ་འུ་ ༢ པ། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གནས་སྟངས།

ལེ་འུ་ ༣ པ། ཕྱིས་ལོ་ ༢༠༢༤ དང་ ༢༠༢༥ གྱི་ འཆར་གཞི་དང་གཙོ་རིམ།

ལེ་འུ་ ༤ པ། ཕྱིས་ལོ་ ༢༠༢༤ དང་ ༢༠༢༥ གྱི་ མཐུན་ཆེན་གི་འཆར་གཞི།

ལེའུ་ ༡ པ།

མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལུ་ བཀའ་ངོན་གྱིས་བཏུང།

དུས་ཅི་གི་ལོ་འདི་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ བྱད་དུ་འཕགས་པའི་ལོ་ཅིག་ཨིན། དེ་སྤེ་ ལུ་དགོ་མི་འདི་
སྤྱི་གཙུག་གི་ཉི་ཟླ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ རྒྱལ་རབས་ ༥ པའི་ གསེར་ཁྲི་གུ་ཐེབས་ཏེ་
མི་ལོ་ ༣༠ ལང་ནི་འདི་གིས་ཨིན།

དེ་ཡང་ ཡབ་རྗེ་དམ་པ་ མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་ ༩ མཆོག་གིས་ དགུང་ལོ་ ༡༤ ལས་ར་ རྒྱལ་རབས་ ༩
པའི་ གསེར་ཁྲི་གུ་ཐེབས་ཏེ་ མི་ལོ་ ༣༤ གི་རིང་ལུ་ དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་ རྒྱལ་ཁབ་འདི་ ཅུ་ལོ་གཞི་
འབྲུག་ལས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ ཅུ་ལོ་གསེར་རྟོག་ཚུན་ཆོད་ བཀའ་གནང་ཡི།

དེ་ལས་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༤ སྤྱི་ཟླ་ ༡༢ པའི་ སྤྱི་ཚེས་ ༡༤ ལུ་ ཡབ་རྗེ་དམ་པ་ མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་ ༩
པ་མཆོག་གིས་ རྒྱལ་སྤྱི་ལུ་བྱུགས་གཏད་དེ་ རྒྱལ་ཁྲི་སྒྲོས་བཏང་སྟེ་ གསེར་ཁྲི་གུ་ལས་ དགོངས་ལུ་མཛད་
གནང་ཡི། དེ་བསྐྱར་ ང་བཅས་རའི་ ཡབ་རྗེ་དམ་པ་མཆོག་ དགུང་ལོ་ ༥༡ ལས་མ་བཞེས།

རྒྱལ་པོ་དགུང་ལོ་ གཞོན་མ་སྟེ་བཞུགས་པ་ད་ དེ་གི་མ་ཆ་ད་ མི་སེར་གྱི་བཙུ་བཀྱར་ འི་ལུ་བུ་སྟེ་ཡོད་པ་ད་
མི་སེར་གྱི་ཐ་དམ་ཆོག་ བསམ་གྱིས་མ་བྱུང་སྟེ་ཡོད་པ་ད་ རྒྱལ་པོ་གིས་ དགོངས་ལུ་ཡི་ཟེར་ འཛམ་གླིང་
ནང་ ག་ཏེ་ཡང་མ་བྱུང་། དེ་བཟུམ་མའི་ དཔེ་དང་སྟོལ་འདི་ མ་སྤྱོད་ལས་ར་མེད།

དེ་འབད་མ་ལས་བརྟེན་ ཡབ་རྗེ་དམ་པ་མཆོག་གིས་ དགོངས་ལུ་དེ་སྤེ་ མཛད་གནང་མ་ད་ལུ་ ང་བཅས་མི་
སེར་ཚུ་ སེམས་འབྲུལ། རྣམ་རྟོག་ལང་། ཆ་གུང་ཡང་ སྟོམ་སྟེ་ར་ལང་ཡི།

ཨིན་རུང་ སྤྱི་ཚེས་དམ་པ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ ཀྲོང་གསར་དཔོན་སློབ་ཀྱི་ ཕྱག་
འགན་བཞེས་པའི་བསྐྱེད་ལས་ར་ ཉིན་མ་གཅིག་ཡང་ མ་བཞུགས་པར་ ཅུ་བ་གསུམ་ལུ་ ཕྱག་ལུ་སར་
ང་བཅས་མི་སེར་ཚུ་གིས་ མཇུག་ཅི་འདི་གིས་ སློ་གཏད་དང་ཡིད་ཆེས་བྱུང་ཡི།

དེ་གི་མ་ཚད་ གསེར་ཁྲི་གུ་ ཐེབས་པའི་ཉིན་མ་ལས་ ཏུས་ཚོད་བྱང་གུ་ཅིག་ཡང་ མ་བཞུགས་པར་ ཀྱུལ་ཁབ་
དང་མི་སེར་གྱི་མཐའ་དོན་ ཁོ་ན་ལུ་གཟིགས་ཏེ་ ཕྱག་ལུ་ཅུ་འགྲོངས་ཏེ་ གནང་ས་མཇུག་ད་ མི་དབང་
མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་ མཇུག་བྱ་ལུ་ ཏུས་ལུ་བྱུང་བྱང་གུ་ཅིག་ནང་ར་ ང་བཅས་མི་སེར་ཚུ་ སློ་བའི་
པག་པ་ཐལ་ཏེ་ ཡིད་ཆེས་ཡང་སློམ་སླེ་ར་བྱུང་ཡི།

དེ་གུ་ འདས་པའི་ མི་ལོ་ ༣༠ གི་ནང་འཁོད་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ ཀྱུལ་ཁབ་དང་
མི་སེར་གྱི་དོན་ལུ་ ཕྱག་ལུ་གནམ་མེད་ས་མེད་གནང་ཡི། ཕྱག་ལུ་གནང་རེ་གནང་ཚད་པ་ཅིག་གིས་ ང་བཅས་
ཀྱུལ་ཁབ་དང་ མི་སེར་ལུ་ གནམ་མེད་ས་མེད་པན་ཐོགས་ཅི། དེ་འབདམ་ལས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་
པོ་ཆེ་མཆོག་ལུ་ བཀའ་བྲིན་གུས་བཏུང་ཕུལ་ནི་ཨིན།

མ་གཞི་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་ གསེར་ཁྲི་གུ་ མི་ལོ་ ༣༠ འཁོར་བའི་ བཀའ་བྲིན་གུས་
བཏུང་འདི་ ཀྱུས་ཞིང་རྒྱས་པ་སླེ་ཕུལ་དགོ། ཨིན་རུང་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་ མཇུག་བྱུལ་
ཚུ་ བསམ་གྱིས་མ་བྱུང་སླེ་ ཡོད་ནི་འདི་གིས་ མཇུག་བྱུལ་ཚུ་ག་ར་ ལུ་དགོན་ ཉིན་མ་གཅིག་ར་ལུ་རུང་ ལུ་
མི་ཚར།

དེ་འབདམ་ལས་བརྟེན་ ད་རིས་ ཏུས་ཚོད་ཀྱི་ ཁེ་པན་ལུ་བཟྭ་སྟེ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་
མཇུག་བྱ་དང་མཇུག་བྱུལ་ རྒྱ་མཚོ་འོ་ནང་ལས་ ཐིགས་པ་ཅིག་ རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆེ་བ་ལུ་དམིགས་ཏེ་ ང་བཅས་
རའི་ དིན་ཆེན་གྱི་གོང་མ། སྤྱི་དུག་གི་པམ། ཕྱག་འཆལ་སའི་རྟེན། རྣམ་ཐོས་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱུལ་པ།

ས་སྤྱོད་གི་དཔའ་བོ། དབང་ཕྱུག་བརྒྱུད་འཛིན་གྱི་སྟོན་ཤིང་། མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལུ་
བཀའ་ངིན་གུས་བརྟུང་ཕུལ་གོ།

ད་རིས་ ཀྲུལ་ཁམས་ཀྱི་གནས་སྟངས་སྟན་ལུ་ ཕུལ་མ་ད་ དེ་དང་སྟབས་གཅིག་ཁར་སྟེ་ མི་དབང་མངའ་བདག་
རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལུ་ གསེར་ཁྲི་གུ་ཕེབས་ཏེ་ མི་ལོ་ ༣༠ འཁོར་བའི་ བཀའ་ངིན་གུས་བརྟུང་ཕུལ་ནི་གི་ གོ་
སྐབས་ཐོབ་འདི་ མ་འགྲིགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ སྤྱི་གསལ་བཟུམ་སྟེ་ཡར་སོའི་ དེ་སྟེ་ ལུ་དགོ་མི་འདི་ཡང་
ང་བཅས་རའི་ ཀྲུལ་ཁམས་ཀྱི་གནས་སྟངས་ སྤྱི་སྤྱི་ཡོད་མི་འདི་ཡང་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་
གི་ མཛུགས་བྱེད་མཛུགས་ལུ་ར་ཨིན། མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལུ་ བཀའ་ངིན་གུས་བརྟུང་གི་
ར་ ང་བཅས་རའི་ ཀྲུལ་ཁམས་ཀྱི་ གནས་སྟངས་འདི་ འབྲུག་མི་ཡོངས་ཀྱིས་ ཏ་ལམ་ ཏ་གོ་ཚུགས།

དེ་འབད་མ་ལས་བརྟེན་ སྤྱི་ཚེས་དམ་པ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལུ་ བཀའ་ངིན་གུས་བརྟུང་
ཕུལ་ནི་ལུ་ གཙོ་བོ་བརྟེན་ཏེ་སྟེ་ ད་རིས་ ཀྲུལ་ཁམས་ཀྱི་སྟན་ལུ་འདི་ཕུལ་ནི་ཨིན།

༡༽ དིན་ཆེན་གྱི་གོང་མ། མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལུ་ བཀའ་ངིན་གུས་བརྟུང་ཕུལ་ནི་ཨིན།

ང་བཅས་ག་ར་གིས་ མཁུན་དོ་བཟུམ་སྟེ་ ཀྲུལ་ཁམས་ཀྱི་ རང་དབང་དང་སྤྱད་སྤྱོད་ཚུ་ སྤར་ལས་ལྷག་སྟེ་ སྤྱི་
སྤྱི་ཐལ་ཏེ་ཡོད།

དེ་སྟེ་ཡོད་མི་འདི་ཡང་ མངོན་མཐོའི་བཀོད་དཔོན་སྤྱི་བཟུ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་ དབུ་
འཁྲིད་བཟང་པོའི་མངའ་འོག་ལུ་ ངག་ཁག་གསུམ་གྱིས་ ཕུག་མ་བརྟུབ་བརྟུབ་སྟེ་ ལུ་ནི་འདི་གིས་ཨིན།

ང་བཅས་རའི་ཀྲུལ་ཁམས་ བདག་འཛིན་མཛུགས་ཀྱི་དོན་ལུ་ མི་དབང་མཆོག་གིས་ ས་མཚམས་ཀྱི་ས་གོ་
ཐད་མ་ཐད་ཁ་ལས་པར་ ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་གནང་སྟེ་ དམག་མི་ཚུ་དང་ མཇལ་འཕྲད་གནང་སྟེ་ བཀའ་
སྟོབ་དང་ལམ་སྟོན་གནང་སྟེ་ ཀྲུལ་ཁམས་སྤྱད་སྤྱོད་ མ་བརྟུབ་བརྟུབ་སྟེ་ བདག་འཛིན་མཛུགས་གནང་ཡི།

དེ་གི་མ་ཚད་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ རྒྱུ་ཀྱི་ཅིག་ལས་མེད་རུང་། མི་སྒྲོབས་ཚད་ཅིག་ལས་མེད་རུང་ མ་
འོངས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ རང་དབང་རང་བཅོན་ཡུན་བརྟན་སྤེལ་ཞུགས་ཐབས་ལུ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་
མཆོག་གིས་ རྒྱལ་སྤྱད་གི་ལས་རིམ་ འགོ་བཙུགས་གནང་ཡི།

ག་ནི་བ་ ཕ་ཆེ་བའི་ ག་ནི་བ་ ཁག་ཆེ་བའི་ ལས་རིམ་འདི་ལས་བརྟེན་ འབྲུག་མི་ག་ར་གིས་ རང་གི་རྒྱལ་
ཁབ་ཀྱི་ རང་དབང་དང་སྤྱད་སྤྱོད་ བདག་འཛིན་འབད་ནི་ནང་ ཕྱག་ལུ་རྒྱ་ལྷན་པ་སྤེལ་ བཟོ་གནང་ཡི།

དེ་གུ་ ང་བཅས་རའི་ ན་གཞོན་ཚུ་གི་ མ་འོངས་པ་ བརྟན་ཉེག་ཉོ། ལྷོགས་གྲུབ་ཅན། རིག་ཅུལ་ཅན།
འཛུལ་ཐང་ཅན། ཚགས་ཁར་ཚུད་པ། གོ་ཚད་ཉེག་ཉོ་སྤེལ་ ཐལ་ནི་ཨིན་པས།

དེ་འབདམ་ལས་བརྟེན་ རྒྱལ་སྤྱད་གི་ ལས་འགུལ་འདི་གིས་ ད་རེས་ མི་གསུམ་གྱིས་ འབད་མི་ལཱ་འདི་ མ་
འོངས་པའི་ནང་ རྒྱལ་སྤྱད་པ་གཅིག་གིས་འབད་ཚུགས།

དེ་གིས་འབད་ མི་སྒྲོབས་སྤྱི་ཚུལ་ཐལ་ཏེ་ དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་ལུ་ བསམ་གྱིས་མ་བྱུང་པའི་ སུན་
ཐོགས་འབྱུང་ཚུགས།

གནས་ཚུལ་སྤེལ་ཞུ་བ་ཅིན་ རྒྱལ་སྤྱད་གི་ལས་འགུལ་འདི་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ སྤྱི་ཟླ་ ༩ པའི་ནང་ལུ་ འགོ་
བཙུགས་ཏེ་ ད་རེས་འབདམ་ད་ ལོ་ཕྱེད་ད་གཉིས་ཀྱི་ནང་འཁོད་ར་ རྒྱལ་སྤྱད་པ་ ༩,༥༠༠ གིས་ སྤྱི་ཚུལ་དང་
མཐར་འཁྱེལ་ཏེ་ཡོད།

རྒྱལ་སྤྱད་པ་ཚུ་གི་ ལྷོགས་གྲུབ་དང་ འཛུལ་ཐང་ལུ་བཟྱ་སྤེལ་ ཁོང་ར་བསམ་ཚུགས་པའི་ཁར་ སམ་དང་སྤྱན་ཆ།
དེ་ལས་ མི་སྤེལ་གིས་ གནས་མེད་ས་མེད་ ངལ་རངས་ཏེ་ཡོད།

དེ་གྱི་ ཕྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ དབུ་འཁྲིད་པ་དང་ མཁམ་མཆོག་ཚུ་གིས་ཡང་ རྒྱལ་སྤྱི་གི་ལས་རིམ་ལུ་བཟུ་སྟེ་
ཡིད་ཆེས་ཏེ་ཡོད།

དེ་སྟེ་ ཡིད་ཆེས་མི་འདི་ཡང་ རྒྱལ་སྤྱི་ལས་རིམ་ཀྱི་ སྤྱི་ཚད་ར་ གཞན་དང་འབྲམ་ཅིག་ ཡོད་ནི་འདི་གིས་
ཨིན། དེ་ཡང་ རྒྱལ་སྤྱི་གི་སྤྱི་ལ་ཁང་། སྤྱི་བདེ་ལུ་ཅ་གཞུང་། སྤྱི་བདེ་ལུ་གནང་བཅས་ཚུ་ག་ར་ མི་དབང་
མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ར་ དབུ་འཁྲིད་མཛད་གནང་ནི་འདི་གིས་ཨིན།

རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རང་དབང་བཙན་ སྤྱི་སྤྱི་དང་ ཅ་བཟུན་བཟོ་ནི་གི་དོན་ལུ་ འདས་པའི་མི་ལོ་ ༢༠ ནང་
རྒྱལ་ཁབ་ ༣༩ དང་གཅིག་ཁར་ བཟུང་བཤེས་མཐུན་འབྲེལ་འགོ་བཙུགས་གནང་ཡི།

དེ་གི་མ་ཚད་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ ཐུགས་མ་ཆེར་བར་ སྤྱི་ལོ་བརྒྱལ་བ་ལུ་
མ་གཟིགས་པར་ འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་ལེ་ཤ་ཅིག་ནང་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གཟིགས་སྒྲོར་གནང་པར་བྱོན་གནང་
ཡི། དེ་ཕྱི་འབད་ནི་”

འདས་པའི་མི་ལོ་ ༢༠ ནང་ ཕྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཚུ་ནང་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གཟིགས་སྒྲོར་དང་ གཞུང་དོན་གྱི་གཟིགས་
སྒྲོར་ནང་ ༢༢ བྱོན་གནང་ཡི། དེ་ཚུ་ཡང་”

རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ གཟིགས་སྒྲོར་གནང་པ་ རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཁབ་ནང་བཅས་ ༣ བྱོན་ཡི། དེ་བཟུམ་སྟེ་ Japan,
Bangladesh, Mongolia དང་ དེ་ལས་ Vietnam ཚུ་ནང་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གཟིགས་སྒྲོར་ གནང་
པ་བྱོན་ཡི།

དེ་གི་མ་ཚད་ རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ གཞུང་དོན་གཟིགས་སྒྲོར་བཅས་ ༩ བྱོན་ཡི། དེ་བཟུམ་སྟེ་ར་
Thailand ལུ་བཅས་ ༥ དང་ Singapore ལུ་བཅས་ ༡ བྱོན་པའི་ཁར་ Japan, United
Kingdom, Brunei Darussalam, Australia, France ཚུ་ནང་ བྱོན་གནང་ཡི།

མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ ང་བཅས་རའི་ ཀྲུལ་ཁབ་ཀྱི་ རང་དབང་དང་སྤྱད་སྤྱོད་ སྤར་བ་
ལྷག་སྟེ་ སྤྱི་དབང་བཟོ་གནང་མ་མཚན་ མ་འོངས་པའི་དོན་ལུ་ ཀྲུལ་ཁབ་ཀྱི་ རང་དབང་དང་སྤྱད་སྤྱོད་ ཅ་
བརྟན་དང་ཡུན་བརྟན་སྟེ་ བཟོ་གནང་མི་ལུ་ མི་སེར་ཡོངས་ཀྱིས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་
ང་བཅས་རའི་ དིན་ཆེན་གྱི་གོང་མ་སྟེ་མཇལ་དོ། ད་རིས་ མི་སེར་ཡོངས་ཀྱི་ མགྱིན་ཚབ་སྟེ་ ང་བཅས་རའི་
དིན་ཆེན་གྱི་གོང་མ། མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལུ་ ལྷག་བསམ་ནམ་དག་གི་སྒྲོལ་ས་ བཀའ་
དིན་གུས་བརྟན་ལུ་དོ།

༡༽ སྤྱི་དབང་གི་ཡུལ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལུ་ བཀའ་དིན་གུས་བརྟན་ལུ་ནི་ཨིན།

ང་བཅས་རའི་ ཀྲུལ་ཁབ་ནང་རྒྱུ་མ་ཅིག་མ་གཏོགས་ འཛམ་གླིང་ཀྲུལ་ཁབ་གཞན་ཁར་ ག་ཏེ་ཡང་མེད་པའི་
སྒྲོལ་བཟང་པོ་ཅིག་ཡོད།

འ་ནི་ སྒྲོལ་བཟང་མོ་འདི་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ ང་བཅས་འབངས་མི་སེར་ལུ་ སྤྱི་དབང་
སྤྱད་གནང་མི་འདི་ཨིན། མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ ཐུགས་བྱམས་པ་དང་སྤྱི་དབང་གི་སྒྲོ་
ལས་ འདས་པའི་མི་ལོ་ ༣༠ གི་ནང་འཁོད་”

- ས་ཆ་མེད་མི་ མི་མི་སེར་ཚུ་ལུ་ ༣,༧༣,༤༧ ལུ་ ས་ཆ་གི་ སྤྱི་དབང་གནང་ཡི།
- མི་སེར་ ༣༠༠ ལུ་ གཞི་གསར་གྱི་ སྤྱི་དབང་གནང་ཡི།
- མི་ཕྱིས་མེད་མི་ ༣༧,༤༠༣ ལུ་ མི་ཕྱིས་ཀྱི་ སྤྱི་དབང་གནང་ཡི།
- བ་གཞོན་ ༡,༢༤༣ ལུ་ ཀྲུལ་པོའི་སྟོ་བས་ཀྱི་ སྤྱི་དབང་གནང་ཡི། དེ་ཚུ་མ་བཅི་བར་ སམ་ཉམ་
རྒྱུ་གི་བ་གཞོན་ ༡,༢༧༠ ལུ་ སྟོ་བ་གཉེར་གྱི་ སྤྱི་དབང་གནང་ཡི། དེ་གི་མ་དོ་བར་ ཁྲོང་གསར་
དཔོན་སྟོ་བ་ཀྱི་ སྟོ་བ་གཉེར་གྲོགས་རམ་དང་ ཀྲུལ་པོའི་སྟོ་བ་གཉེར་གྲོགས་རམ་བརྒྱུད་དེ་ བ་གཞོན་
༡,༤༥༠ ལུ་ སྟོ་བ་གཉེར་གྱི་སྤྱི་དབང་གནང་ཡི།

- དེ་གི་མ་ཚད་ ཕྱི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ རྒྱ་རན་ཐོན་མ་དུ་ དབྱེ་འབད་ནི་ བལ་པོ་དང་ Myanmar རྒྱ་རན་ཡང་ བདེ་སྤྱད་པ་འདི་ཚུ་གིས་ཕྱག་ལུ་ཡི།
- བདེ་སྤྱད་པ་གི་གྲལ་ཁར་ ར་གཞོན་ལཱ་གཡོག་མེད་མི་ ༡༠,༡༢༤ ལུ་ ལཱ་གཡོག་གི་སྤྱིད་སྤྱག་ གནང་ཡི།
- དེ་གུ་ བདེ་སྤྱད་པ་ ༢༠,༡༤༤ ལུ་ དེ་གུ་རྩལ་གྱི་སྤྱིད་བདེ་པ་ཡང་ རྒྱལ་པོ་འི་གསོལ་ར་སྤྱོད་ གནང་ ཡི།
- ད་རེས་ནངས་པ་འབད་རུང་ Middle East རན་ དམག་འབྲུགས་ལང་མི་འདི་གིས་ ས་སྤྱོད་ མར་ཁུ་གི་གོང་ཚད་ ཡར་མེད་སོང་སྟེ་ཡོད། དེ་ལས་བརྟེན་ རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་སེར་ལུ་ དཀའ་སྤྱོད་ སྤྱོད་ཕོགས་ད་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ གོང་ཚད་མར་ཕབ་གྱི་ སྤྱིད་སྤྱག་ གནང་ཡི།
- གནས་རྒྱལ་དང་འབྲམ་སྤྱོད་ལུ་བ་ཅིན་ ད་རེས་རྒྱ་རན་ཚོད་ དངུལ་ཀྲམ་ཐེར་འབྲམ་ ༡.༤༤༡ གནང་ སྟེ་ཡོད། དེ་གི་ རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་སེར་ཚུ་ལུ་ ཕན་ཐོགས་བསམ་གྱིས་མ་བྱལ་སྤྱོད་ཡི།
- དེ་བཟུམ་སྤྱོད་ སྤྱིད་སྤྱག་ལེ་ཤ་གནང་སྟེ་ཡོད་པ་ལས་ ག་ར་ལུ་དགོ་པ་ཅིན་ ལུ་མི་ཚར་ནི་མས། ལུ་ཡང་མི་རྒྱགས་ནི་མས།
- ང་བཅས་ར་ ག་ར་འབད་རུང་ སྤྱིད་སྤྱག་ཆེ་ཤོས་ར་ ཤི་བའི་སྐབས་ལུ་ཨིན། སྤྱོད་ ལ་ལུ་གཅིག་ ཤིམ་ད་ལུ་ རྟིང་བཏང་སྟེ་ མི་རྟག་ལམ་མཇུག་ འབད་མི་མེད་པར་ ལུས་པ་ཨིན། ཨིན་རུང་ ང་ བཅས་ར་འི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་འདི་ གནས་སྤྱད་པ་ འདི་གུ་ཕྱག་མི་རྒྱ་ཡང་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་ པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ར་ བདག་འཛིན་མཇུག་གནང་མ་ཨིན།
- ད་ལྟོ་རྒྱ་རན་ཚོད་ མི་ཤི་སྤྱོད་མཆེད་གྱི་ སྤྱིད་སྤྱག་ཕོག་མི་ ཕྱི་ནང་གཉིས་གྱི་ ཆོ་འདས་ ༡༠ ལུ་ མི་ རྟག་ལམ་མཇུག་དང་ དགེ་ཤ་དགེ་རྩ་ག་ར་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ སྤྱིད་ སྤྱོད་གཞིགས་གནང་ཡི།

བཅུད་བསྐྱེད་བཅུད་ ང་བཅས་མི་སེར་ག་ར་གིས་ ཤེས་དོ་བཟུམ་སྤྱེ་ རང་ལས་ར་ འགོ་བཙུགས་ཏེ་ འབྲུག་ མི་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་ གན་གཞོན་བར་གསུམ་མེད་པར་ གསེར་ཁྱི་རྩ་བ་ལས་ སྦྱིད་སྤྱུག་མ་ཞུ་མི་ མི་སེར་ ག་ཡང་མེད། དེ་འབདཅུ་ལས་བརྟེན་ མི་སེར་ཡོངས་ཀྱིས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་སྦྱིད་སྤྱུག་ གི་ཕམ་སྤྱེ་ མཇུག་དོ།

ད་རིས་ མི་སེར་ཡོངས་ཀྱི་ མགྱིན་ཚབ་སྤྱེ་ ང་བཅས་རའི་ སྦྱིད་སྤྱུག་གི་ཕམ། མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ ཆེ་མཆོག་ལུ་ དམ་ཆོག་གཙང་མའི་སྒྲོ་ལས་ བཀའ་བློན་གུས་བརྟུང་ཕུལ་དོ།

༤༽ ཕུག་འཆལ་སའི་རྟེན། མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལུ་ བཀའ་བློན་གུས་བརྟུང་ཕུལ་ནི་ཡིན། ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ རྒྱལ་ཁབ་ལྡན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཡིན་ཟེར་ འཇམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་ཡོངས་ཀྱིས་ ཡིད་ ཆེས་དང་བརྩི་མཐོང་བསྐྱེད་པ་ཡིན། དེ་གི་རྒྱལ་ལས་ཡང་ གསང་སྤྲུགས་དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ རྒྱལ་ཁབ་ཡིན་མ་སྤྱེ་ དམིགས་བསལ་གྱི་ རོས་ལེན་འབདཅུ་ཡིན།

ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ དར་ཞིང་རྒྱས་མི་འདི་ གཙོ་བོ་ར་ ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གི་ མཇེད་པ་དང་འཕྲིན་ལས་བརྟེན་ཡིན། འདས་པའི་མི་ལོ་ ༢༠ གི་རིང་ལུ་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་ར་”

- རྫོང་གཞིས་ ༡ གསར་བཞེངས་གནང་ཡི། དེ་ཚུ་ཡང་ དབང་འདུས་པོ་བྱང་རྫོང་། འབྲུག་རྒྱལ་ རྫོང་། གསར་སྤངས་རྫོང་། ཕྱི་རང་རྫོང་། རྒྱ་ཁ་རྫོང་། པན་དགའ་ཚལ་རྫོང་། དེ་ལས་ དུང་དཀར་ རྫོང་ཚུ་ཡིན། དེ་བཟུམ་སྤྱེ་ རྫོང་གཞིས་ ༢ ཉམས་གསོ་ཞུ་གནང་ཡི།
- ལྷ་ཁང་དགོན་སྤེ་གསར་པ་ ༢ རྫོང་གཞིས་ཀྱི་ དེ་བཟུམ་སྤྱེ་ ལྷ་ཁང་དགོན་སྤེ་ ༡༢༢ ཉམས་ གསོ་ཞུ་གནང་ཡི། དེ་གི་མ་ཆད་ Hindu གི་ Mandir ༢༣ གསར་བཞེངས་དང་ ༡༩ ཉམས་གསོ་མཇེད་གནང་ཡི།
- དམིགས་བསལ་དུ་ སངས་རྒྱས་འཁྲུངས་ས་ Lumbini ལུ་ ལྷ་ཁང་གསར་བཞེངས་གནང་ནི་ འགོ་བཙུགས་ཡི།

- དེ་བཟུང་སྤེལ་ སངས་རྒྱལ་བཙུག་ལྷན་འདས་ སངས་རྒྱལ་ས་ རོ་རྩེ་གདན་གྱི་ གཙུག་ལག་ཁང་ རྩེ་མཚམས་འདི་ ཉམས་གསོ་བྱ་གནང་ནི་ འགོ་བཙུགས་ཡི།
- སངས་རྒྱལ་གྱིས་ ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ དང་པ་བསྐྱོར་ས་ Varanasi ལུ་ ལྷ་ཁང་བཞེངས་གནང་ བྱིས་པོ་ བཀའ་མེབས་ཅི། ལྷ་ཁང་བཞེངས་ནི་གི་ ས་ཆ་ཕུལ་མི་ལུ་ རྒྱ་གར་གྱི་སློན་ཆེན་ Narendra Modi ལུ་ བཀའ་བྲིན་དགའ་ཆོར་བྱ་དོ།
- ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ གཉིས་པ་བསྐྱོར་ས་ Rajgir ལུ་ ལྷ་ཁང་གསར་བཞེངས་གནང་ཡི།
- རྒྱལ་ཁབ་མཐའ་དབུས་མེད་པར་ བཙུག་ཏེ་གསར་པ་ ༡༧༠ གསར་བཞེངས་གནང་ཡི། དེ་ བཟུང་སྤེལ་ བཙུག་ཏེ་རྩེ་མཚམས་ ༣,༤༣༧ ཉམས་གསོ་བྱ་གནང་ཡི།
- འདས་པའི་མི་ལོ་ ༣༠ གི་རིང་ལུ་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྐྱེ་རིམ་དང་ དབང་ལུང་ཁྲིད་གསུམ་ཡོངས་ བསྐྱོམས་ ༣༤༠ གནང་ཡི།
- དམིགས་བསལ་དུ་ འཛམ་གླིང་གི་རྒྱལ་རབས་ནང་ ཏུས་ནམ་ཡང་མ་འབྱུང་བའི་ རྒྱལ་རབས་ཅན་ གྱི་མཛད་རིམ། ཁྱད་དུ་འཕགས་པའི་མཛད་རིམ། འཛམ་གླིང་ཞི་བདེ་གི་ སློན་ལམ་ཆེན་མོ་འདི་ འགོ་བཙུགས་གནང་ཡི།

མཛད་རིམ་འདི་ནང་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ ཅུས་ནམ་ཡང་ མ་གནང་པའི་མཛད་རིམ་ ཅུས་འཁོར་དབང་
ཆེན་དང་ བརྒྱ་བཞི་རྒྱུ་པ་ཡང་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱི་རིམ་སྡེ་ བརྒྱབས་གནང་ཡི། དེ་གི་ སངས་རྒྱལ་
ཀྱི་བསྟན་པ་ དར་ཞིང་རྒྱས་ནི་ལུ་ བསམ་གྱིས་མ་བྱལ་སྡེ་ ཕན་ཐོགས་བྱུང་སྟེ་ཡོད།

ཁྱད་དུ་འཕགས་པའི་ མཛད་རིམ་དང་སྐུ་རིམ་ དབང་ལུང་ཚུ་དེ་སྟེ་གནང་མི་ལུ་ ཆོས་ཀྱི་དབུ་འཁྲིད་
དམ་པ་ སྐུ་བས་རྗེ་རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལུ་ དམིགས་བསལ་གྱི་ བཀའ་འིན་དགའ་ཆོར་སྤུལ་དོ།
དེ་བཟུམ་སྟེ་ གཞུང་གྲ་ཚང་དང་ ཆོས་སྡེ་ཁག་གི་ སྲ་སྤྱུལ་ཡོངས་ལུ་ བཀའ་འིན་དགའ་ཆོར་ཡོད།

ང་བཅས་རའི་ སྒྲུལ་ཚུལ་ལྟ་བུ་ འཛོལ་འཁྱེད་ཀྱི་སྤྱི་ལོ་ལྟ་བུ་ རྒྱུ་དང་རྒྱུ་ཚུལ་ལྟ་ མི་དབང་
མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ར་གཞིགས་དོ། དེ་འབད་མ་ལས་ སྒྲུལ་ཚུལ་ལྟ་ རྟོ་ཐོགས་
ཡར་སང་གི་ སྤྱི་ལོ་ལྟ་བུ་ལང་གནང་སྟེ་ཡོད། དེ་གི་སྟེ་ ང་བཅས་རའི་ ཀྲུལ་ཁབ་ནང་ལུ་ སངས་
རྒྱུ་གི་བསྟན་པ་ དར་ཞིང་རྒྱས་ནི་ནང་ ཕན་ཐོགས་བྱུང་ཡི།

- མ་འོངས་པ་ལུ་ སངས་རྒྱུ་གི་བསྟན་པ་ ཡུན་བརྟན་སྟེ་ རྒྱུ་སྤྱི་ལོ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ དགོ་རབ་
ཆེད་ཡོན་ གཞི་བཙུགས་གནང་ཡི།
- དེ་གི་ ད་ལྟོ་ལས་ར་ གཞུང་གྲུལ་ཚང་དང་རབ་སྟེ་ལག་ དེ་བཟུམ་སྟེ་ དགོན་སྟེ་ཚུ་ འཛོལ་སྤྱི་ལོ་
འབབ་ནི་དང་ ཉམས་གསོ་ལྟ་བུ་ནི་ནང་ ཕན་ཐོགས་སྟེ་སྟེ་ བྱུང་སྟེ་ཡོད།
- འབྲུག་ཀྲུལ་ཁབ་འདི་ རང་པ་ཚོས་ལྟ་བུ་ ཀྲུལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་པའི་ཁར་ དགོ་ལེགས་ཕུག་ཏུ་
ཤེས་ཁྲོམ་ཆོགས་འདི་ གསང་སྤྱུགས་དོ་ཆེ་ཐེག་པའི་སྟེ་བ་ དམིགས་བསལ་སྟེ་ གཞི་བཙུགས་
གནང་ནི་ འགོ་བཙུགས་གནང་ཡི། དེ་ནང་ལུ་ གཞུང་གྲུལ་ཚང་གི་གཙོ་སྤྱི་ལོ་ ཚོས་སྟེ་ལག་ ༢༢
གིས་ ཚོས་སྟེ་རང་སོའི་ གནད་སྤྱུགས་ལྟ་བུ་ འགོ་བཙུགས་ཏེ་ཡོད།
- དུས་ཅི་ དམིགས་བསལ་གི་ ལོ་འདི་ནང་ དགོ་ལེགས་ཕུག་ཏུ་ཤེས་ཁྲོམ་ཆོགས་ནང་ ཉིན་མ་
གཅིག་ནང་ བྱང་རྒྱུ་མཆོད་རྟེན་ ༡༠༥ བཞེངས་ནི་སྟེ་ ཀྲུལ་ཡོངས་ལུ་ བཀའ་འཕྲིན་གནང་ཡི།

ང་བཅས་མི་སེར་ཀུན་གྱིས་ ཤེས་དོ་བཟུམ་སྟེ་ར་ དེ་གི་ཕུག་ལུ་ཡང་ སྟེ་སྟེ་ར་གནང་དོ། མཆོད་
རྟེན་གི་ རིང་ཚད་འདི་ མི་ཁར་ ༡༥ སྤྱི་ལོ་ Building ཐོག་ཚད་ ༥ གི་ཅིས་ཡིན། མཆོད་
རྟེན་ ༡༠༥ ཉིན་མ་གཅིག་ནང་ བཞེངས་མི་འདི་ འཛམ་གླིང་ནང་ཕར་བཞག་ ཐ་ན་ སྟེ་
སངས་རྒྱུ་དང་ བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཚུ་གི་ རྒྱུ་ཐར་དང་ཚོས་བྱུང་། ཀྲུལ་རབས་ནང་ཡང་མ་
མཇུག།

ཀྲུལ་རབས་ཅན་གི་ཕུག་ལུ་སྟེ་ ཚུ་ཆེད་གཏོ་ རེ་བཟུམ་མཇུག་དུ་ འབྲུག་མི་ཡོངས་ ག་ཅི་
སག་མི་ལང་ནི། ཐ་ན་ སྤྱི་ལོ་ལྟ་བུ་ སག་ལང་། ཡིད་ཆེས། བཅའ་མར་གཏོགས་དགོ་ མཐོ་སྟེ་
འདུག།

ཆེས་དོན་གྱི་མཛད་བྱ་ འཛིན་ཆུ་མཇལ་ཤ་ད་ ཕྱི་མི་ཆུ་གིས་ དགེ་ལེགས་སྤྱད་ཅན་གྱིས་ཁྲོམ་ཆོགས་འདི་ ཤམ་
བྱ་ལའི་ཞིང་ཁམས་ཡིན་མ་སྟེ་ ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་པ་མས།

འདས་པའི་ལོ་ ༣༠ གི་ནང་འཁོད་ ཏུས་ཡུན་ཐུང་ཀུ་ཅིག་གི་ ནང་འཁོད་ར་ ང་བཅས་རའི་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་
སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་ འཕེབས་སྟེ་ར་ དར་ཞིང་རྒྱས་ཏེ་ ཡུན་བརྟན་སྟེ་གནས་ཏེ་ཡོད།

དེ་འབདཝ་ལས་ ང་བཅས་མི་སེར་ཡོངས་ཀྱིས་ ང་བཅས་རའི་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ ཆོས་
 ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ རྒྱལ་འཛུལ་སའི་རྟེན་སྤེལ་ལོ་། ད་རིས་ མི་སེར་ཡོངས་ཀྱི་ མགྱེན་ཚབ་སྤེལ་ ང་བཅས་རའི་
 རྒྱལ་འཛུལ་སའི་རྟེན། མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལུ་ དད་པ་དང་ དམ་ཆོག་གཙང་མའི་སྒོ་ལས་
 བཀའ་ངོན་གྱིས་བརྟན་ལུ་དོ།

༤༽ རྣམ་ཐོས་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུལ་པ། མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལུ་ བཀའ་འདྲིན་གྱིས་བརྟུན་ཕུལ་ནི་
ཞིན།

ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ སློབས་ཚུད་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ རྒྱ་ཀྱ་ཅིག་ལས་མེད་རུང་ འདས་པའི་མི་ལོ་
 ༣༠ གི་ ཉང་འཁོད་ར་ དཔལ་འབྱོར་འདི་ སློམ་སླེ་ར་ གོང་འཕེལ་ཐལ་ཏེ་ཡོད།

གྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ལུ་ བང་འཁོད་ཐོན་ཁུངས་ཡོངས་བསྐྱེམས་ དངུལ་ཀྲམ་ཐེར་འབྲུམ་ ༩༩ ལས་ ད་རེས་
 དངུལ་ཀྲམ་ཐེར་འབྲུམ་ ༣༡༢ གྱི་ ཡར་འཕར་སོང་སྟེ་ཡོད།

ཡར་འཕར་དེ་སྟེ་ སོང་མི་འདི་ འདས་པའི་མི་ལོ་ ༣༠ ནང་ ལོག་ལྟ་བུ་གསུམ་གྱིས་མ་ཆད་པར་ བདུན་ལྟ་བུ་ ཡར་ལྷག་སོང་།

དེ་འབད་ནི་འདི་གིས་ར་ ང་བཅས་རའི་ རྒྱལ་ཁབ་འདི་ གོང་འཕེལ་ཉུང་སྲུ་ཐལ་བའི་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལས་
མཐར་འཁྱུལ་ཏེ་ གོང་འཕེལ་བར་མ་ཐལ་བའི་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལུ་ རྩོད་དེ་ཡོད། དེ་སྟེ་ གོང་འཕེལ་དང་ ཡར་
འཕར་སྟོམ་སྟེ་ ཐལ་མི་འདི་ གཙུ་བོ་ར་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ དབུ་འཁྲིད་དང་མཁྱེན་
རྒྱ་ཆེ་བའི་སློལ་ས་ བཀའ་སློབ་དང་ལམ་སྟོན་ གནང་མ་ལས་བརྟེན་ཨིན།

དེ་གི་མ་ཚད་ ང་བཅས་མི་སེར་གྱི་ བདོག་གཏད་དང་རྒྱ་ཁོར་ བདག་འཛིན་འཐབ་ནི་གི་དོན་ལུ་ འབྲུག་རྒྱ་
ཁོར་གཞི་བབྱང་ འགོ་བཙུགས་གནང་ཡི།

ད་ཅེས་འབདམ་ད་ འབྲུག་རྒྱུ་ཁོར་གཞི་བབྱང་གི་ འོང་འབབ་ལས་བརྟེན་ ཤེས་རིག་དང་ གསེ་བའི་ཞབས་
 ཏྲིག་ རིན་མེད་སྟོང་པ་སྟེ་ གནད་རྒྱུགས་པའི་ཁར་ སྤར་སྟོལ་ལམ་ལུགས་དང་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྟངས་
 ཡང་ བདག་འཛིན་འབད་རྒྱུགས་པ་ཨིན། དེ་འབདམ་ལས་ འབྲུག་རྒྱུ་ཁོར་གཞི་བབྱང་འདི་ རྒྱལ་ཁབ་གྱི་
 དཔལ་འབྱོར་གྱི་ སྟོག་ཤིང་ལུ་ ལྷུར་ཏེ་ཡོད།

དཔེ་ སྒྲིང་སྒྲིང་ཐལ་མི་འདི་ འབྲུག་རྒྱུ་མོར་གཞི་བབྱུང་འདི་ མི་དབང་མངའ་བདག་པོ་ཆེ་མཆོག་ སྐུ་ཉག་
ཅིག་གིས་ དབྱ་འབྲིད་དང་ལམ་སྟོན་ མཛད་གནང་ནི་འདི་གིས་ཞིན།

དེ་གི་མཛད་བྱལ་ བསམ་གྱིས་མ་བྱལ་སྟེ་ ཡོད་པའི་ནང་ལས་ གཞན་དང་མ་འདྲ་བའི་ མཛད་བྱ་གཅིག་འདི་
དམིགས་བསལ་གྱི་ལས་འགལ་ Bitcoin གི་ ལས་འགལ་འདི་ཡིན།

དེ་བརྒྱུམ་མའི་ ལས་འགུལ་འདི་ ག་གིས་ཡང་ མཉེ་བསམ་ར་ གཏང་མ་ཤེས་པར་སྡོད་པ་ད་ལུ་ མི་དབང་
མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ མ་འོངས་སྡོན་གཟིགས་ཀྱི་ཐོག་ལས་ འགོ་བརྩམས་གནང་ཡི།

ད་ཅེས་ ལས་འགུལ་འདི་ལས་བརྟེན་ རྒྱལ་ཁབ་གྱི་དཔལ་འབྱོར་ཡང་ གློ་གཏང་ཚུགས་པ་སྟེ་ ཐལ་ཏེ་
ཡོད།དུམ་འབད་ནི་ བ་ཉིང་ཞིས་ཉིང་ Bitcoin གི་ ལས་འགུལ་གྱི་འོང་འབབ་ དངུལ་ཀྱམ་ཐེར་འབྲུམ་ ༤
གནང་སྟེ་ ཞི་གཡོག་པ་དང་སྤྱི་གཡོག་པ་གི་ དངུལ་ཕོགས་ཡང་འབོར་ཆེན་གཏོ་སྟེ་ ཡར་མེད་གནང་ཡི།

དེ་གི་མ་ཚད་ Bitcoin ལྗོངས་ལྷན་ ༡༠ དང་ལྷན་ཁྲི་ལྷན་ ༡༠༠ དགོ་ལེགས་སྤྱད་དེ་ཤེས་ཐོམ་
ཚོགས་ནད་ འབྲུག་མི་ཡོངས་ཀྱི་བཤོ་བཤའ་སྤེ་ བརྟུགས་གནང་ཡི།

དེ་བཟུམ་སྒྲེ་ར་ མ་འོངས་སྐྱལ་ཁབ་གྱི་དཔལ་འབྱོར་ སྒྲིང་སྒྲིང་དང་ ཅ་བརྟན་བཟོ་ནི་གི་དོན་ལུ་ ཏུས་རབས་
 ༡༡ པའི་ དཔལ་འབྱོར་གྱི་མདུན་ལམ་ བཅུ་དགོ་པའི་བཀའ་སློབ་གནང་ཡི།

བཀའ་སློབ་གསེར་གྱི་ཐིགས་པ་དང་འཁྲིལ་ དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཐོན་ཁུངས་ བརྒྱུ་ལྟ་བུ་ ཡར་སེང་འབད་ནི་གི་
 ཐབས་ལམ་ཚུ་ བརྒྱུ་མས་ཏེ་ཡོད། ཐབས་ལམ་ཚུ་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་གི་དོན་ལུ་ ཡིག་ཆ་དང་ལོགས་སུ་སྡེ་
 འགོ་བརྒྱུགས་ཏེ་ ལཱ་འབད་ནི་ཡང་ འགོ་བརྒྱུགས་ཡི།

འཛམ་གླིང་ནང་ དཔལ་འབྱེར་གྱི་རྒྱལ་རབས་ནང་ ཉུས་ནམ་ཡང་མ་བྱུང་བའི་ ག་ཏེ་ཡང་ མ་བྱུང་བའི་ ལྷ་
 ཉུ་འཕགས་པའི་ དཔལ་འབྱེར་གྱི་ལས་འགལ་འདི་ དགོ་ལེགས་སྟག་ཏུ་ཤེས་ཚུལ་ཆོག་པའི་ཨིན།

མི་དབང་མཆོག་གི་ སྐྱུགས་ཀྱི་དཔོངས་གཏེར་ དག་ལྷན་སྐྱུག་བྱ་ཤེས་ཁྱོམ་ཆོགས་འདི་ ར་བཅས་རའི་
 རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ དཔལ་འབྱོར་འདི་ཡང་ རྒྱལ་སྤྱི་གི་གནས་ཚད་ལུ་ རོ་འགྲན་འབད་ཚུགས་པའི་ དཔལ་འབྱོར་
 ཅིག་ལུ་བཟོ་ནི་གི་ ཐབས་ལམ་ཅིག་ཨིན།

དེ་གུ་ མ་འོངས་རྒྱལ་ཁབ་དང་ བ་གཞོན་ཚུ་ལུ་ རང་གི་དང་འདྲོད་དང་ རེ་བ་དང་འབྲེལ་ ལཱ་གཡོག་གི་གོ་
སྐབས་ རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ར་ ཐོབ་ཚུགས་པའི་ དམིགས་བསལ་གྱི་ ཕན་ཐོགས་འོང།

དགེ་ལེགས་ཕྱག་རྒྱ་ཤེས་ཁྲིམ་ཆོགས་འདི་ ཅུས་ཡུན་སྤང་ཀྱ་ཅིག་གི་ ནང་འཁོད་ར་ ཕྱག་ལུ་ཚུ་ ལེགས་
ཤོམ་སྤེལ་འགོ་བརྩམས་ཏེ་ སྤྱབ་འབྲས་དང་ ལུ་བྱལ་ཡང་ སྤོམ་སྤེལ་ཐོན་ཏེ་ཡོད། དེ་ལུ་ ང་བཅས་མི་སེར་ཚུ་
ཡང་ གནམ་མེད་ས་མེད་ སག་ལང་སྤེལ་ཡོད།

ང་བཅས་མི་སེར་ཚུ་ སྐད་དེ་སྤྱི་ལང་སྤྱི་སྤྱོད་པ་ད་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ དགོ་ལེགས་ ཕུག་བློ་ཤེས་ཁྲོམ་ཆོག་མཆོག་ནང་ བཅའ་མར་གཏོགས་ནི་གི་གོ་སྐབས་ དམིགས་བསལ་སྤྱི་ གནང་སྤྱོད་ད། དཔྱེ་འབད་ནི་”

- ཁས་སྒྲངས་ཞབས་ཏྲུག་གི་ ལས་རིམ་ནང་ ཕུག་ཁྱུ་ནི་གི་ གོ་སྐབས་གནང་ཡི། གནས་ཚུལ་སྤྱི་ ལུ་ བ་ཅིན་ དེ་ལྟོ་ཚུན་ཆོད་ ཀྱུལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་གཉིས་ལས་ འབྲུག་མི་འབྲུག་ ༢,༢༥,༧༠༠ གིས་ ཕུག་ ལུ་ནི་གི་གོ་སྐབས་སྤྱོམ་སྤྱོམ་ཐོབ་ཅི། དམིགས་བསལ་དུ་ ཕྱི་མི་ཚུ་གིས་ཡང་ ཁས་སྒྲངས་པ་སྤྱི་ ཕུག་ ལུ་ནི་གི་ གོ་སྐབས་ལེན་ཡི།
- ང་བཅས་མི་སེར་ཚུ་ལུ་ དགོ་ལེགས་ཕུག་བློ་ཤེས་ཁྲོམ་ཆོག་མཆོག་གི་ ཀྱུལ་སྤྱི་གནས་གྲུ་ཐང་གི་ བགོ་ བཤའ་ཉོན་ནི་གི་ གོ་སྐབས་གནང་ཡི།
- ཁ་འབག་པ་དང་ ཆོང་པ་ཚུ་ལུ་ ལཱ་གི་གོ་སྐབས་སྤྱོམ་སྤྱོམ་གནང་ཡི།
- དེ་ལས་ ཁག་ཆེ་ཤོས་ཅིག་ དཔལ་སྤྲུང་གི་ལས་རིམ་ འགོ་བཙུགས་གནང་ཡི། དེ་ཡང་ འབྲུག་མི་ ཚུ་གིས་ དགོ་ལེགས་ཕུག་བློ་ཤེས་ཁྲོམ་ཆོག་མཆོག་ནང་ལུ་ གོ་སྐབས་ལེན་ཚུགས་པ་ བཟོ་ནི་གི་དོན་ ལུ་ འཕུལ་རིག་དང་གསར་བཏོད། དེ་ལས་ ཆོང་འབྲེལ་དང་ཆོང་ལཱ་གི་ རིག་ཅུལ་དང་སྤྱོམ་སྤྱོམ་གྲུབ། འཛོན་ཐང་ཚུ་ ཡར་བྱུག་གཏང་སྤྱི་ དཔལ་སྤྲུང་གི་ལས་རིམ་འགོ་བཙུགས་གནང་ཡི།
དཔལ་སྤྲུང་གི་ལས་རིམ་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ ལོ་ཡང་མ་ལང། ཨིན་རུང་ ལས་རིམ་འདི་ནང་ལས་ ད་ ལྟོ་ཚུན་ཆོད་ འབྲུག་མི་ ༡༥༡ གིས་ དཔལ་སྤྲུང་གི་སྤྱི་བཟུང་ མཐར་འཁྱོལ་ཏེ་ཡོད།
- དེ་གི་ རྣལ་ལང་མར་ དགོ་ལེགས་ཕུག་བློ་ཤེས་ཁྲོམ་ཆོག་མཆོག་ནང་ གོ་སྐབས་ཐོབ་པའི་ཁར་ མ་ འོངས་པའི་ནང་ དཔལ་སྤྲུང་པ་ཚུ་གིས་ ཀྱུལ་ཁབ་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་ ཉེན་སྲུང་འབད་ཚུགས།
- མི་དབང་མཆོག་གིས་ སོ་ནམ་པ་ཚུ་གི་ ཁེ་ཕན་ལུ་གཞིགས་ཏེ་ ཤིང་འབྲས་ཀྱི་ལུ་མ་ ས་ཡ་གི་ལས་ འགྲུལ་འདི་ འགོ་བཙུགས་གནང་ཡི། དེ་ལྟོ་ཚུན་ཆོད་ ཤིང་འབྲས་ཀྱི་ལུ་མ་ ས་ཡ་ ༤.༤ སྤྱིད་སྤྱིག་ སྤྱི་གནང་ཡོད། དེ་གི་ མི་སེར་སོ་ནམ་པ་ཚུ་ལུ་ འོང་འབབ་བཟོ་ནི་ལུ་ ཕན་ཐོགས་འོང།

དེ་འབདཱ་ལས་ ང་བཅས་རའི་ ཀྲུལ་ཁབ་ཚུང་རུང་ ཀྲུལ་ཁབ་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་ འ་ནེམ་ཅིག་ གོང་འཕེལ་
ཐལཱ་ད་ མི་སེར་ཡོངས་ཀྱིས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ རྣམ་ཐོས་སྤྱད་ཀྱི་སྤྱུལ་པ་སྤྱེ་མཇལ་དོ།

ད་རིས་ མི་སེར་ཡོངས་ཀྱི་ མགྱིན་ཚབ་སྤྱེ་ ང་བཅས་རའི་ རྣམ་ཐོས་སྤྱད་ཀྱི་སྤྱུལ་པ། མི་དབང་མངའ་བདག་
རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལུ་ དུས་ནམ་ཡང་ བརྗེད་པར་ཕངས་པའི་ བཀའ་ངོན་གྱིས་བརྟུན་ཕུལ་དོ།

༥༽ ས་སྤྱོད་གི་དཔའ་བོ། མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལུ་ བཀའ་ངོན་གྱིས་བརྟུན་ཕུལ་ནི་ཨིན།
ང་བཅས་རའི་ སྤྱི་ཚེས་དམ་པ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ གསེར་ཁྱི་གུ་ཕེབས་ཅིར་ དམངས་
གཙོའི་རིང་ལུགས་ འགོ་བཙུགས་གནང་ཡི།

ལམ་ལུགས་གསར་པ་ཨིན་རུང་ར་ ང་བཅས་མི་སེར་ཚུ་ རོགས་པ་ཆགས་རུང་ར་ ཐེ་ཚོམ་ཆགས་རུང་ར་ མི་
དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ དམངས་གཙོའི་རིང་ལུགས་འདི་ སྟབས་མ་བདཱེ་ཚུ་ ག་ནི་ཡང་
མེད་པར་ འགོ་བཙུགས་གནང་ཡི།

ད་རིས་འབདཱ་ད་ ང་བཅས་རའི་ དམངས་གཙོའི་རིང་ལུགས་འདི་ འཛམ་གླིང་ནང་ལུ་ དཔེ་སྟོན་གྱི་
དམངས་གཙོའི་རིང་ལུགས་སྤྱེ་ ཆ་བཞག་པ་ཨིན།

ང་བཅས་རའི་ དམངས་གཙོའི་ལམ་ལུགས་འདི་ སྤྱད་ཚད་དང་ ལཱ་ག་མི་ལཱ་བཟླ་དགོ་པ་ཅིན་ བཅག་
འཕུ་གི་རིམ་པ་ཚུ་ བཟླ་བ་ཅིན་བརྟུབ།

འདས་པའི་མི་ལོ་ ༢༠ གི་ནང་འཁོད་ ཀྲུལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་གི་བཅག་འཕུ་ ཐེངས་ ༤ ཀྲུལ་ཡོངས་
ཚོགས་སྤྱེ་གི་བཅག་འཕུ་ ཐེངས་ ༤ སྟབས་མ་བདཱེ་ ག་ནི་ཡང་མེད་པར་ འགོ་འདྲེན་འཐབ་ཅི།

དེ་གི་ནང་ལུ་ སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བཅག་འཇུག་ ཚར་ ༩ འབདཝ་ད་ གཞུང་སྤྱི་ཚོགས་པ་ཚར་ ༩ སོར་ཡི། ཨིན་
རུང་ སྤྱབས་མ་བདེམ་ ག་ནི་ཡང་ མ་ཐོན་པར་ སོར་རྒྱུགས་མི་འདི་ འཇམ་གླིང་ནང་ལུ་ དམིགས་བསལ་
ཁྱི་སྐབ་འབྲས་ ཟུང་དུ་འཕགས་པའི་སྐབ་འབྲས་ཅིག་ཨིན།

དེ་གི་མ་ཚད་ ས་གནས་གཞུང་གི་བཅག་འཇུག་ ཐེངས་ ༣ འགོ་འདྲེན་འཐབ་ཅི། བཅག་འཇུག་ཚུ་ བར་ཆད་
ག་ནི་ཡང་མེད་པར་ ལེགས་ཤོམ་སླེ་འགྱུ་མི་འདི་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ར་ ང་བཅས་
མི་སེར་ཚུ་ལུ་”

- བཅོམ་འཕུ་གི་ གོམས་འདྲིས་དང་ སྤངས་བ་གནང་ཡི།
- ཕ་ཁྲིམས་ཆེན་མོ་ མི་སེར་དང་གོས་བསྟན་གནང་སྟེ་ བརྩམས་གནང་ཡི།
- ཕ་ཁྲིམས་ཅན་གྱི་གཙུག་སྡེ་ཚུ་ གཞི་བཙུགས་གནང་ཡི།
- དམངས་གཙོ་རིང་ལུགས་ལུ་ སན་པའི་ཁྲིམས་དང་ལམ་ལུགས་ སྤྲིག་གཞི་དང་ལམ་སྟོན་ཚུ་ བརྩམས་གནང་ཡི།

དེ་ལས་བརྟེན་ ལྟན་སྡེ་ནུམ་གསུམ་ ཁྲིམས་བཟོ་ལྟན་སྡེ། འཛིན་སྲོང་ལྟན་སྡེ། ངང་ཁྲིམས་ལྟན་སྡེ། དེ་ལས་
ས་གནས་གཞུང་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་སེང་ལུ་ ལུག་ལེགས་ཤོམ་སྡེ་ ལུ་ཚུགས་ཅི།

དམངས་གཙོའི་ལམ་ལུགས་ མཐར་འཁྱོན་ཅན་གྱི་ལམ་ལུགས་སྡེ་ གཞི་བཅུགས་གནང་པ་གི་མ་ཚད་ མི་
དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ ཟུག་ལྷ་ག་དེ་སྡེ་ ཡོད་དེ་འབད་རུང་ རྒྱལ་ཁབ་གྱི་གནས་སྤངས། རྒྱལ་
ཡོངས་གྱི་དམིགས་ལུ། གཞུང་གི་སྲིད་བྱུས་དང་འཆར་གཞི། རྒྱལ་ཁབ་གྱི་ གོ་སྐབས་དང་ཉེན་ཁ་ཚུ་ མི་
དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ ང་བཅས་མི་སེར་ རེ་རེ་བཞིན་དུ་ལུ་ མཇལ་འཕྲད་གནང་སྟེ་
གསུངས་གནང་ཡི། དཔྱེ་འབད་ནི་”

- སྐྱེའོ་བརྒྱལ་བ་ལུ་ མ་གཟིགས་པར་ རྒྱལ་ཁབ་མཐའ་དབུས་མེད་པར་ ཟེད་འོག་ ༢༠༥ ཆ་མཉམ་ནང་ ཞབས་བཅགས་གནང་སྟེ་”
- ཟེད་འོག་ ༢༠༥ གི་ མི་སེར་སོ་ནམ་པ་ཚུ་ལུ་ མཇལ་འཕྲད་གནང་ཡི།
- གཞུང་གྲ་ཚང་དང་ རབ་སྟེ་ཁག་ དེ་ལས་ ཆོས་སྟེ་ཁག་ལུ་ མཇལ་འཕྲད་གནང་ཡི།
- ས་གནས་གཞུང་དང་ རྫོང་ཁག་བདག་སྐྱོང་། དེ་ལས་ ཞི་གཡོག་པ་ཚུ་ལུ་ མཇལ་འཕྲད་གནང་ཡི།
- དྲག་ཁག་གསུམ་གྱི་ འགོ་དཔོན་དང་དམག་མི་ཚུ་ལུ་ མཇལ་འཕྲད་གནང་ཡི།
- སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འཕུས་མི། ལྷན་ཁག་དང་ལས་ཁུངས། དང་ཁྲིམས་ལྷན་སྟེ་དང་ ཅུ་ཁྲིམས་ཅན་གྱི་ གཙུག་སྟེ་ཚུ་དང་ དེ་ལས་ ཞི་གཡོག་པ་དང་སྤྱི་གཡོག་པ་ཚུ་ལུ་ མཇལ་འཕྲད་གནང་ཡི།
- བདེ་སྤྱད་པ་དང་རྒྱལ་སྤྱད་པ། དཔལ་སྤྱད་པ་ཚུ་ལུ་ མཇལ་འཕྲད་གནང་ཡི།
- སློབ་ཕྲུག་དང་ན་གཞོན། སློན་དཔོན་ཚུ་ལུ་ མཇལ་འཕྲད་གནང་ཡི།
- བར་བརྒྱད་དང་ ཞི་བའི་མི་སྟེ་ལས་ཚོགས་ཚུ་ལུ་ མཇལ་འཕྲད་གནང་ཡི།
- གཞུང་དབང་ལས་འཛིན་དང་ སྐེར་སྟེ། རྫོང་པ་ཚུ་ལུ་ མཇལ་འཕྲད་གནང་ཡི།
- ཐ་ན་ འབྲུག་མི་ཕྱི་ཁར་བཞུགས་མི་ཚུ་ཡང་ ག་ར་མཇལ་འཕྲད་གནང་ཡི།

གནས་ཚུལ་སྤེལ་ ཉུ་བ་ཅིན་ རྒྱ་གར། Austrilia, UAE, Kuwait, Bangladesh, Japan རྒྱ་
ནང་སྤྱོད་མི་ འབྲུག་མི་གར་ལུ་ མངལ་འཕྲད་གནང་ཡི།

དེ་འབད་ཕ་ལས་བརྟེན་ མི་དབང་མཆོག་ལས་ མཇལ་འཕྲད་མ་ཞུ་མི་ འབྲུག་མི་སྤང་རྟོག་གཅིག་ཡང་མི་འོང་།
མཇལ་འཕྲད་དེ་སླེ་ཞུ་ནི་ གོ་སྐབས་ཐོབ་པའི་ཁར་ བཀའ་སློབ་གསེར་གྱི་ཐིགས་པ་ཚུ་ ཏུས་དང་ཏུས་ཚེད་
ཁར་ཐོབ་ནི་འདི་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་གྱི་ མི་སྡེ་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་ལུ་ བསམ་གྱིས་མ་བྱལ་སྟེ་ བན་ཐོགས་
བྱུང་སྟེ་ཡོད།

དེ་གི་མ་ཚད་པར་ ཕྱི་རྒྱལ་ཁབ་ལེ་ཤ་ཅིག་ནང་ལུ་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གཞིགས་སྒྲིལ་གནང་པར་བྱོན་ཏེ་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དབུ་འཕང་དང་ མཐུན་འབྲེལ་ལུ་ བསམ་གྱིས་མ་བྱལ་སྟེ་ སྐྱོན་གསུང་སྟེ་ཡོད། དེ་ཚུ་གི་གྲུ་ལས་”

ཁྱུ་གར། Thailand, Veitnam, Japan, Mongolia, Australia, Kuwait, UAE, United Kingdom, France, Nepal རྒྱ་ནང་བྱོན་ཏེ་ ང་བཅས་རའི་ རྒྱལ་ཁབ་ལུ་ གནམ་མེད་ས་མེད་ སྐྱོན་གསུང་ཅི།

སང་བཅས་རའི་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ མཇལ་འཕྲད་དེ་སྟེ་གནང་སྟེ་ བཀའ་སློབ་གསེར་གྱི་ཐིགས་པ་ཚུ་ དུས་དང་དུས་ཚོད་ཁར་གནང་ནི་འདི་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ མི་སྡེ་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་ལུ་ བསམ་གྱིས་མ་བྱལ་སྟེ་ སྐྱོན་གསུང་ཏེ་ཡོད།

རྒྱལ་ཁབ་ནང་ ཉམ་ཁ་དང་སྒྲུབས་མ་བདེས་ ག་ཅི་སྟོན་རུང་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ དམིགས་བསལ་གྱི་ ཕྱག་ལུ་མཇེད་དེ་ གདོང་ལེན་མཇེད་གནང་མ་ཡིན་མ། དཔྱེ་འབད་ནི་ སྤྱང་བྱི་ལས་བརྟེན་པའི་ ཉམ་ཁ་སྒྲོམ་སྟེ་སྟོན་པ་ རོ་བྱི་འཆོལ་ནད་ བཀག་ཐབས་ཀྱི་ལས་རིམ་ འགོ་བཙུགས་གནང་ཡི།

དེ་བརྩམ་སྟེ་ ཉམ་ཁ་དང་སྒྲུབས་མ་བདེས་ཚུ་གི་ གདོང་ལེན་འབད་ནི་གི་དོན་ལུ་ དམིགས་བསལ་གྱི་ བཀའ་སློབ་དང་ལམ་སྟོན་ དེ་ལས་ བཀའ་ཤོག་གནང་དོ། དཔྱེ་འབད་ནི་”

- ཞི་གཡོག་པ་ཚུ་ མི་སེར་ལུ་ ཞབས་རྟེན་སྐྱོན་གསུང་ཅན་སྟེ་ ཕྱི་བརྩམ་ནི་གི་དོན་ལུ་ ཞི་གཡོག་ལེགས་སྦྱར་གྱི་ བཀའ་ཤོག་གནང་ཡི།
- དེ་དང་འབྲེལ་ ཞི་གཡོག་ལེགས་སྦྱར་གྱི་ཐབས་བྱས་ ད་རེས་ཡང་ གཞུང་དང་ རྒྱལ་གཞུང་ཞི་གཡོག་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ འཕྲོ་མཐུད་དེ་ར་ཕྱག་ལུ་དོ།
- བཀའ་ཤོག་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ ཤེས་རིག་ལེགས་སྦྱར་གྱི་ བཀའ་ཤོག་གནང་ཡི།

- དེ་འབདཝ་ལས་བརྟེན་ ད་རེས་ ཤེས་རིག་གི་གཞི་བཞུགས། སློབ་གྲྭ་གི་རྩ་གཞུང་། ཚེས་རྒྱལ་སྤྱི་ལག་ཁྱེར་ཚུ་གར་ ལེགས་སྦྱར་འབད་དོ།
- མ་འོངས་ཀྲུལ་ཁམས་ཀྱི་ དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་ ཏུས་རབས་ ༢༡ པའི་ དཔལ་འབྱོར་གྱི་མདུན་ལམ་ བཟོ་དགོ་པའི་བཀའ་སློབ་གནང་ཡི།
- དཔལ་འབྱོར་མདུན་ལམ་གྱི་དམིགས་ཡུལ་ དཔལ་འབྱོར་བརྩམས་སྦྱོར་བཟོ་སྟེ་ ད་རེས་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་འགོ་བརྩམས་ཏེ་ཡོད།
- ལག་ཆེ་ཤོས་ར་ དགོ་ལེགས་ཕུག་ཅན་ཤེས་ཚོམ་ཚོགས་ འགོ་བརྩམས་གནང་མ་ད་འབྲེལ་ ཀྲུལ་ཡོངས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་ Diamond Strategy གི་ བཀའ་སློབ་གནང་ཡི།
- དེ་གི་མ་ཚད་ ཞི་གཡོག་པ་ཚུ་ ཟུང་དུ་འཕགས་པའི་ཞི་གཡོག་པ་ Enlightened Entrepreneurial Bureaucracy གི་ཐོག་ལས་ ཕུག་ཅུ་དགོ་པ་སྟེ་ བཀའ་སློབ་གནང་ཡི།

གནས་ཚུལ་སྟེ་ལྷོ་བ་ཅིན་ ཀྲུལ་ཡོངས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་ Diamond Strategy གི་ སྤྱི་ལུ་དང་ཐབས་ལམ་བརྩམ་ནི་དང་ ལས་སྒྲུ་ཚུ་ འགོ་འདྲན་འཐབ་ནི་གི་དོན་ལུ་ དམིགས་བསལ་གྱི་ ཡིག་ཚང་བརྩམས་པ་གི་མ་ཚད་ ལཱ་འབད་ནི་ཡང་འགོ་བརྩམས་ཡི།

དེ་སྟེ་ ཕུག་ཅུ་ཐངས་ཀྱི་ བཀའ་སློབ་དང་ལམ་སྟོན་ཚུ་ གསེར་ཁྲི་གུ་ལས་ར་གནང་ནི་འདི་གིས་ ལྷན་སྟེ་ནམ་གསུམ་གྱི་གཙོ་པའི་ རྩ་ཁྲིམས་ཅན་གྱི་གཙུག་སྟེ་ལག་ ཅུག་ལག་གསུམ་དང་ ས་གནས་གཞུང་ཚུ་ སྤྱི་ལུ་ལས་སྒྲུག་སྟེ་ སྤྱི་སྤྱི་དང་རྩ་བརྟེན་སྟེ་ ཐལ་དགོ་པ་ཨིན།

ལྷག་པར་དུ་ རང་བཟུམ་ཅིག་ར་འབད་རུང་ བསོད་ནམས་བྲེས་ཀྱི་ཚོགས་རུང་ ཕུད་ཀྱི་མ་ཚོགས་པར་ འགན་ཁུར་འབག་སྟེ་ རྩ་བ་གསུམ་ལུ་ ཕུག་ཅུ་ནི་ཐོབ་སྟེ་ར་ཡོད།

དེ་གི་མ་ཚད་ ང་བཅས་མི་སེར་ཚུ་ ཡབ་རྗེ་དམ་པ་ དགྲུང་ལོ་ ༡༠ བཞེས་པའི་ འབྲུངས་སྐར་བཙེ་སྤྱང་ལུ་
ནི་གི་ གོ་སྐབས་ཡང་ ཡར་ལས་ར་ བཟོ་གནང་ཡི།

དེ་ལས་ ན་ལས་པར་ དབང་ཕྱུག་ཀྲུལ་བརྒྱད་ཀྱི་ གཏུང་བརྒྱད་འཛིན་པའི་ཀྲུལ་སྤྲུལ་ གནང་ནི་འདི་གིས་ ང་
བཅས་མི་སེར་ཚུ་ མ་འོངས་པའི་ སློ་སྟོབས་བྱུང་པ་གི་མ་ཚད་ བསམ་པ་ཡང་རྫོགས་ཏེ་ཡོད།

ད་རིས་ མི་དབང་ཀྲུལ་བརྒྱན་མཆོག་ལུ་ཡང་ དམིགས་བསལ་གྱི་ བཀའ་ངོན་དགའ་ཚོར་ཡང་ཁུ་དགོ། དེ་
ཡང་ ང་བཅས་རའི་ མི་དབང་ཀྲུལ་བརྒྱན་མཆོག་གིས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལུ་ མི་དབང་
ཀྲུལ་སྤྲུལ་དང་ སྤྲུལ་སྤྲུལ་རྣམས་ལུ་ ཕྱག་མ་བཏུབ་བཏུབ་སྟེ་ཁུ་གནང་མི་ལུ་ སེམས་ཀྱི་གདིང་ལས་ར་ ཡིད་
ཆེས་ཀྱི་སྟོ་ལས་ བཀའ་ངོན་དགའ་ཚོར་སྤུལ་དོ།

འཛམ་གླིང་ཀྲུལ་ཁབ་གཞན་ཁར་ ཀྲུལ་བརྒྱད་ཀྱི་བསྟན་པ་ཉམས་ཏེ་ ཡལ་འགྱོ་བའི་ནམ་དུས་ ང་བཅས་རའི་
ཀྲུལ་ཁབ་ནང་ མི་དབང་ཡབ་མེས་སྤྲུལ་གསུམ་ སྐྱོ་ཐོག་ཅིག་ལུ་ དུས་སྐབས་གཅིག་ལུ་བཞུགས་པ་ད་ ང་
བཅས་མི་སེར་ཚུ་ ཁ་རྗེ་དང་སྐལ་བ་སྟོབས་སྟེ་ བཟང་པའི་ཁར་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་
དབང་ཕྱུག་བརྒྱད་འཛིན་གྱི་སྟོག་ཤིང་སྟེ་ ཆབ་སྲིད་སྦྱོང་གནང་སར་མཇུག་དོ།

དེ་འབདལ་ལས་བཏྲན་ མི་སེར་ཡོངས་ཀྱི་མགྱོན་ཚབ་སྟེ་ ང་བཅས་རའི་ དབང་ཕྱུག་བརྒྱད་འཛིན་གྱི་སྟོག་
ཤིང། མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལུ་ བཀའ་ངོན་གྲུས་བཏུན་སྤུལ་དོ།

བརྒྱད་བསྟན་སྟེ་ཁུ་བ་ཅིན་ འདས་པའི་མི་ལོ་ ༢༠ གི་ནང་འཁོད་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་
མཛད་བྱ་དང་མཛད་ཀྱི་ལུ་ལས་བཏྲན་ ང་བཅས་རའི་ ཀྲུལ་ཁབ་ཀྱི་ རང་དབང་དང་སྤྱད་སྦྱོབ། ཞི་བདེ་དང་
དགའ་སྦྱིད། ཆོས་དང་ལམ་སྟོན། རང་བཞིན་གནས་སྤྱངས། གཞུང་སྦྱོང་ལེགས་ལྷན། མི་སྤྲེད་པལ་འབྱོར་ཚུ་
བསམ་གྱིས་མ་བྱུང་སྟེ་ གོང་འཕེལ་ཐལ་ཏེ་ དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་ ཀྲུལ་ཁབ་ནང་ ང་བཅས་མི་སེར་ཚུ་
དགའ་དགའ་སྦྱིད་སྦྱིད་ཀྱི་ངང་ལུ་ཡོད།

ཡིན་རུང་། གོང་ལས་ཁྱེད་བཟུམ་སྟེ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་ མཛད་བྱ་དང་མཛད་ཤུལ་
བསམ་བྱིས་མ་བྱུང་སྟེ་ཡོད་ནི་འདི་གིས་ ལག་ཆེ་ཏྲག་ཏྲ་ ལེ་ཤ་ཅིག་ར་ ལྷས་སོཔ་འོང། ད་བཅས་མི་སེར་
བྱིས་ བཟོད་པ་བཞེས་ཏེ་ བཀའ་རིན་བསྐྱུང་གནང།

རྒྱལ་ཁབ་གྱི་གནས་སྟངས།

རྒྱལ་ཁབ་གི་ རང་དབང་དང་ཡུང་རྒྱུབ་ སྤྱིར་སྤྱིར་ཡོད་པ་ལས་ རྒྱལ་ཁབ་གི་གནས་སྤངས་འདི་ མི་སྤེལ་པ་
འབྱོར་ལུ་ གཙོ་བོ་བཏོན་ཏེ་ ལྷ་མི་ཡིན།

སྒྲིག་ཁྲུང་འདི་ཡང་ འཆར་གཞི་ ༡༣ པ་ལུ་ གཞི་བཞག་སྟེ་ མི་སྡེ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་གནས་སྤངས་འདི་ ལུ་ནི་
ཨིན།

ང་བཅས་གར་གིས་ མཁུན་དོ་བཟུམ་སྟེ་ར་ འཆར་གཞི་ ༡༣ པའི་ འཆར་དངུལ་ཡོངས་བསྐྱེམས་འདི་
དངུལ་ཀྲམ་ཐེར་འབུམ་ ༥༡༣ ཨིན། དེ་ནང་ལས་ ཐེར་འབུམ་ ༣༤༧ རྒྱུ་སྐྱོང་གི་ འཆར་དངུལ་དང་ ལྷག་
མཚུག་ ཐེར་འབུམ་ ༣༤༥ གསར་སྐྱབ་གྱི་ འཆར་དངུལ་སྟེ་ བཞོ་བཀམ་འབད་དེ་ཡོད།

འཆར་གཞི་ ༡༣ པའི་ འཆར་དངུལ་འདི་ དངུལ་ཀྲམ་ཐེར་འབུམ་ ༥༡༣ འབདམ་ད་ འཆར་གཞི་བཅུམས་
པའི་སྐབས་ལུ་ མ་དངུལ་མ་ལངས་ལས་བརྟེན་ འཆར་གཞི་ ༡༣ པའི་ འཆར་དངུལ་གྱི་ ཕྱིས་ཆད་འདི་
ཐེར་འབུམ་ ༥༤ ཨིན།

ད་ཅེས་ གནས་ཚུལ་བཟང་མོ་ཅིག་ ལུ་བ་ཅིན་ འཆར་གཞི་ ༡༣ པ་གི་ ཕྱིས་ཆད་བསྐབ་ཚུགས་ནི་མས།
ཕྱིད་ཆད་བསྐབ་པ་གི་མ་ཆད་ མ་དངུལ་འཐེབ་ཐོན་ནི་མས། གྲུབ་འབྲས་དེ་སྟེ་ཐོན་མི་འདི་ཡང་”

མ་དངུལ་འཐེབ་ཐོན་མི་གི་ གནད་དོན་དང་པ་ ནང་འཁོད་གྱི་འོང་འབབ་འདི་ ཐེར་འབུམ་ ༣༣༠ ལས་ ཐེར་
འབུམ་ ༣༤༠ གྲུ་ཡར་སངས་སྟེ་ ནང་འཁོད་གྱི་ འོང་འབབ་ལས་ར་ ཐེར་འབུམ་ ༥༠ བརྟོན་ཚུགས་ནི་
མས།

མ་དངུལ་འཐེབ་ཐོན་མི་གི་ གནད་དོན་གཉིས་པ་ རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་ མ་དངུལ་ཐེར་འབུམ་ ༤༥ གནང་
སྤྱོད་སྟེ་ རྒྱུ་སྐྱོར་འབད་བའི་ཁར་ དཔལ་འབྱོར་ལྷན་ཐབས་ལས་རིམ་གྱི་མ་དངུལ་སྟེ་ ཐེར་འབུམ་ ༡༥
ཡོགས་སུ་སྟེ་ རྒྱུ་སྐྱོར་འབད་ཡི།

དཔལ་འབྱོར་ལྷན་ཐབས་ལས་རིམ་གྱི་ ལས་སྒྲུ་ཚུ་ འཆར་གཞི་ ༡༣ པའི་ ལས་སྒྲུ་ཨིན་མ་ལས་བརྟེན་ མ་
དངུལ་ཐེར་འབུམ་ ༡༥ འདི་ མང་ཤོས་ར་ འཆར་གཞི་ ༡༣ པའི་ རྒྱལ་ཁབ་བཅུགས་པ་ཨིན།

ང་བཅས་ཁག་ཆེན་ད་ལུ་ རྒྱ་གར་གཞུང་དང་ སློན་ཆེན་ Narendra Modi གིས་ རྒྱབ་སྐྱོར་དེ་སྤེལ་གནང་
མི་ལུ་ ཉིང་ལས་ར་ བཀའ་བློན་དགའ་ཚོར་ཡོད།

མ་དངུལ་འཐབ་ཐོན་མི་གི་ གནད་དོན་གསུམ་པ་ Japan དང་ EU དེ་ལས་ UN གི་ ལས་སྡེ་ཁག་
གིས་ ཉེ་མ་གི་ ཚོད་ཕྱིས་དང་ཕྱད་པ་ད་ གནད་སྤྱིན་གྱི་མ་དངུལ་འཐབ་ ཐེར་འབུམ་ ༡༠ རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་
དེ་ཡོད།

མ་དངུལ་འཐབ་ཐོན་མི་གི་ གནད་དོན་བཞི་པ་ ADB དང་ WB ལ་སོགས་པ་ཚུ་གིས་ ཉེ་མ་གི་ ཚོད་
ཕྱིས་དང་ཕྱད་པ་ད་ གནད་སྤྱིན་དང་ སྤྱི་ཚུང་བའི་སྤྱིན་འགྲུལ་འཐབ་ ཐེར་འབུམ་ ༢༥ རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་དེ་ཡོད།

གོང་གི་གནད་དོན་ཚུ་ལས་བརྟེན་ མ་དངུལ་དེ་སྤེལ་ འཐབ་ཐོན་ལས་བརྟེན་ འཆར་གཞི་ ༡༣ པ་བཅུམས་ད་
ལུ་ ཕྱིས་ཆད་ཐེར་འབུམ་ ༥༤ ཡོད་མི་འདི་ ད་རེས་འབད་མ་ད་ ཕྱིད་ཆད་ Deficit ག་ར་བསུབ་པའི་ཁར་
ཕྱིས་ལྷག་ Surplus ཐེར་འབུམ་ ༢༠ ཐོན་ཏེ་ཡོད།

འཆར་གཞི་ ༡༣ པའི་ འཆར་དངུལ་གྱི་གནས་སྤྱད་ས་ ལེགས་ཤོམ་སྤེལ་ ཡོད་པ་ལས་བརྟེན་ འཆར་གཞི་
༡༣ པའི་ ལས་འགྲུལ་དང་ ལས་སྒྲུ་ཚུ་ཡང་ རྒྱ་སྤྱི་དང་བསྐྱར་བཟོ་འབད་ནི་གི་གོ་སྐབས་ ལེགས་ཤོམ་སྤེལ་
ཐོབ་སྤེལ་ཡོད།

དེ་འབད་ནི་འདི་གིས་ གཞུང་གིས་ འཕྲོ་མཐུད་དེ་ར་ གནད་སྤྱིན་འཐབ་ འཚོལ་ནི་གི་དོན་ལུ་ བཙོན་ཤུགས་
བསྐྱེད་ནི་ཨིན། དེ་གི་དོན་ལུ་ འཆར་གཞི་ ༡༣ པའི་ བར་མཆམས་བསྐྱར་ཞིབ་ཀྱི་ ལཱ་ཡང་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ཡོད།

མ་གཞི་ འཆར་གཞི་ ༡༣ པ་ འགོ་བཙུགས་ཏེ་ ལོ་གཉིས་ཡང་མ་ལང་། བར་མཆམས་འདི་ ཏུས་ཅི་ སྤྱི་
ཟླ་ ༡༢ པའི་ནང་ཕོག་པ་ཨིན། ཨིན་རུང་ ས་གནས་གཞུང་། རྫོང་ཁག་བདག་སྐྱོང་། ཁྲོམ་སྤེལ་ ལྷན་ཁག་། དེ་
ལས་ རང་དབང་གི་ཡིག་ཚང་ཚུ་གི་ བར་མཆམས་བསྐྱར་ཞིབ་ཚུ་ག་ར་ མཇུག་བསྟུ་ཡི།

གྲུབ་འབྲས་དེ་སྤྱི་བཏོན་ཚུགས་མི་འདི་ དཔལ་འབྱོར་དེ་སྤྱི་བཏོན་ཚུགས་མི་འདི་ ལག་ཆེ་ཤོས་ར་ དཔལ་འབྱོར་གྱི་ལས་སྤྱོད་ རྒྱལ་ཁབ་དང་མཐོང་མཐོང་ བཟུང་བཟུང་ ས་གཏོར་ དེ་ལས་ རྒྱལ་བཟོ་དང་བཟོ་གྲུབ་ རྒྱལ་བཟུང་ གཙོ་བོ་བཏོན་ཏེ་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འདི་གིས་ཡིན། དེ་ཚུ་ རེ་རེ་བཞིན་དུ་ རྒྱལ་གྲུབ་ཅིན་མོ་

དཔལ་འབྱོར་གྱི་ལས་སྤྱོད་དང་པ་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་

རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་གྱི་ གཞི་འགྲུལ་ཡིན། དེ་འབད་མཐོང་ལས་ གཞི་འགྲུལ་ དེ་ལུ་ བཟོན་ལུགས་འབྲེལ་ར་བསྐྱེད་དོ།

འཆར་གཞི་ ༡༣ པ་ འགོ་བཙུགས་པ་ད་ རྒྱལ་ཁབ་ MW ༣,༤༥༣ ཡོད་མི་འདི་ ད་རེས་ MW ༣,༥༧༤ གྲུབ་ རྒྱུ་དེ་ཡོད། དེ་ཡང་

- MW ༡,༠༣༠ འབད་མི་ སྤྱི་བཏོན་ཚུགས་མི་ལས་འགྲུལ་ ༡ པ་ མཚུགས་བསྐྱེད་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བཏོན་མི་ འགོ་བཙུགས་ཡི། དེ་བཟུང་སྤྱོད་ སྤྱི་བཏོན་ཚུགས་མི་ལས་འགྲུལ་རྒྱལ་བཟུང་ལས་གྲུབ་ ཚར་ཏེ་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བཏོན་མི་འགོ་བཙུགས་ཡི། དེ་ཚུ་ཡང་
- ཡུང་གི་ཚུ། བུར་སྐྱེད་ཚུ། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཡིན།

དེ་བཟུང་སྤྱོད་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ཡོད་པའི་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གོ་སྐབས་ ག་དེ་མང་མང་དང་ ག་དེ་མཐོགས་མཐོགས་ སྤྱི་བཏོན་མི་དོན་ལུ་ གཞི་འགྲུལ་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ སྤྱི་བཏོན་དང་ཐབས་བྱས་བཟུང་ཏེ་ཡོད།

སྤྱི་བཏོན་འདི་གི་ སྤྱི་ལོ་ ༢,༠༤༠ རྒྱལ་ཁབ་ MW ༣༥ འགྲུབ་མི་གི་དམིགས་གཏང་བསྐྱེད་དོ། གནས་ཚུལ་སྤྱི་བཏོན་ སྤྱི་བཏོན་འདི་དང་འབྲེལ་ཏེ་ MW ༤༠༠ འབད་མི་ འཁོར་ལོ་ཚུ་གི་ལུ་ ལོག་སྤྱོད་ ར་ འགོ་བཙུགས་ཡི།

དེ་བཟུམ་སྟེ་ MW ༡,༢༠༠ འབད་མི་ སྤྱན་གཙང་ཚུ་ གློག་མེ་ལས་འགུལ་ ༡ པ་གི་ལཱ་ཡང་ ལོ་ ༧ གི་
རྒྱབ་ལས་ ལོག་སྟེ་ར་ འགོ་བཙུགས་ཡི།

དེ་ལས་ MW ༤༧༠ འབད་མི་ མང་ཚུ་གློག་མེ་ལས་འགུལ་ཡང་ འགོ་བཙུགས་པའི་ཁར་ MW ༡,༡༢༥
འབད་མི་ རོ་རྩེ་ལུང་གི་ གློག་མེ་ལས་འགུལ་གྱི་ལཱ་ཡང་ འགོ་བཙུགས་ཚུག་ཚེ་སྟེ་ཡོད།

དེ་གུ་ འབྲུག་སྤར་འབྲུང་གློག་མེ་ལས་འཛིན་གྱིས་ གློག་མེ་ལས་འགུལ་རྒྱུ་པ་ ༥ གི་ལཱ་ཡང་ འགོ་བཙུགས་
ཏེ་ཡོད། དེ་ཚུ་ཡང་

- གམ་རི་ ༡ པ། འབྲུག་བིན་དུ། རོ་མོ་རི། བོད་སྐར་ནང། ལུང་ན་ན་གི་ ལས་འགུལ་ལྔ་ཡིན།

ད་ལྟོ་ཚུན་ཚོད་ གློག་མེ་ལས་འགུལ་མང་ཤོས་ར་ ཁག་ཆེ་ཤོས་ར་ རྒྱ་གཞུང་དང་འབྲུག་གཞུང་ མཉམ་འབྲེལ་
གྱི་ཐོག་ལས་བརྒྱབས་ཅི།

འཕྲོ་མཐུད་དེ་ར་ རྒྱ་གཞུང་དང་གཅིག་ཁར་ མཉམ་འབྲེལ་འབད་བའི་ཁར་ ལས་སྟེ་གཞན་མི་དང་གཅིག་ཁར་
ཡང་ མཉམ་འབྲེལ་འབད་ནི་ འགོ་བཙུགས་ཏེ་ཡོད། དེ་ཚུ་ཡང་ WB, ADB, TATA Power,
Adani Power, Jindal, GMR དང་ PTC ལ་སོགས་པ་ཚུ་དང་ མཉམ་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ལས་”

- བེ་ར་ཨ་མ་རི། ལུ་མ་མཁར་ཚུ་ ༡ པ། ལུ་མ་མཁར་ཚུ་ ༢ པ། རི་རི་གོང་རི། སྤྱིན་རྒྱས་ཚུ། བ་
མན། ཨ་མོ་ཚུ། རོ་རོ་ལ། སྤྱན་གཙང་ཚུ་ ༣ པ། ལུ་མ་མཁར་ཚུ་ ༢ པ། མཁོ་མ་ཚུ་གི་ ལས་
འགུལ་ཚུ་ རྒྱབ་ནི་ཡིན།

དེ་བཟུམ་སྟེ་ར་ འབྲུག་སྤར་འབྲུང་གློག་མེ་ལས་འཛིན་གྱིས་ཡང་

- སྤར་རོ་ཚུ། གམ་རི་ ༢ པ། ཡུར་མོང་ཚུ། ཤེ་རི་ཚུ་གི་ ལས་འགུལ་ཚུ་རྒྱབ་ནི་ཡིན།

- དེ་བཟུམ་སྟེ་ སོ་ནམ་པ་ཚུ་ལུ་ དཀའ་ངལ་ཅིག་ ཞིང་རྒྱུ་མ་ལང་མི་འདི་ཡིན། དེ་གི་གདོང་ལེན་ལུ་ འདས་པའི་ལོ་གཉིས་ནང་ ཞིང་རྒྱུ་གི་ལས་འགུལ་ཁག་ ༡༣༧ མཚུག་བསྟུ་ཡི། དེ་གི་ བྱིམ་གྲུང་ པ་ ༡༣,༥༣༣ ལུ་ ཕན་ཐོགས་ཏེ་ཡོད།
- དེ་གུ་ སོ་ནམ་པ་ཚུ་ལུ་ དཀའ་ངལ་ཅིག་ མི་ལཱ་མ་ལང་མི་འདི་ཡིན། དེ་གི་དོན་ལུ་ མི་སེར་སོ་ ནམ་པ་ཚུ་ལུ་ གོང་ཚད་བརྒྱ་ཆ་ ༥༠ ཕབ་ཆག་གི་ཐོག་ལས་ འཕུལ་སྒྲུང་ ༢༠༠ ལྷག་པ་ཅིག་ བཀའ་སྟེལ་འབད་ཡི། དེ་བཟུམ་སྟེ་ Mini-Power Tiller ༤༩༠ བཀའ་སྟེལ་འབད་ཡི། དེ་ བཟུམ་སྟེ་ དཀའ་ངལ་འདི་སེལ་ཐབས་ལུ་ རྟོ་ཕྱོགས་རྫོང་ཁག་རྒྱ་གི་ རྟོ་ཕྱོགས་ཁག་ལས་ཕར་ ཕྱི་མི་ལཱ་འབད་མི་རྒྱ་བཙུགས་ཏེ་ མོ་བཏབ་འབད་ནི་ཡང་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ཡོད།
- བཟུང་འཕུང་ཉེན་སྲུང་དང་ སོ་ནམ་ཐོན་སྐྱེད་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་ ལུང་བཀའ་སྟེལ་འབད་ནི་གི་ ཐབས་ལམ་རྒྱ་ མ་བཏབ་བཏབ་སྟེ་ འགྲིགས་ཏེ་ཡོད།
- སོ་ནམ་ཚོང་འབྲེལ་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་ བསམ་གྲུབ་སྒྲོལ་མཁའ་ར་ པརྒྱ་ཐང་དང་བསམ་རང་། དེ་ལས་ དབང་འདུས་ཕོ་བྲང་ ཡར་རྒྱུག་སྒྲུང་ལུ་ སྤྱི་རུབ་ཞིང་ལཱ་ [Chirub Farms] འབད་ནི་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ཡོད།
- དགོས་མཁོ་དང་ ལུན་བརྟན་གྱི་ཐབས་ལམ་རྒྱ་བཙུགས་ཏེ་ རྟོ་ཕྱོགས་ ༤༤ ནང་ སོ་ནམ་ཚོང་ཁང་ རྒྱ་ ལོག་སྟེ་ར་ གཞི་བཙུགས་འབད་དོ། ལ་ལུ་ཅིག་ གཞི་བཙུགས་ཡང་འབད་ཆར་ཡི།

དེ་ལས་ སོ་ནམ་པ་ཚུ་ལུ་ དཀའ་ངལ་སྟོན་ཤོས་ཅིག་ སོ་ནམ་གྱི་ཐོན་སྐྱེད་རྒྱ་ ཚོང་སྒྲུར་འཐབ་ནི་གི་དོན་ལུ་ སོ་ནམ་ཞིང་ལམ་ལང་མ་སྟེ་ མེད་མི་འདི་ཡིན། དེ་གི་དོན་ལུ་ འདས་པའི་ལོ་གཉིས་ནང་ སོ་ནམ་ཞིང་ལམ་ གསར་པ་ ༡༩༩ བཏོན་ཡི། དེ་བཟུམ་སྟེ་ ༢༥༧ འདི་ ལེགས་བཅོས་འབད་ཡི། དེ་རྒྱུ་མ་བཟི་བར་ སོ་ནམ་ ཞིང་ལམ་ ༡༡༠ ཅི་ནག་བཏང་ཡི། དེ་གི་ བྱིམ་གྲུང་པ་ ༡༡,༣༣༤ ལུ་ ཕན་ཐོགས་ཏེ་ཡོད།

སོ་ནམ་ཐོན་སྐྱེད་རྒྱ་ ཚོང་སྒྲུར་འཐབ་ནི་དོན་ལུ་ ཕན་ཐོགས་ཤོས་ཅིག་ མི་དབང་རྒྱལ་བཙུན་མཆོག་གིས་ རྟོ་ཕྱོགས་རེ་ལས་ ཐོན་སྐྱེད་རེ་གི་ལས་འགུལ་ OGOP འགོ་བཙུགས་གནང་མི་འདི་ཡིན།

ལས་འགུལ་འདི་ རྒྱ་སྤྱོད་འབདམ་ལས་བརྟེན་ སོ་ནམ་པ་ཚུ་ལུ་ ཐོན་སྤྱོད་ཚོང་སྤྱོད་འཐབ་ནི་གི་གོ་སྐབས་
སྤོམ་སྤེ་བཟོ་གནང་སྟེ་ཡོད། ང་བཅས་མི་སེར་ སོ་ནམ་པ་ཚུ་གིས་ གོ་སྐབས་བཟང་མོ་འདི་ ག་དེ་དག་དྲག་
ལེན་གནང་།

ད་རིས་ ང་བཅས་མི་སེར་ སོ་ནམ་པ་ཡོངས་ཀྱི་ མགྱུན་ཚབ་སྟེ་ མི་དབང་རྒྱལ་བཙུན་མཆོག་ལུ་ དམིགས་
བསལ་གྱི་ བཀའ་ངོ་རྒྱུ་དག་འཛུགས་ལུ་ཡོད།

སོ་ནམ་པ་ཚུ་ལུ་ དཀའ་ངལ་ཆེ་ཤོས་ར་ གནམ་གཤིས་ཀྱི་འགྱུར་བ་དང་ རང་བཞིན་གྱི་རྒྱུ་དང་། རི་དྲགས་
སེམས་ཅན་གྱི་ གཞོད་པ་ཚུ་ལས་བརྟེན་པའི་ ཉེན་ཁ་འདི་ཡིན། དེ་གི་དོན་ལུ་ གཞུང་གིས་ མ་དངུལ་ས་ཡ་
༤༠༠ བཞག་སྟེ་ ལོ་ཐོག་དང་སྟོན་ཉེན་བཅོལ་གྱི་ ལས་རིམ་ཅིག་ འགོ་བཙུགས་ཡི། ལས་རིམ་འདི་ནང་
ང་བཅས་སོ་ནམ་པ་ཚུ་གིས་ སྤྱོད་བསྤྱོད་དེ་ གོ་སྐབས་ལེན་གནང་།

དཔལ་འབྱོར་གྱི་ལས་སྡེ་གསུམ་པ་ བཟླ་བཤུལ།

བཟླ་བཤུལ་ལས་སྡེ་གིས་ ནང་འཁོད་ཐོན་ཁུངས་ཡོངས་བསྡེམས་ལུ་ ལྷན་ཐབས་བརྒྱུ་ཆ་ ༡༥ དེ་ཅིག་ར་
ཡིན། ཡིན་རུང་ བཟླ་བཤུལ་འདི་ བྱི་དངུལ་གྱི་འོང་འབབ་ལུ་ སྤོམ་སྤེ་གསུམ་པའི་ཁར་ མི་སེར་ལེ་ཤ་ལུ་ ལཱ་
གཞི་ག་དང་ འོང་འབབ་ཀྱི་གོ་སྐབས་ བཟོ་ཚུགས་པའི་ལས་སྡེ་ ཁག་ཆེ་ཏོག་ཏོ་ཅིག་ཡིན་མ་ལས་ གཞུང་
གིས་ བཙོན་ལྷགས་བསྤྱོད་དོ། དཔྱེ་འབད་ནི་

- བཟླ་བཤུལ་གྱི་ ཚོང་ལམ་འཛུགས་ནི་ནང་ Marketing ནང་ བཙོན་ལྷགས་བསྤྱོད་དོ། འདས་
པའི་ལོ་གཉིས་ཀྱི་ནང་འཁོད་ བཟླ་བཤུལ་པ་འོང་ནི་གི་དོན་ལུ་ ཚོང་ལམ་གི་ ལས་རིམ་དང་ ལས་
སྒྲུབ་ཁག་མ་འདྲམ་ ༡༠ ལྷག་པ་ཅིག་ འགོ་འདྲེན་འཐབ་ཅི། དེ་ཚུ་ཡང་ རྒྱ་གར་གྱི་གཙོ་སྐབས་པའི་
རྒྱལ་ཁབ་ ༡༩ ནང་ འགོ་འདྲེན་འཐབ་ཅི།

དཔལ་འབྱོར་གྱི་ལས་སྡེ་དྲུག་པ་ ཏུས་རབས་ ༡༡ པའི་ དཔལ་འབྱོར་གྱི་མདུན་ལམ།

ཏུས་རབས་ ༡༡ པའི་ དཔལ་འབྱོར་གྱི་མདུན་ལམ་འདི་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་ བཀའ་སློབ་དང་འབྲེལ་ བཅོམ་ཚུ་ཡི། དཔལ་འབྱོར་མདུན་ལམ་གྱི་ དམིགས་ཡུལ་གཙོ་བོ་ར་ ང་བཅས་རའི་ ཀྲུལ་ཁབ་ཀྱི་ དཔལ་འབྱོར་འདི་ བརྩ་ལྟ་བུ་སྤེ་ ཡར་འཕར་གཏང་ནི་འདི་ཡིན།

ཏུས་རབས་ ༡༡ པའི་ དཔལ་འབྱོར་གྱི་མདུན་ལམ་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་གི་དོན་ལུ་ ཡིག་ཚང་ཡང་ ལོགས་སུ་སྤེ་ གཞི་བཙུགས་འབད་དེ་ ལཱ་འབད་ནི་ཡང་ འགོ་བཙུགས་ཡི།

གོང་ལུ་ཁུ་མི་དཔལ་འབྱོར་ལས་སྡེ་ ལག་དྲུག་གི་ ང་བཅས་རའི་ དཔལ་འབྱོར་ལུ་ གནམ་མེད་ས་མེད་ཕན་ཐོགས་དོ། ཡིན་རུང་ དཔལ་འབྱོར་ལོགས་སྤྱར་གཏང་ནི་གི་དོན་ལུ་ མཐུན་ཆུན་ enablers ཚུ་ལུ་ཡང་ བཙོན་ལྷགས་བསྐྱེད་དེ་ར་ཡོད། དེ་ཚུ་གི་གལ་ལས་ ལག་ཆེ་ཤོས་ར་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས། སྤྱི་ཐུག་དང་སྤྱི་གཞི། ཕྱི་འོ་མ་ཚུ་གཞི་བཙུགས། ཀྲུལ་སྤྱི་འོ་ཚོང་འབྲེལ་གྱི་ སྤྱི་གཞི་དང་ལམ་ལུགས་ཚུ་ཡིན།

དཔལ་འབྱོར་གྱི་མཐུན་ཆུན་ enablers དང་པ་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས།

ང་བཅས་རའི་ ཀྲུལ་ཁབ་འདི་ སློབ་ས་ཚུ་ད་ཅན་གྱི་ཀྲུལ་ཁབ་ཅིག་ འབད་ནི་འདི་གིས་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་ ལག་ཆེ་ཤོས་ར་ འཁོར་ལམ་འདི་ཡིན།

- འདས་པའི་ལོ་གཉིས་ནང་ ཀྲུལ་ཡོངས་ཀྱི་གཞུང་ལམ་གསར་པ་ ལག་ ༩ ཀྱབ་ནི་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ཡོད། དེ་བཟུམ་སྤེ་ གཞུང་ལམ་ལག་ ༥ ཀྱ་སྤྱི་དང་ ལོགས་བཙོན་འབད་དོ། བ་ལས་ཕར་ གཞུང་ལམ་ལག་ ༡༠ ཀྱ་སྤྱི་འབད་ནི་ཡིན། དེ་གུ་ གཞུང་ལམ་ལག་ ༡༩ ཅི་ནག་ལོག་གཏང་ནི་ཡིན།

ཟམ་སྤོམ་ ༥ གསར་པ་བརྒྱབས་ཅི།

དེ་བརྒྱུམ་སྟེ་ ཟམ་ ༧ ཀྱབ་པའི་བསྐྱང་ཡོད། ད་རུང་ཟམ་ ༡ ཀྱབ་ནི་ཡིན། རྟེན་འོག་ལྟེ་བ་གི་
ལམ་ཁག་ ༡༠ ཅི་ནག་གཏང་སྟེ་ ལེགས་བཅོས་འབད་ཨར་ཡི། དེ་གུ་ རྟེན་འོག་ལྟེ་བ་གི་ལམ་
ཁག་ ༡༠ ཅི་ནག་གཏང་སྟེ་ལེགས་བཅོས་འབད་ནི་ འཕྲལ་མཁྱེགས་ར་ འགོ་བརྒྱུགས་ནི་ཡིན།
ན་ལས་པར་ རྟེན་འོག་གཞན་མི་རྒྱ་གི་ལམ་ཡང་ ཅི་ནག་གཏང་སྟེ་ ལེགས་བཅོས་རིམ་པ་བཞིན་
བྱ་ འབད་ནི་ཡིན།

- ང་བཅས་རའི་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ ཕྱིར་ཚོང་དང་ རང་འབྲེན་གྱི་དོན་ལུ་ Dry-port རྩུ་ཁག་ཆེ། དེ་
ཡང་ རྫོགས་ཚུད་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ འབད་ནི་འདི་གིས་ཨིན། དེ་འབད་མ་ལས་བརྟེན་ མ་
དཔུལ་ཐེར་འབྲུམ་ ༤ དེ་ཅིག་བཏང་སྟེ་ Dry-port གསུམ་གསལ་རལ་བརྒྱབ་དོ། སྤྱ་ས་ཁ་དང་
ངང་ལམ་ལུ་ Dry-port བརྒྱབས་ཚར་ཡི། དགོ་ལེགས་སྤྱག་ལུ་ Dry-port བརྒྱབ་པའི་
བསྐྱང་ཡོད།
- རང་འཁོད་གནམ་གྱ་ཐང་ གསལ་རལ་བརྒྱབ་ནི་གི་ ཞིབ་འཚོལ་མཐུག་བསྟུ་ཡི། བསམ་ཅེ་ འོད་
གསལ་ཅེ་དང་ བསམ་གྱུབ་ལྗོངས་མཁར་ བསམ་རང་ལུ་ རང་འཁོད་གནམ་གྱ་ཐང་ གསལ་རལ་
བརྒྱབ་ནི་སྟེ་ ཐག་བཅད་ཅི།
- རང་འབྲེན་དང་ ཕྱིར་ཚོང་སྤོམ་སྟེ་ འབད་དགོ་པ་ཅིན་ རྩུལ་འབྲེན་གྱི་མཐུན་རྐྱེན་ ཁག་ཆེ་ཤོས་
ཅིག་ རེ་ལི་འདི་ཨིན།

དེ་གི་དོན་ལུ་ རྒྱ་གཞུང་གི་རྒྱ་བ་སྐྱོར་ཐོག་ལས་ དགེ་ལེགས་ཕུག་ལས་ Kokrajhar རི་ལི་
ལམ་གྱི་ ལས་འགུལ་ ཁ་གསལ་སྟན་ཏུ་བཟོ་ཆར་ཡི། སང་ཕོད་ལས་ རྒྱ་བ་ནི་འགོ་བཙུགས་ནི་
ཨིན། དེ་བརྒྱུམ་སྤེ་ བསམ་ཅེ་ལས་ Banarhat རི་ལི་ལམ་གྱི་ ལས་འགུལ་ཁ་གསལ་སྟན་ཏུ་
ཡང་ བཟོ་ཆར་ཡི།

- དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་ ཡོངས་འབྲེལ་གྱི་རྒྱུ་ལམ་འདི་ གནས་མེད་ས་མེད་ལག་ཆེ།

ཡོངས་འབྲེལ་གྱི་རྒྱལ་ལམ་ ༣ པ་ གཞི་བཙུགས་འབད་ནི་གི་དོན་ལུ་ Bangladesh གཞུང་གསར་པ་གིས་ཡང་ རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་ནི་སྤེ་ ཁ་བཟེད་དེ་ཡོད། དེ་གི་ལཱ་ཚུ་ ཅུས་ཅི་ར་ མཇུག་བསྟུ་ཚུ་གསལ་སྤེ་ འབད་ནི་གི་འཆར་གཞི་ཡོད།

མཐུན་ཁྱེན་ enablers གཉིས་པ་ སྤྱི་བྱས་དང་སྤྱི་ག་གཞི།

ང་བཅས་རའི་ སྤྱི་སྤྱོད་དང་ཚོང་པ་ཚུ་ བཟུང་འབད་རུང་ ལཱ་འབད་མ་ད་ དཀའ་ངལ་དང་ ལྟོ་བས་མ་བདེ་མ་སྤོང་ལོ་ར་ མཁུ་སྤྱོད་ཀྱི་དཀའ་འདི་ར་ ཁྲིམས་དང་ལམ་ལུགས་ སྤྱི་བྱས་ཚུ་ མང་ནི་འདི་གིས་ཨིན།

འདས་པའི་ལོ་གཉིས་ནང་ལུ་ ཁྲིམས་དང་ལམ་ལུགས་ སྤྱི་བྱས་ཁག་ ༧༠ དེ་ཅིག་ བསྐྱར་ཞིབ་འབད་དེ་ དོན་ཚན་ ༡༥༡ ལྟོ་བས་བདེ་ཏོག་ཏོ་སྤེ་བཟོ་ཡི།

ཨིན་རུང་ ད་ལྟོ་ཡང་ ཁྲིམས་དང་ལམ་ལུགས་ སྤྱི་བྱས་མང་ར་མང་ནི་འདི་གིས་ དཔལ་འབྱོར་དང་སྤྱི་སྤྱོད་གོང་འཕེལ་ལུ་ བྱེད་ཐོག་དོན་མས། དེ་འབད་མ་ལས་ ཅུས་ཅི་ ད་རུང་ ཁྲིམས་དང་ལམ་ལུགས་ སྤྱི་བྱས་ཚུ་ ཡང་བསྐྱར་དབྱེ་ཞིབ་འབད་དེ་ ག་དེ་ཅིག་ ཆ་མེད་གཏང་ཚུ་གསལ་ཚུ་གསལ་ གཏང་ནི་ཨིན།

མཐུན་ཁྱེན་ enablers གསུམ་པ་ ཕྱི་འོ་མ་རྩ་གཞི་བཙུགས།

དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་ ཕྱི་འོ་མ་རྩ་གཞི་བཙུགས་འདི་ དམིགས་བསལ་སྤེ་ར་ཁག་ཆེ། དེ་སྤེ་ཞུ་དགོ་མི་འདི་ ཕྱི་འོ་མ་རྩ་གཞི་བཙུགས་ལས་བཞེན་ ཕྱི་འོ་མ་རྩ་སྤོབ་པའི་ཁར་ ཉམས་སྤོང་དང་རིག་པ་ འཕུལ་རིག་ དེ་ལས་ ཁག་ཆེ་ཤོས་ར་ ཚོང་ལམ་གསར་པ་སྤོབ་ནི་འདི་གིས་ཨིན། གནས་ཚུལ་སྤེ་ཞུ་བ་ཅིན་

- འདས་པའི་ལོ་གཉིས་ནང་ ཕྱི་འོ་མ་རྩ་གཞི་བཙུགས་སྤྱི་བྱས་ FDI Policy ལེགས་བཅོས་འབད་ཡི། ཕྱི་འོ་མ་རྩ་གཞི་བཙུགས་ནང་ལུ་ ལས་འགུལ་གསར་པ་ ༣༥ ཆ་འཛོག་གནང་སྤེ་ དངུལ་ཀྲམ་ཐེང་འབུམ་ ༢༢༤ གཞི་བཙུགས་འབད་ཡི། དེ་ཚུ་ག་ར་ ལས་འགུལ་སྤོང་ཚང་ཅ་ཨིན།

མཐུན་སྦྲེལ་ enablers བཞི་པ་ ཀྲུལ་སྤྱི་ཚོང་འབྲེལ་གྱི་ སློབ་གཞི་དང་ལམ་ལུགས།

ཀྲུལ་སྤྱི་ཚོང་འབྲེལ་གྱི་ ཐད་ཁར་སྒྲོད་པ་དང་ ང་བཅས་ར་ལུ་ ཁག་ཆེ་ཤོས་ར་ རྒྱ་གར་ཀྲུལ་ཁབ་འདི་ཨིན། དེ་ ཡང་ ཚོང་འབྲེལ་བརྒྱ་ཆ་ ༥༠ ལྷག་པ་ཅིག་ རྒྱ་གར་དང་གཅིག་ཁར་ འབད་ནི་འདི་གིས་ཨིན།

- དེ་འབད་མ་ལས་ རྒྱ་འབྲུག་གཉིས་ཀྱི་ ཚོང་འབྲེལ་དགོངས་ཡངས་ཀྱི་ཆིངས་ཡིག་ FTA འདི་ གནམ་མེད་ས་མེད་ཁག་ཆེ། ད་ལྟོ་ཡོད་མི་གི་ དགོངས་ཡངས་ཀྱི་ ཆིངས་ཡིག་འདི་ དུས་ཅི་མཇུག་ བསྐྱུ་ནི་ཨིན་མ་ལས་ ལོག་བསྐྱར་གསོ་འབད་ནི་སྤྱི་ རྒྱ་གཞུང་དང་ གསུང་གོས་གནང་པའི་བསྐྱར་ ཡོད།
- དེ་བཟུམ་སྤྱི་ Thailand ཀྲུལ་ཁབ་དང་གཅིག་ཁར་ཡང་ ཚོང་འབྲེལ་དགོངས་ཡངས་ཀྱི་ ཆིངས་ ཡིག་གུ་ མཚན་རྟགས་བཀོད་ཅི།
- དེ་ལས་ Bangladesh དང་ Vietnam ཀྲུལ་ཁབ་གཉིས་དང་གཅིག་ཁར་ཡང་ ཚོང་འབྲེལ་ དགོངས་ཡངས་ཀྱི་ ཆིངས་ཡིག་གུ་ གསུང་གོས་གནང་པའི་བསྐྱར་ཡོད།
- དེ་ལས་ འཛམ་གླིང་ཚོང་འབྲེལ་ཆོག་པ་ WTO ནང་ འཛུལ་ཁྱུགས་འབད་ནི་གི་ སློབ་སློབ་དང་ གསུང་གོས་གནང་པའི་བསྐྱར་ཡོད།

དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་གཏང་ནི་ལུ་ དཀའ་ངལ་དང་གཞོང་ལེན་ ཁག་གཉིས་ཡོད། དཀའ་ངལ་དང་པ་ གནམ་སྤྱོད་འབྱོར་མི་དང་ དེ་ལས་ ས་སྐྱུམ་མར་ཁྱུ་གི་གོང་ཚད་ ཡར་འཕར་འབྱོར་མི་འདི་ཨིན།

- འདས་པའི་ ཀྲུལ་ཁབ་ཀྱི་སྒྲིལ་བཤུགས་ ལུ་ ལུ་ལོ་བཟུམ་སྤྱི་ར་ ཀྲུལ་ཁབ་ཀྱི་འཛུལ་ཆེན་གྱི་ཉེན་ཁ་ ཆེ་ ཤོས་འདི་ འབྲུག་མི་ཚུ་གིས་ འཕྲོ་མཐུད་དེ་ ལཱ་གཞི་གི་དོན་ལུ་ ཕྱི་ཀྲུལ་ཁབ་ འབྱོར་མི་འདི་ ར་ཨིན།

གནམ་ཚུལ་སྤྱི་ལུ་བཅིན་ འབྲུག་མི་ཡོངས་བསྡེམས་ ༡༡,༠༠༠ ལྷག་པ་ཅིག་ ཕྱི་ཁར་ལཱ་འབད་དེ་ ཡོད། དེ་ཚུ་གི་གྲུལ་ཁར་ མང་ཤོས་ར་ ལོ་ན་གཞོན་མ། ཤེས་ཚད་ཡོད་མི། ལྷགས་གྲུབ་ཡོད་མི་ ཅང་ཅ་ཨིན་མ་ལས་ ང་བཅས་རའི་ ཀྲུལ་ཁབ་ཀྱི་ དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་ལུ་ ཐོ་ཕོག་པ་ཨིན།

ཨིན་རུ་ བྱི་ཁ་ལས་ བྱི་དངུལ་ ར་བཅས་རའི་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ བཏང་ནི་འདི་གིས་ཕན་ཐོགས།
གནས་ཚུལ་སྤྱི་ལོ་ལྟར་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལུ་ བྱི་ཁ་ལས་ Remittance གླེ་ བྱི་དངུལ་
USD ས་ཡ་ ༣༤༣ བཏང་ཐུག་ དེ་གི་དཔལ་འབྱོར་ལུ་ཕན་ཐོགས།

དེ་གི་མ་ཚད་ ལ་ལུ་བྱི་ཁར་ལས་ ལོག་ར་བཅས་རའི་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་འོང་དོ། ལོག་འོང་མི་ཚུ་ལུ་
བཟུ་རྒྱ་མཐོང་རྒྱ། དུག་ཅུལ་དང་ལྷོགས་གྲུབ། ཉམས་ཐྱོང་འབྲེལ་ཡོད་པ་ལས་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
དཔལ་འབྱོར་ལུ་ཕན་ཐོགས།

རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ འཚུབ་ཆེན་ཀྱི་ ཉེན་ཁ་འདི་ བསལ་དགོ་པ་ཅིན་ ར་བཅས་རའི་ འབྲུག་མི་ཚུ་
རྒྱལ་ཁབ་ནང་ར་ ལཱ་འབད་དགོ་པ་ཅིན་ དཔལ་འབྱོར་ལུ་ར་ རག་ལས་དགོ།

དཔལ་འབྱོར་འདི་ལག་ཆེ་ཟེར་མ་དུ་ དཔལ་འབྱོར་འདི་ ར་བཅས་ར་ཆ་ཁབ་ཀྱིས་ར་ འབྲུག་པའི་
མི་སེར་ཚུ་གིས་ར་ ཆ་གྲུང་འབག་སྟེ་ སྤྱི་ལོ་ལྟར་བཟོ་དགོ། དཔལ་འབྱོར་འདི་ རང་བཞིན་གྱིས་སྟེ་
གོང་འཕེལ་འགྱུ་མི་བཏུབ། བྱི་ལས་རོགས་གཞན་མི་འོང་སྟེ་ཡང་ གོང་འཕེལ་གཏང་མི་མི་ཐོན། ལཱ་
མཐུག་ལུ་ འགན་ཁུར་འདི་ ཁ་འབག་མི་འབག་ ར་བཅས་ར་ལུ་ར་ཕོག།

- དཀའ་ངལ་གཉིས་པ་འདི་ ས་སྤྱི་ལོ་གོང་ཚད་ ཡར་འཕར་འགྱུ་མི་འདི་ཨིན། ག་ར་གིས་ མཁྱེན་
དོ་བཟུམ་སྟེ་ ད་རེས་ནངས་པ་ རུབ་ཕྱོགས་ཨེ་ཤི་ཡ་ལུ་ དམག་འཁྲུག་གི་ སྤྱོད་མ་མ་བདེ་མ་
ཐོན་ལས་ འཛམ་གླིང་ནང་ མར་ཁུ་གི་གོང་ཚད་ གནམ་མེད་ས་མེད་ཡར་སེང་འགྱུ་སྟེ་ཡོད། དེ་
གི་མ་ཚད་ མར་ཁུ་གི་ཐོན་སྐྱེད་ཐོབ་ནི་ར་ ལཱ་ལག་ཅིག་གུ་ ལྟོད་དེ་ཡོད།

ཨིན་རུ་ ར་བཅས་རའི་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ མེ་རླུང་ Gas ས་སྤྱི་ལོ་ Petrol དང་ Deisel དེ་
ལས་ གནམ་གྲུ་གི་མར་ཁུ་ ལ་སོགས་པ་ཚུ་ རྒྱ་གཞུང་གི་བཀའ་དྲིན་ལས་བརྟེན་ དཀའ་ངལ་ག་
ནི་ཡང་མེད་པར་ འཕྲོ་མཐུད་དེ་ར་ ཐོབ་ཚུགས་ཏེ་ཡོད།

དེ་གུ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ ས་སྤྱི་ལོ་གོང་ཚད་ ཕབ་ཆག་གི་སྤྱི་དུག་
གནང་ནི་འདི་གིས་ མི་སེར་ག་ར་ལུ་ ཕན་སྐྱོན་སྟེ་ཐོགས་ཏེ་ཡོད།

དེ་འབདཝ་ད་ལུ་ མར་ཁུ་གི་གོང་ཚད་ ཡར་སང་འགྲོ་མི་འདི་གིས་ དཔལ་འབྱེར་ལུ་ ཐོ་སྤྲོམ་སྤེལ་
ཐོག་འོང། ཡིན་རུང་ དེ་ལས་བརྟེན་ གོ་སྐབས་ཡང་ཡོད།

དེ་སྤེལ་ཏུ་དགོ་མི་འདི་ རྒྱ་ལས་པ་ མ་འོངས་པ་ ས་སྐྱམ་མར་ཁྲུ་ལས་བརྟེན་ ང་བཅས་པའི་
དཔལ་འབྱོར་ལུ་ གཞི་དམ་བཅུག་པར་ བཞག་ནི་གི་དོན་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་རྒྱས་ལྷགས་ཉེན་སྲུང་གི་
མིན་བྱས་དང་ཐབས་བྱས་ National Energy Security བརྩམ་པའི་བསྐྱར་ཡོད།

ཐབས་བྱས་འདི་གི་ དམིགས་ཡུལ་གཙོ་བོ་ར་ ས་སྐྱུམ་ལག་ལེན་མང་པོ་འབད་དེ་ དེ་གི་ཚབ་ལུ་
ང་བཅས་རའི་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལས་ར་ཐོན་མི་ གློག་མེ་གི་རྩས་བྱུགས་ ག་དེ་མང་མང་ ལག་ལེན་
འཐབ་ཚུགས་པ་བཟོ་ནི་འདི་ཡིན། དེ་གི་ ང་བཅས་རའི་དཔལ་འབྱོར་ལུ་ ཕན་ཐོགས་པའི་ཁར་
རང་མགོ་རང་འདྲོང་ལུ་ ཕན་ཐོགས་འོང་།

འཆར་གཞི་ ༡༣ པའི་ རྒྱལ་ཡོངས་གྲི་ལས་རིམ་གཉིས་པ་ མི་སྟོབས་གྲི་སྟོགས་སྒྲུབ་ ཡར་དག་གི་ལས་
རིམ།

སྐུལ་ཁབ་ག་ཏེ་ར་འབད་རུང་ མི་སྟོབས་ཀྱི་ཕྱོགས་སྐབ་འདི་ཁག་ཆེ། དེ་གི་ནང་ལས་ ང་བཅས་པ་འདི་ སྐུལ་
ཁབ་ནང་ མི་སྟོབས་ར་ཉུང་ནི་འདི་གིས་ མི་སྟོབས་ཀྱི་ཕྱོགས་སྐབ་འདི་ ལྷག་པར་དུ་ཁག་ཆེ། དེ་གི་དོན་ལུ་

༡༽ འདས་པའི་ལོ་གཉིས་ནང་ ལག་ཅུལ་སྒྱུང་བནར་སྤེལ་ཁང་ནང་ སྒྱུང་བནར་འབད་ནི་གི་ས་སྟོང་
Capacity མི་གྲངས་ ༢༠༠ ལས་ སྟོང་ཕྱག་ ༣ གྲུ་ ཡར་མེང་འབད་དེ་ཡོད།

༩༥ ལག་རྩལ་སྦྱོང་བཅར་སྤེལ་ཁང་གི་སྤྱི་ཚད་ ཡར་འགྲེལ་གྱི་ཁྲི་དོན་ལུ་ Singapore ནང་
Germany རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་ ལག་རྩལ་སྦྱོང་བཅར་སྤེལ་ཁང་ཚུ་དང་ མཉམ་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་
ལས་ ལཱ་འབད་དོ།

༣༽ འདས་པའི་ ལོ་གཉིས་ཀྱི་ནང་འཁོད་ བ་གཞེན་སྟོང་ཕྲག་ ༥༥ ལྷག་པ་ཅིག་ལུ་ ལག་རྩལ་དང་
རིག་རྩལ་གྱི་སྟོང་བརྒྱར་ ལག་མ་འདྲམ་རྩུ་ནང་ བཅའ་མར་གཏོགས་ནི་གི་གོ་སྐབས་བྱིན་ཡི།

༤༽ ལཱ་གཡོག་མེད་མི་ བློ་གཤེད་སྒྲིང་ཕྱག་ ༡༠,༥༠༠ ལུ་ སྒྲིང་བཅར་ཁག་མ་འབྲས་ཚུ་བྱིན་ཡི། དེ་གུ་ བློ་གཤེད་སྒྲིང་ཕྱག་ ༣ དེ་ཅིག་ལུ་ ལཱ་གཡོག་གི་གོ་སྐབས་ཡང་སྒྲིང་ཅི།

༥༽ དེ་གི་མ་ཚད་ འབྲུག་མི་སྒྲིང་ཕྱག་ ༧ དེ་ཅིག་ལུ་ བཅོམ་འཕུལ་རིག་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་གི་ སྒྲིང་བཅར་བྱིན་ཡི།

༦༽ མི་སྒྲོབས་ཀྱི་ལྷོགས་གྲུབ་ ཡར་འཕེལ་གཏང་ནི་ལུ་ ཕན་ཐོགས་ཤོས་ར་ བདེ་སྲུང་སྒྲིང་བཅར་ལས་ རིམ་ དེ་ལས་ རྒྱལ་སྲུང་གི་ལས་རིམ། དེ་བཟུམ་སྟེ་ དཔལ་སྲུང་གི་ལས་རིམ་ཚུ་ཨིན། དེ་ཚུ་ ག་ ར་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ གཞི་བཙུགས་གནང་གནང་ཨིན།

༧༽ མི་སྒྲོབས་ཀྱི་ལྷོགས་གྲུབ་ ཁག་ཆེན་ལས་བརྟེན་ རྒྱལ་ཡོངས་མི་སྒྲོབས་གོང་འཕེལ་གྱི་འཆར་གཞི་
National Human Capital Development Plan ཅིག་ བཟུམ་པའི་བསྐྱར་ཡོད།

འཆར་གཞི་ ༡༣ པའི་ རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ལས་རིམ་གསུམ་པ་ ཤེས་རིག་ལེགས་སྦྱར་གྱི་ལས་རིམ།

འཆར་གཞི་ ༡༣ པའི་ནང་ ཤེས་རིག་ལས་སྟེ་གི་དོན་ལུ་ འཆར་དངུལ་ཡོངས་བསྐྱམས་ཐེར་འབྲུམ་ ༤༩
བགོ་བཟུམ་དེ་ཡོད། འཆར་གཞི་ ༡༣ པའི་ འཆར་དངུལ་ཡོངས་བསྐྱམས་ལས་ བརྒྱ་ཆ་ ༡༩ ཨིན། འཆར་
དངུལ་སྐྱམ་སྟེ་ བགོ་བཟུམ་འབད་དགོ་མི་འདི་ ཤེས་རིག་འདི་ གནམ་མེད་ས་མེད་ཁག་ཆེ་ནི་འདི་གིས་ཨིན།

དེ་གི་མ་ཚད་ ཤེས་རིག་འདི་ ཁག་ཆེ་ནི་འདི་གིས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ ཤེས་རིག་
ལེགས་སྦྱར་གྱི་ བཀའ་ཤོག་ཡང་གནང་ཡི། དེ་འབད་ཕྱ་ལས་བརྟེན་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་
གིས་ བཀའ་ཤོག་གནང་མི་འདི་ སེམས་ཁར་བཞག་སྟེ་ འཆར་གཞི་ ༡༣ པའི་ནང་ལུ་ ཤེས་རིག་ལེགས་
སྦྱར་གྱི་ ལས་རིམ་འདི་ ཁག་ཆེ་ཏོག་ཏོ་ཅིག་སྟེ་ གཙོ་བོ་བཏོན་ཏེ་ཕྱག་ལུ་དོ། དེ་གི་དོན་ལུ་”

༡༽ སློབ་གྲྭ་ཁྱེ་བ་ ༡༧ ནང་ དེ་གི་ འོག་ལུ་ཚུད་པའི་ སློབ་གྲྭ་ ༡༩ ཚེས་ཏེ་ ཡོངས་བསྐྱོམས་སློབ་གྲྭ་ ༣༩ ནང་ལུ་ གཞི་རྒྱུ་མཁོ་ཆས་དང་མཐུན་ཆུན་ གོང་འཕེལ་དང་རྒྱ་སྐྱོད་ དེ་ལས་ ལེགས་བཅོས་འབད་ནི་གི་ལཱ་ཚུ་ འགོ་བཙུགས་ཏེ་ཡོད། དེ་བཟུམ་སྤེལ་ སློབ་གྲྭ་གཞན་མི་ཚུ་ཡང་ ལེགས་བཅོས་འབད་ནི་གི་ ཐབས་ལམ་ཚུ་བཏོན་པའི་བསྐྱོང་ཡོད།

༢༽ ཤེས་རིག་གི་ སྤྱི་ཚུན་དང་གཞི་འགྲམ་ སྤྱི་ཚུན་བཟོ་ནི་གི་དོན་ལུ་ ཁག་ཆེ་ཤོས་ཅིག་ ཨ་ལུ་གཅེས་སྤྱོད་དང་ གོང་འཕེལ་གྱི་ མཐུན་ཆུན་འདི་ཡིན།

གནས་ཚུལ་སྤེལ་ཞུ་བ་ཅིན་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལུ་ ཨ་ལུ་གཅེས་སྤྱོད་ཁྱེ་བ་བསྐྱོམས་ ༡༡༩ ཡོད། འདས་པའི་ལོ་གཉིས་ནང་ ཨ་ལུ་གཅེས་སྤྱོད་དང་ གོང་འཕེལ་ཁྱེ་བ་གསར་པ་ ༡༧༠ བརྒྱབས་ཅི་དུང་ ན་ལས་པར་ ༣༥ གསར་པ་རྒྱབ་ནི་ཡིན།

༣༽ སློབ་ཕྱག་ཨ་ལུ་ཚུ་གི་ གཞུགས་ཁམས་དང་རིག་པ་ གོང་འཕེལ་གཏང་ནི་གི་དོན་ལུ་ བཟའ་འཐུང་དང་བསྐྱོང་འདི་ཁག་ཆེ། དེ་ཚུ་ལངས་སྤེལ་ ཐོབ་ཚུགས་པ་བཟོ་ནི་གི་དོན་ལུ་ སློབ་ཕྱག་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ རྒྱ་རིམ་ཁྱོ་ཕོགས་ཀྱི་འཐུས་ ༡,༥༠༠ ལས་ ༣,༡༠༠ གྱུ་ ལོག་ལྟ་བུ་སྤེལ་ ཡར་སེང་འབད་ཡི། དེ་གི་མ་ཚད་ སློབ་ཕྱག་ཚུ་གི་རིག་པ་ གོང་འཕེལ་གཏང་ནི་གི་དོན་ལུ་ ཉིན་མ་རེ་ སློབ་ཕྱག་རེ་ལུ་ སྤྱོད་རྒྱ་རེ་བྱིན་ནི་གི་ ལས་རིམ་འདི་ཡང་ འགོ་བཙུགས་ཡི།

༤༽ ཤེས་རིག་གི་ སྤྱི་ཚུན་གྱི་གཞི་རྒྱུ་འདི་ ཅ་གཞུང་འདི་ཡིན། དེ་འབད་མ་ལས་སློབ་གྲྭ་གི་ཅ་གཞུང་ཚུ་ Cambridge ཅ་གཞུང་གི་ གནས་ཚུན་དང་མཐུན་ཆུན་སྤེལ་བཟོ་ནི་གི་དོན་ལུ་ ལཱ་འབད་ཡི། དུས་ཅི་ Cambridge ཅ་གཞུང་འདི་ མོ་བཏབ་སྤེལ་ འགོ་བཙུགས་ཏེ་ཡོད། སང་ཕོད་ལས་ སློབ་གྲྭ་ག་ར་ནང་ འགོ་བཙུགས་ནི་ཡིན།

༥༽ འབྲུག་པའི་ཨ་ལོ་ཚུ་ ཚན་རིག་དང་འཕུལ་རིག་ བཟོ་རིག་དང་ཕྱིས་ STEM Subject གི་
ཚོས་ཚན་ཚུ་ནང་ ཡོན་ཏན་ལེགས་ཤོམ་སྟེ་ ཕྱིན་ནི་གི་དོན་ལུ་ བཟོན་ལུགས་སྟོམ་སྟེ་བསྐྱེད་དོ། དེ་
གི་ གྲུབ་འབྲས་ཡང་ ལེགས་ཤོམ་སྟེ་ཐོན་དོ། དཔྱེ་འབད་ནི་”

སློབ་རིམ་ ༤ པའི་ནང་ལུ་ ཚན་རིག་དང་འཕུལ་རིག་ བཟོ་རིག་དང་ ཕྱིས་ཀྱི་ཚོས་ཚན་ནང་ལུ་
སྐྱུགས་ཚད་བརྒྱ་ཆ་ ༤༧ ལས་ ༧༢ གུ་ལྟོད་དེ་ཡོད། དེ་བཟུམ་སྟེ་ སློབ་རིམ་ ༡༠ པའི་ནང་ཡང་
སྐྱུགས་ཚད་བརྒྱ་ཆ་ ༥༧ ལས་ ༧༢ གུ་ལྟོད་དེ་ཡོད།

ཚོས་ཚན་དེ་ཚུ་ ཁ་སྐོང་སྟེ་ གོང་འཕེལ་གཏང་ནི་གི་དོན་ལུ་ སྤ་རོ་འབྲུག་ཀྲུལ་སློབ་ཁྲ་འདི་ ཚན་
རིག་དང་འཕུལ་རིག་ བཟོ་རིག་དང་ཕྱིས་ STEM དམིགས་བསལ་གྱི་ སློབ་ཁྲ་སྟེ་ འགོ་
བཙུགས་ནི་གི་དོན་ལུ་ ལཱ་འབད་བའི་བསྐྱར་ར་ཡོད།

༦༽ ཤེས་རིག་གི་སྤྱི་ཚུ་ཚད་ཀྱི་དོན་ལུ་ ཁག་ཆེ་ཤོས་ཅིག་ སློབ་དཔོན་ཚུ་གི་ལྷོགས་གྲུབ་འདི་ཡིན། དེ་
འབད་མ་ལས་ འདས་པའི་ཨོ་གཉིས་ནང་ ཀྲུལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་གཉིས་བསྐྱེམས་ཏེ་ སློབ་དཔོན་
༡༥,༠༠༠ ལུ་ སློབ་སྟོན་གྱི་སྤྱི་བདར་ཚུ་ཕྱིན་ཡི།

༧༽ ང་བཅས་རའི་ ཤེས་རིག་གི་སྤྱི་ཚུ་ཚད་འདི་ ཀྲུལ་སྤྱི་གི་གནས་ཚད་ནང་ དོ་འགྲན་འབད་ཚུགས་པ་
བཟོ་ནི་འདི་ གནམ་མེད་ས་མེད་ཁག་ཆེ། དེ་གི་དོན་ལུ་ Singapore གི་ལས་སྟེ་ Eton-
House International Group དང་གཅིག་ཁར་ མཉམ་འབྲེལ་འབད་དེ་ སློབ་ཁྲ་གཞི་
བཙུགས་འབད་ནི་སྟེ་ ཐག་བཅད་ཅི། གནས་ཚུལ་སྟེ་ ཟུ་བ་ཅིན་ དཔེ་སྟོན་གྱི་ ཀྲུལ་སྤྱི་གི་སློབ་
ཁྲ་འདི་ ཏུས་ཅི་ སྤྱི་ལྷོ་ ༥ པའི་ནང་ལས་ འགོ་བཙུགས་ནི་ཡིན།

༨༽ མཐོ་རིམ་སློབ་ཁྲ་ཚུ་ནང་ ཤེས་ཡོན་སྤྱི་ཚུ་ཚད་ཀྱི་ས་སྟོང་ ༢,༡༠༠ ལས་ ༢,༤༠༠ གུ་ ཡར་མེང་
འབད་ཡི། དེ་གུ་ མཐོ་རིམ་སློབ་ཁྲ་ ༥ ཉམས་བཅོས་དང་ ཀྲ་སྐྱེད་འབད་དོ།

དེ་གི་མ་ཚད་ ཕྱི་ཀླུ་ལུ་ ཤེས་ཡོན་སྤྱངས་ནི་གི་དོན་ལུ་ བ་གཞོན་ ༣༠༠ ལྷག་པ་ཅིག་ལུ་ སློབ་
གཉེར་གྲོགས་རམ་འབད་ཡི། ད་རུང་ བ་ལས་པར་ བ་གཞོན་ ༣༠༠ དེ་ཅིག་ལུ་ སློབ་གཉེར་
གྲོགས་རམ་བྱིན་ནི་ཨིན།

དེ་གི་ཡང་མ་ཚད་པར་ བཅའ་ཁྲིམ་ཚུ་གི་ བ་གཞོན་ཚུ་ལུ་ རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་དེ་ མཐོ་རིམ་ཤེས་ཡོན་
སྤྱངས་ནི་གི་དོན་ལུ་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༤༠༠ རྒྱུ་རྒྱུ་བའི་ རྒྱུ་འབྲུལ་སྤྱོད་གནང་སྟེ་ཡོད།

༩༽ ང་བཅས་རའི་ ཀླུ་ཁབ་ནང་ ཚ་བྱང་ཆེ་ཤོས་ཅིག་ རྒྱུ་རྒྱུ་ལག་ལེན་འབབ་མི་ དར་བྱབ་འགྱུ་
མི་འདི་ཨིན། དེ་གི་དོན་ལུ་ སློབ་གྲྭ་ག་ར་ནང་ རྒྱུ་རྒྱུ་སྤྱོད་མ་ཚོག་པའི་ ལམ་ལུགས་ཚུ་དམ་དམ་
སྤྱོད་ ལག་ལེན་འབབ་དགོས་སྟེ་ བཙོན་ལྷགས་བསྐྱེད་དོ། རྒྱུ་རྒྱུ་ལོག་སྤྱོད་འབད་མི་ བ་གཞོན་ཚུ་
ལུ་ དམིགས་བསལ་གྱི་ ཞབས་རྒྱ་གི་བྱིན་ནི་གི་དོན་ལུ་ བཀྲ་ཤིས་སྤྱང་ ཡོན་ཕུ་ལ་ལུ་ དམིགས་
བསལ་གྱི་ སློབ་གྲྭ་ཅིག་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ཡོད། ལྷག་པར་དུ་ མི་དབང་རྒྱལ་ཡུམ་ཨ་ཞེ་ཆེ་རིང་པར་
དབང་ཕྱུག་མཚོག་གིས་ ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་བཞེད་ལས་འཁྱུངས་པའི་ བ་གཞོན་གོང་འཕེལ་མ་
དངུལ་གྱིས་ ང་བཅས་རའི་རྒྱུ་ཁབ་ཀྱི་ མ་འོངས་པའི་ འགོ་ཁྲིད་པ་ ད་ལྟོ་གི་བ་གཞོན་ཚུ་ལུ་
རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་ནི་ལུ་ གནམ་མེད་ས་མེད་པན་ཐོགས་ རྒྱུ་རྒྱུ་ཡོད་པ་ལས་ རྒྱལ་ཡུམ་མཚོག་ལུ་
ང་བཅས་རའི་གཞུང་དང་མི་སེར་གྱི་མགྱོག་ཚབ་སྤྱོད་ ཉིང་དྲངས་མའི་དཀྱིལ་ལས་ར་ བཀའ་བྱིན་
དགའ་ཚོར་ཕུལ་ནི་ཨིན།

འཆར་གཞི་ ༡༣ པའི་ རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ལས་རིམ་བཞི་པ་ འཕྲོད་བསྟེན་ཅན་གྱི་འབྲུག་ཡུལ་གྱི་ལས་རིམ།

རྒྱལ་ཁབ་ནང་ གསོ་བའི་ཞབས་རྒྱ་འདི་ གནམ་མེད་ས་མེད་ལག་ཆེ། དེ་འབད་མ་ལས་ འཆར་གཞི་ ༡༣
པའི་ནང་ལུ་ འཆར་དངུལ་ཡོངས་བསྡེམས་ཐེར་འབྲུམ་ ༤༠ བགོ་བཀམ་འབད་དེ་ཡོད། འཆར་དངུལ་ཡོངས་
བསྡེམས་ལས་ བརྒྱ་ཆ་ ༡༣ ཨིན།

༡༽ འདས་པའི་ལོ་གཉིས་ནང་ སྒྲན་ཁང་སྒོམ་ ༣ བརྒྱབས་ཚར་ཡི། དེ་ཡང་ མོང་སྒྲར་དང་བསམ་ཅེ་
སྦྱིད་དགོངས་གསུམ་ནང་ཡིན། དེ་བཟུམ་སྟེ་ ཐིམ་ཕུག་དང་ཕུན་ཚོགས་སྤྱིང་ལུ་ ཁོམ་སྟེ་གསོ་བའི་
ལྷོ་བ་ རེ་རེ་གསར་པ་བརྒྱབས་ཅི། དེ་ལྟ་ བཀྲ་ཤིས་སྒྲང་སྒྲན་ཁང་ ཉམས་བཅོས་འབད་དེ་ ཞབས་
རྟག་འཐབ་བྱིན་ནི་ འགོ་བཙུགས་ཡི།

༢༽ ནང་པའི་སྒྲན་བཅོས་འདི་ གསོ་བའི་ཞབས་རྟག་ ཁག་ཆེ་རྟག་རྟ་ཅིག་ ཡིན་པ་གི་ མ་ཚད་ ཀྱུལ་
ཁབ་ཀྱི་རྩ་རྟགས་ བཟང་མོ་ཅིག་ཡང་ཡིན། འབྲུག་ཀྱུལ་ཁབ་ནང་ལུ་ གསོ་བའི་ཞབས་རྟག་ ཁག་
ཆེ་ཤོས་ཅིག་ ནང་པའི་ སྒྲན་བཅོས་འདི་ཡིན། ཡིན་རུང་ ད་ལྟོ་ཚུན་ཚོད་ རྒྱ་སྦྱོང་སྒོམ་སྟེ་ཐལ་མ་
ཚུགས། ན་ལས་ཡར་ འཆར་གཞི་ ༡༣ པའི་ ནང་འཁོད་ར་ ནང་པའི་སྒྲན་ཁང་ གསར་པ་
ཅིག་རྒྱབ་སྟེ་ ནང་པའི་སྒྲན་བཅོས་འདི་ རྒྱ་སྦྱོང་སྒོམ་སྟེ་འབད་དེ་ གོང་འཕེལ་གཏང་ནི་ཡིན།

༣༽ ང་བཅས་རའི་ ཀྱུལ་ཁབ་ནང་ སྒྲན་ཁང་ཁག་ཆེ་ཤོས་ར་ འཛིགས་མེད་རྩོམ་དབང་ཕུག་ ཀྱུལ་
ཡོངས་གཙོ་བཙུན་སྒྲན་ཁང་འདི་ཡིན། སྒྲན་ཁང་འདི་ བྱད་རིག་གི་ཞབས་རྟག་ ག་ར་ཚང་མ་སྟེ་
ཐོབ་ཚུགས་པའི་ སྒྲན་ཁང་གསར་པ་སྟེ་ Multi-Disciplinary Super Specialty
Hospital སྟེ་ རྒྱབ་ནི་ཡིན། དེ་གི་དོན་ལུ་ ལས་འགུལ་ཁ་གསལ་སྒྲན་ཁྲ་ཡང་བཟོ་ཚར་ཡི།

༤༽ ཀྱུལ་ཁབ་ནང་ལུ་ ནད་པ་ག་ར་ ཤོག་ཀྱུ་ལག་ལེན་འཐབ་མ་དགོ་པར་ ནུང་འཛོལ་ཚུ་གིས་ སྟོག་
རིག་ནད་པའི་ཐོ་བཀོད་རིམ་ལུགས་ ePIS གི་ཐོག་ལས་སྟེ་ ཞབས་རྟག་བྱིན་དོ། དེ་སྟེ་ འབད་
ཚུགས་མི་འདི་གིས་ མ་འོངས་པའི་ནད་ལུ་ ནད་པ་ཚུ་ལུ་ སྒྲན་བཅོས་ཀྱི་ཞབས་རྟག་ ལེགས་ཤོམ་
སྟེ་ བྱིན་ཚུགས་པའི་ཁར་ ནད་གཞི་བཀག་ཐབས་ཀྱི་དོན་ལུ་ཡང་ ཁེ་ཕན་སྒོམ་སྟེ་ཡོད།

༥༽ གནས་ཚུལ་བཟང་མོ་ཅིག་ ལུ་བ་ཅིན་ ང་བཅས་རའི་ཀྱུལ་ཁབ་ནང་ ནད་གཞི་དམར་ཅན་མ།
Measles དང་ རུ་བི་ལ། མཛེ་ནད། leprosy དང་ ཅ་སྒྲུམ་གྱི་ནད། neonatal
tetanus དང་ ཅ་སྒྲུམ་གྱི་ནད། polio ཚུ་ མི་སྟེ་ནད་ལུ་ ཅ་མེད་བཏང་སྟེ་ཡོད།

དེ་བཟུམ་སྟེ་ འབྲུ་ཉེན་ཅན་གྱི་ནད་གཞི་ཚུ་ཡང་ སྟོན་སྟེ་མར་བབས་ཏེ་ཡོད། དེ་བཟུམ་མའི་ གྲུབ་
འབྲས་འདི་ ཡ་མཚན་ཆེ་ཏོག་ཏོ་ཅིག་ཡིན།

༤༽ ཡིན་རུང་ འབྲུ་ཉེན་ཅན་པའི་ནད་གཞི་འདི་ ལོ་གཅིག་བ་ལོ་གཅིག་ མང་སྤུ་མང་སྤུ་སྟེ་ དར་
ཁབ་ཐལ་དོ། ད་ལྟོ་ཚུ་ཚོ་ད་ འབྲུག་མི་ ༢,༧༥,༠༠༠ ལྷག་ཅིག་ བརྟག་དཔྱད་འབད་མ་ད་ དེ་ཚུ་
གི་གྲལ་ལས་ མི་གྲངས་ ༤༥,༤༠༠ དེ་ཅིག་ ཁྲག་འབྲུགས་དང་ གྲུ་རམ་ནད་གཞི་ཡོད་པ་སྟེ་ཐོན་
ཡི། དེ་ཚུ་ ད་རེས་ སྤྲོན་བཅོས་འབད་བའི་བསྐྲང་ཡོད།

ཡིན་རུང་ གནས་སྤངས་འདི་ ཚ་གྲང་ལང་དགོ་པའི་ གཞི་ཅིག་ཡིན། དེ་འབད་མ་ལས་ གསོ་བའི་
ལྷན་ཁག་གིས་ གོ་བ་བད་སྟོན་ འབད་མི་དང་འཁྲིལ་ འབྲུག་མི་ཡོངས་ཀྱིས་ ཆང་དང་ཏམ་ཁུ་
སྤང་ནི་ ལུས་སྟོང་འབད་ནི་ ཟས་བཅུད་དང་ལྷན་པའི་ བཞེས་སྟོན་ཟ་ནི་འདི་ གནས་ཅེད་ས་ཅེད་
ཁག་ཆེ། འབྲུག་མི་ག་ར་གིས་ གསོ་བའི་གོ་བ་བད་སྟོན་དང་འཁྲིལ་ རྒྱབ་སྐྱོར་མཛད་གནང་།

རྒྱལ་ཁབ་ནང་ མི་དམངས་གསོ་བའི་ཞབས་ཏོག་ རིན་ཅེད་སྟོང་སྟེ་གནང་ནི་འདི་ ཡུན་བརྟན་སྟེ་
བཞག་ནི་གི་དོན་ལུ་ ཁག་ཆེ་ཤོས་ཅིག་ གསོ་བའི་སྟོན་གཏད་ མ་དངུལ་འདི་ཡིན།

ད་ལྟོ་ཚུ་ཚོ་ད་ འབྲུག་གསོ་བའི་སྟོན་གཏད་མ་དངུལ་ནང་ དངུལ་ཀྲམ་ཐེར་ འབུམ་ ༤.༥ ཡོད་པ་
ཡིན། རྟེན་ འདས་པའི་ལོ་གཉིས་ཀྱི་ནང་འཁོད་ གཞུང་གིས་ དངུལ་ཀྲམ་ས་ཡ་ ༥༠༠ དེ་ཅིག་
ལྷན་ཐབས་སྟེ་ བཅུགས་ཏེ་ཡོད། ན་ལས་ཡར་ འཐེབ་སྟེ་ཡར་སང་འབད་ནི་གི་དོན་ལུ་ ཐབས་
ལམ་ཚུ་བཏོན་དོ། ཐབས་ལམ་བཏོན་ཏེ་ འབྲུ་ཉེན་ཅན་པའི་ནད་གཞི་ཚུ་ བཀག་ཐབས་ཀྱི་དོན་ལུ་
ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ཡིན།

༥༽ གསོ་བའི་ནང་ལུ་ དཀའ་ངལ་སྟོན་ཤོས་ཅིག་ སེམས་ཁམས་ཀྱི་ནད་གཞི་འདི་ཡིན། དེ་གི་ གདོང་
ལེན་གཙོ་བོ་ཅིག་ མི་དབང་རྒྱལ་བཅུན་མཆོག་གི་ དབུ་འཁྲིད་བཟང་པོའི་འོག་ལུ་ པད་མ་ལྟེ་བ་
གིས་ བསྐྱབ་སྟོན་དང་སྤྲོན་བཅོས་ཚུ་གནང་མ་ལས་ གནས་ཅེད་ས་ཅེད་ སན་ཐོགས་ཏེ་ཡོད།

ད་རེས་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ དཀའ་ངལ་སྒྲོམ་ཤོས་ཅིག་ མི་སྒྲོབས་ཡར་འཕར་གྱི་ཚད་གཞི་འདི་ ལོ་གཅིག་བཟོ་
གཅིག་ མར་བབས་འགྱུ་མི་འདི་ཡིན། དེ་ལྟར་འབད་ནི་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ལུ་ ༡༡,༠༠༠ ལྷག་པ་ཅིག་
ང་བཅས་རའི་ མི་སྒྲོབས་འདི་ ཉེ་མ་ལས་ ཉུང་སྤྱི་ཅིག་ལས་མེད་ནི་འདི་གིས་ ག་དེ་མཆོགས་མཆོགས་
དཀའ་ངལ་འདི་ལུ་ གདོང་ལེན་འབད་དགོཔ་ཁག་ཆེ།

དེ་འབད་མ་ལས་བརྟེན་ གཞུང་གིས་ འཕུལ་ཁམས་གཅིག་ཁར་ ཨ་ལུ་གསུམ་པ་སྐྱེས་མི་ཚུ་ལུ་ འབྲུམ་བྱིན་
ནི་གི་ ལས་རིམ་ཡང་ འགོ་བཙུགས་ཡི། ང་བཅས་རའི་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལུ་ མི་སྒྲོབས་ཡར་མེད་འབད་ནི་དང་
དམིགས་བསལ་དུ་ ཨ་ལུ་གསུམ་པ་གི་ ལས་རིམ་ལུ་ རྒྱབ་སྐྱོར་མཛུགས་གནང་།

འཆར་གཞི་ ༡༩ པའི་ རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ལས་རིམ་ལྟུང་ འཕུལ་རིག་ལེགས་སྒྱུར་གྱི་ལས་རིམ།

ད་རེས་ དུས་དང་བསྐྱུན་པ་ད་ལུ་ འཕུལ་རིག་འདི་ རྒྱལ་ཁབ་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་ མེད་ཐབས་མེད་པ་ཅིག་
ཡིན། དེ་གུ་ འཕུལ་རིག་འདི་ དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་ མཆོགས་དྲག་སྤྱོད་གཏང་ནི་ལུ་ གོ་སྐབས་ཡང་སྒྲོམ་
ཅིག་ཡིན།

༡༽ འདས་པའི་ ལོ་གཉིས་ཀྱི་ནང་འཁོད་ ཨང་ཅན་གྱི་དཔལ་འབྱོར་ལས་བརྟེན་འབྲུག་མི་སྒྲོང་ཕྱག་
༡,༢༩༠ དེ་ཅིག་ལུ་ ལཱ་གཡོག་གི་གོ་སྐབས་ཐོབ་སྟེ་ཡོད། དེ་བཟུམ་སྟེ་ ལོ་ལྟར་བཞིན་དུ་ བར་
དོན་འཕུལ་རིག་ལས་བརྟེན་ཏེ་ དཔལ་ཁྱམས་ས་ཡ་ ༥༠༠ དེ་ཅིག་ འོང་འབབ་འཐེབ་སྟེ་བཟོ་དོ།

༢༽ བར་དོན་འཕུལ་རིག་གི་ གྲུབ་འབྲས་སྒྲོམ་ཤོས་ར་ རྒྱལ་ཡོངས་ཨང་ཅན་རྩྭ་གས་ National
Digital Identity ཟེར་ སྒྲོག་རིག་ཡོངས་འབྲེལ་ནང་ལུ་ རང་གི་རྩྭ་གས་ ཉེན་སྲུང་དང་
ལཱ་གཡོག་འཐབ་ནི་འདི་ཡིན། འདས་པའི་ལོ་གཉིས་ནང་ རྒྱལ་ཡོངས་ཨང་ཅན་རྩྭ་
གས་ NDI གི་ རིམ་ལུགས་འདི་ མ་བརྟུབ་བརྟུབ་སྟེ་ གཞི་བཙུགས་འབད་ཡི།

ན་ལས་པ་ NDI གི་ རིམ་ལུགས་འདི་ ལག་ལེན་འཐབ་སྟེ་ ཡོངས་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ལས་ མི་
དམངས་ཀྱི་ ཞབས་རྟེན་ཚུ་ སྤྲོད་བཅུག་ཏུ་ ཉེན་སྲུང་དང་ལྷན་སྦྲེལ་གྱི་ སྤྱོད་ཀྱི་ལུ་ བཅོམ་
ལུགས་བསྐྱེད་དོ། གནས་ཚུལ་སྟེ་ཞུ་བ་ཅིན་ NDI གི་ རིམ་ལུགས་འདི་ རྒྱལ་སྤྱི་ནང་ མིང་
གཏམ་ཐོན་པ་གི་མ་ཚད་ རྒྱལ་ཁབ་དག་པ་ཅིག་གིས་ ཉེན་སྲུང་གི་སྤྱོད་ཀྱི་ གསུང་གོས་གནང་དོ།

༣༽ ལུ་ཚུ་ ག་དེ་མང་མང་ སློག་རིག་ཡོངས་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ལས་འབད་མ་ད་ ཉེན་སྲུང་འདི་གནས་མེད་
ས་མེད་ཁག་ཆེ། དེ་གི་དོན་ལུ་ ཡོངས་འབྲེལ་ཉེན་སྲུང་ཐབས་བྱས་ Cyber Security
Strategy ཅིག་བཟུམས་ཏེ་ ལག་ལེན་འཐབ་དོ།

༤༽ ད་རེས་ནངས་པ་ འཛམ་གླིང་ནང་ལུ་ འཕུལ་རིག་གོང་འཕེལ་གྱི་ འགྱུར་བ་སློམ་ཤོས་ཅིག་
བཅོས་མའི་རིག་པ་ AI འདི་ཨིན། དེ་གི་དོན་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་བཅོས་མའི་རིག་པ་ ལག་ལེན་གྱི་
ཐབས་བྱས་ National AI Strategy ཅིག་བཟུམས་ཅི།

ཐབས་བྱས་དེ་གི་ཐོག་ལས་ མོ་ནམ་དང་སྒྲོ་མོར། ཤེས་རིག་དང་གསལ་བ། མི་སྡེ་དང་དཔལ་འབྱོར་
དེ་བཟུམས་སྟེ་ མི་དམངས་ཞབས་རྟེན་ཚུ་ནང་ བཅོས་མའི་རིག་པ་ གཞུགས་བཞུགས་ཀྱི་གི་ ཐབས་
ལམ་ཚུ་བཏོན་དོ།

༥༽ གོང་ལུ་ཞུ་དོ་བཟུམས་སྟེ་ ཡོངས་འབྲེལ་གྱི་ རྒྱལ་ཁབ་གསུམ་པ་ Third Internet Gateway
འདི་ འཕུལ་མཁྱེད་གསལ་ར་ འགོ་བཙུགས་ནི་གི་དོན་ལུ་ རྒྱ་གར་དང་ བང་ལ་ཁྲེལ་དང་གཅིག་ཁར་
གསུང་གོས་ཚུ་གནང་དོ།

ཡོངས་འབྲེལ་གྱི་ རྒྱལ་ཁབ་གསུམ་པ་ ཁག་ཆེ་དགོ་མི་འདི་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལུ་ བན་
དོན་འཕུལ་རིག་ལས་བཞེད་པའི་ དཔལ་འབྱོར་དང་ ཚོང་ལཱ་གསར་པ་ འགོ་བཙུགས་ནི་ལུ་ སུན་
སློམ་སྟེ་ ཐོག་ལས་འོང་། བན་དོན་འཕུལ་རིག་ ལེགས་སྦྱར་འབད་མ་ད་ དཀའ་ངལ་སློམ་ཤོས་འདི་
ང་བཅས་རའི་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ ཡོངས་འབྲེལ་གྱི་སྤྱོད་འཕུལ་ Data Charges མཐོང་གསེ་
ཡོད་མི་འདི་ཨིན། ཡོངས་འབྲེལ་གྱི་སྤྱོད་འཕུལ་ སུན་ཤོག་གི་དོན་ལུ་ གཞུགས་ འབྲུག་རྒྱ་ཁོར་
གཞི་བཟུང་དང་གཅིག་ཁར་ ཁ་སྐབས་སྐབས་ར་ཡོད།

འཆར་གཞི་ ༡༣ པའི་ རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ལས་རིམ་རྒྱུ་ལས་རིམ་གྱི་ལས་རིམ་།

ང་བཅས་པའི་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ ཞི་གཡོག་པ་ ༣༠,༠༠༠ ལྷག་པ་སྤྱོད་དེ། ཞི་གཡོག་པ་ཚུ་ མི་དམངས་ཞབས་རྟེན་གྱི་ སྤྱི་ཚུལ་དང་ལྷན་སྦྲེལ་གྱི་ ཕྱི་རྒྱུ་ལུ་ཁག་ཆེ།

དེ་གི་མ་ཚད་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ མི་སྡེ་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་ར་ ཞི་གཡོག་པ་ཚུ་གིས་ ཕྱག་ཏུ་ཐངས་ལུ་ རག་ལས་པ་ཨིན། དེ་འབདམ་ལས་བརྟེན་ གཞི་གཡོག་པ་ཚུ་ གནམ་མེད་ས་མེད་ཁག་ཆེ།

༡༽ དེ་འབད་ནི་འདི་གིས་ར་ ཞི་གཡོག་པ་ཚུ་ཁག་ཆེམ་ལས་བརྟེན་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ ཞི་གཡོག་ལེགས་སྦྱར་གྱི་ བཀའ་ཤོག་གནང་ཡི།

འདས་པའི་ལོ་གཉིས་ནང་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ བཀའ་ཤོག་གནང་མི་དང་འབྲེལ་ ཞི་གཡོག་ལེགས་སྦྱར་གྱི་ ལཱ་ལུ་བརྩོན་ཤུགས་བསྐྱེད་ཡི།

གནད་དོན་ཁག་ཆེ་ཏོག་ཏོ་ཅིག་ ཏུ་བ་ཅིན་ འཆར་གཞི་ ༡༣ པའི་ རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ལས་རིམ་ཁག་ ༥ ཡང་ ཞི་གཡོག་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྒྲིག་ཁྲུང་གུ་ གཞི་བཞག་སྟེ་ བརྩམས་བརྩམས་ཨིན།

༢༽ དེ་གི་མ་ཚད་ གཞུང་དང་ རྒྱལ་གཞུང་ཞི་གཡོག་ལྷན་ཚོགས་ མཉམ་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ལས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་ Diamond Strategy ཡང་བརྩམ་དོ།

༣༽ དེ་བརྩམ་སྟེ་ རྒྱལ་གཞུང་ཞི་གཡོག་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ བྱད་དུ་འཕགས་པའི་ཞི་གཡོག་ Enlightened Entrepreneurial Bureaucracy གི་ ལས་རིམ་ཅིག་ བརྩམས་ཏེ་ ལག་ལེན་འཐབ་དོ།

༤༽ ལས་རིམ་འདི་དང་འབྲེལ་ ཞི་གཡོག་པ་ ༡༠༠ ལྷག་པ་ཅིག་ལུ་ དམིགས་བསལ་གྱི་སྦྱོང་བརྩམ་ ཕྱི་རུག་ དེ་ལས་ གཞུང་སྦྱོང་གི་ལམ་ལུགས་ བརྩོན་ཤུགས་རིག་གི་ཐོག་ལས་ འཛོན་ཐང་ཅན་དང་ དྲངས་གསལ་ཅན་སྟེ་བཟོ་སྟེ་ཡོད།

4) དེ་ཕྱི་གི་གྲལ་ལས་ ས་མཚམས་འཇུག་སྒྲིག་ འཛིན་སྐྱོང་རིམ་ལུགས། Border Management System
 ཅད་མ་འཛིན་སྐྱོང་རིམ་ལུགས། e-Customs Management System
 བཟོ་སྐྱུག་ཆ་འཛིག་རིམ་ལུགས། Construction Approval System གསུམ་ཨིན།

དེ་བརྒྱུ་སྤྱི་ཁྱེད་ཀྱི་ལམ་ལུགས་ འཛོལ་ཐང་ཅན་དང་ དུས་གསལ་ཅན་ གྲུབ་འབྲས་ ཅན་སྤྱི་ བཟོ་ནི་གི་ཐབས་ལམ་ཅིག་ ལོ་ལྟར་གྱི་གན་ཡིག་ Annual Performance Agreement ཡིན་སྤྱི་ རྒྱལ་གཞུང་གི་གཞི་རྒྱ་ཆོགས་ཀྱིས་ རོས་ལེན་འབདམ་ལས་ དུས་ཅི་ལས་ ལམ་ལུགས་འདི་ ལོ་ག་སྟེ་ར་ འགོ་བཙུགས་ནི་ཡིན།

༤༽ ཞི་བའི་མི་སྡེ་ལས་ཚྭ་གས་ཀྱིས་ མི་སྡེ་ནང་ ལག་ཆེ་བའི་ མི་སྡེ་གི་ཞབས་ཏྲག་ཚུ་ བྱིན་ནི་གི་ ལཱ་
འབད་མཁེས་ན། དེ་འབད་མཁེས་ འདས་པའི་ལོ་གཉིས་ནང་ ཞི་བའི་མི་སྡེ་ལས་ཚྭ་གས་ ༡༤ ལཱ་
གཞུང་གིས་ མ་དངུལ་ས་ཡ་ ༣༣༧ དེ་ཅིག་ རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་ཡི།

༡༩ གྲུབ་འབྲས་ལུ་བལྟ་སྟེ་འབད་རུང་ རྒྱལ་སྤྱི་ རན་ལྟ་དངས་གསལ་གྱི་ ལྷན་ཁུ་དང་འཁྲིལ་ཕ་ད་
རྒྱལ་ཁབ་ ༡༥ གྱི་གྲལ་ལས་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ གནས་རིམ་དག་ཤོས་ ༡༥ ལྟ་
རྒྱུ་དེ་ཡོད། དེ་གི་མ་ཚད་ ལྷོ་ཨེ་ཤི་ཡ་ནང་འབད་བ་ཅིན་ གནས་རིམ་ ༡ པ་ཨིན།

སྒྲོ་ རྒྱལ་སྤྱི་ཞི་བདེ་གི་ སྒྲུ་ཁུ་ནང་འབད་བ་ཅིན་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ རྒྱལ་ཁབ་ ༡༩
 རྒྱ་གྲལ་ལས་ གནས་མི་ ༩༡ ནང་ རྒྱ་དེ་ཡོད། དེ་གི་མ་ཚད་ རྒྱ་ཨེ་ཤི་ཡ་ནང་འབད་བ་ཅིན་
 ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ གནས་མི་དང་པ་ཨིན།

དེ་བཟུམ་སྟེ་ར་ དཔལ་འབྱུག་ཞིབ་འཇུག་སྟེ་བ་གིས་ ཞིབ་འཇུག་ནང་འབད་རུང་ ང་བཅས་ར་འི་
 རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྦྱིད་དཔལ་འཛོམས་གྱི་ གནས་རིམ་འདི་ ཚར་གཅིག་བ་ཚར་གཅིག་ ཡར་
 བེང་འགྱུ་སྟེ་ར་ཡོད།

འཆར་གཞི་ ༡༣ པའི་ རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ལས་རིམ་བདུན་པ་ མི་སྡེ་དང་ལས་སྒོའི་གོང་འཕེལ་གྱི་ལས་རིམ།

དང་པ་ར་ མི་སྡེ་གོང་འཕེལ་གྱི་ སྒོར་ལས་ལྷན་པ་ཅིན་ ལག་ཆེ་ཤོས་ར་ ས་གནས་གཞུང་འདི་ཨིན། དེ་འབདམ་ ལས་ ཆེད་འོག་བདག་སྐྱོང་། རྒྱུ་ལག་བདག་སྐྱོང་། ཁོམ་སྡེ་ཚུ་ལུ་ དབང་ཚད་ཕྱིར་སྡེལ་ལུ་གནས་ཏེ་ འཆར་ དངུལ་ཚུ་ གནང་སྤྱོད་སྤེལ་གནང་སྤེལ་ཡོད། དེ་ཕྱི་འབད་ནི་

༡༽ རྒྱ་གཞུང་གིས་ ལས་འགུལ་རྒྱུ་བ་ High Impact Community Development Project གི་ འཆར་དངུལ་ཐེར་འབྲུམ་ ༡༥ ཡང་ ཆེད་འོག་ ༢༠༥ དང་ རྒྱུ་ལག་ ༢༠ དེ་ ལས་ ཁོམ་སྡེ་ ༩ ལུ་ འབྲུག་འབྲུག་སྤེལ་ བཀོ་བཀུ་འབད་དེ་ཡོད།

ལས་འགུལ་རྒྱུ་བ་འདི་བརྒྱུད་དེ་ འཁོར་ལམ་དང་ཞིང་ཚུ་ ལྷགས་སྤྱད་བྱ་མི་གི་ལས་སྒོ་ཚུ་གུ་ གཙོ་རིམ་བཟང་དོ།

༢༽ དེ་གི་མ་ཚད་ EU དང་ UN ལ་སོགས་པ་ཚུ་གིས་ གྲོགས་རམ་འབད་མི་ མ་དངུལ་ཚུ་ཡང་ ས་གནས་གཞུང་ལུ་ བཀོ་བཀུ་འབད་དེ་ཡོད།

༣༽ མི་སྡེ་གོང་འཕེལ་ཟེར་མ་ད་ ལག་ཆེ་ཤོས་ཅིག་ ཁོམ་ཚོགས་ཨིན་ལས་ དེ་ཚུ་ག་ར་ འཆར་གཞི་ དང་འབྲེལ་ ཉེན་སྲུང་དང་ལཱ་ནམ། རྒྱུ་ལག་དང་ལཱ་ནམ། ལྷགས་བདེ་ཏོག་ཏོ་དང་ མཛེས་ཆ་ལཱ་ཏོག་ ཏོ་སྤེལ་ བཟོ་ནི་ལུ་ གཙོ་བོ་བཏོན་དོ།

དེ་གི་ནང་ལས་ ལྷན་ཚོགས་སྤྱི་ཁོམ་སྡེ་ བསྐྱར་གསོ་འབད་ནི་གི་དོན་ལུ་ དམིགས་བསལ་གྱི་ དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་གྱི་ ལས་རིམ་ཅིག་ འགོ་བཙུགས་ཏེ་ཡོད།

དེ་བཟུམ་སྤེལ་ དབཅས་རའི་ རྒྱལ་ས་ལྷན་པ་ རྒྱུ་ལག་ ༢༠ གི་ མི་སེར་འབྲུམས་ས་ ཐིམ་ཕུག་ ཁོམ་ཚོགས་ཡང་ བསྐྱར་གསོ་སྤེལ་སྤེལ་ འབད་ནི་གི་ལཱ་ཡང་ འགོ་བཙུགས་ཏེ་ཡོད།

དེ་ཡང་ རྒྱ་ ལམ། སྤྱི་ལོ་ བཅོལ་གཞུང་། མི་ལམ་ ལ་སོགས་པ་ཚུ་ ལོགས་བཅོས་འབད་བའི་
ཁར་ བར་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་ལམ་ Express Way ཏུ་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་ ཉམས་བཅོས་
འབད་ནི་ཨིན།

༤༽ ཁག་ཆེ་ཤོས་ཅིག་ མི་དབང་རྒྱལ་བཅོལ་མཆོག་གིས་ ཐིམ་ཕུག་རྒྱལ་སྤྱི་བའདི་ འབྲུག་རྒྱལ་
ཁབ་ཀྱི་ རྒྱ་ཆ་བཟུམ་ཅིག་ཨིན་ཟེར་ བཀའ་སྤྱོད་གནང་སྟེ་ One Thimphu Project
གི་ ལས་འགུལ་འདི་ འགོ་བཙུགས་གནང་ཡི། ལས་འགུལ་འདི་ལས་བརྟེན་ ཐིམ་ཕུག་ཁྲོམ་
ཆོགས་ཀྱི་ མཐའ་འཁོར་ཚུ་ མཛེས་ཆ་དང་ ལུ་ཏྲ་ཏྲ་སྟེ་ཐལ་འོང།

༥༽ མི་སྤྱི་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་ གཞི་རྩ་ཁག་ཆེ་ཏྲ་ཏྲ་ཅིག་ འཛོ་བའི་ཉེན་སྲུང་འདི་ཨིན། དེ་གི་དོན་
ལུ་ སྤྱི་ལོ་ལམ་ མ་ཤི་ཚུ་ཆོན་ སྤྱི་ལོ་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་པར་ ང་བཅས་མི་སེར་ག་ར་གི་
དོན་ལུ་ གཞུང་གིས་ མི་སྤྱི་འཛོ་བའི་ཉེན་སྲུང་གི་ ཐབས་བྱས་ཅིག་ བཙུགས་པའི་བསྐྱེད་ཡོད། དེ་
ལས་ གོང་གསལ་ཆེ་སྟེ་ཉེན་བཅོལ་འདི་ དམིགས་བསལ་སྟེ་ ཏུ་སྤྱི་ལོ་ལམ་གྱི་ཉམས་བཅོས་ཨིན།

ད་གཉིས་པ་ ཆོས་དང་ལམ་སྤྱི་གོང་འཕེལ་ ཐད་ཁར་འབད་བའི་ ང་བཅས་རའི་ རྒྱལ་ཁབ་རང་དབང་གི་
དོ་རྒྱལ་ཟེར་རུང་ སྤྱི་ལོ་ལམ་ཟེར་རུང་ གཅིག་འདི་ ཆོས་དང་ལམ་སྤྱི་ལོ་ལམ་འདི་ཨིན། དེ་འབད་མ་ལས་བརྟེན་
ལམ་སྤྱི་ལོ་ལམ་སྤྱི་ལོ་ལམ་དང་གོང་འཕེལ་ནང་ལུ་ བཅོལ་གཞུང་འཛོ་བའི་མཐུད་དེ་ར་བསྐྱེད་དོ།

༡༽ འདས་པའི་ལོ་གཉིས་ནང་ གསར་སྤང་ཚུ་ བཞེངས་ཆར་བའི་ཁར་ ལྷ་ཁང་དང་དགོན་སྟེ་ ༥༩
བཞེངས་ཆར་ཡི། དེ་བཟུམ་སྟེ་ ལྷ་ཁང་དང་དགོན་སྟེ་ ༡༡ ཉམས་གསོ་ལུ་དོ།

དེ་བཟུམ་སྟེ་ འདས་པའི་ལོ་གཉིས་ནང་ མཆོད་རྟེན་གསར་པ་ ༡༡ གསར་བཞེངས་འབད་ཡི། དེ་
ལས་ མཆོད་རྟེན་ ༤༨ ཉམས་བཅོལ་འབད་ཡི། དེ་གུ་ Hindu གི་ Mandir ༢༩ གསར་པ་
བརྒྱབས་ཅི། དེ་བཟུམ་སྟེ་ ༤ ཉམས་བཅོས་འབད་ཡི།

དེལས་ གོང་ལུ་ལུ་དོ་བཟུམ་སྟེ་ Rajgir ལུ་ ལྷ་ཁང་གསར་པ་བཞེངས་ཚར་བའི་ཁར་
Lumbini དང་ Varanasi ལུ་ཡང་ ལྷ་ཁང་གསར་བཞེངས་ གནང་ནི་ཨིན།

༣༥ ལམ་སྒོལ་གྱི་ནང་ལས་ ལག་ཆེ་ཤོས་ཅིག་ དངོས་མེད་ལམ་སྒོལ་འདི་ཡིན། དེ་འབདཝ་ལས་ རང་
ལཱ་གས་གྱི་ འཆམ་དང་ཞབས་བློ་ ཉམས་སྤྱད་དང་ གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་ རྒྱལ་གཞུང་གློས་གར་
སྡེལ་ཁང་ གཞི་བཙུགས་འབད་ཡི། ན་ལས་ཡར་ཡང་ རྒྱ་སྤྱད་འབད་དེ་ འཐབ་སྡེ་ར་ སྤྱིང་སྤྱིང་
བཟོ་ནི་ཡིན།

༣༽ ཚེས་དང་ལམ་སྒོལ་ནང་ལུ་ གྲུབ་འབྲས་སྒྲོམ་ཤོས་ཅིག་ ན་ཉིད་ འཇམ་གླིང་ནི་བདེ་གི་ སྒྲོན་ལམ་
ཆེན་མོ་ འགོ་འདྲེན་འབྲལ་མི་ཡིན། དེ་གི་ ནང་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བསྟན་པ་ དར་ཁིང་རྒྱས་ནི་ལུ་
ཕན་ཐོགས་ཅི།

དགི་མ་ཚད་ རྒྱལ་མཇུག་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་མཐའ་དབུས་མེད་པར་ སློན་ལམ་ཆེན་མོ་
དང་ དབང་ལུང་ཁྲིད་གསུམ་ཚུ་ རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་ གནང་ནི་འདི་གིས་ སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་
གོང་ལམ་གོང་དུ་ འཕེལ་ཏེ་རྩོད།

༤༽ གནས་ཚུལ་སྡེ་ ལུ་བ་ཅིན་ ཁ་ཙ་ལས་ ཐིམ་ཕུག་ཀུན་གསལ་མོ་བྲང་ལུ་ སྐྱབས་ཆེ་ཅིན་པོ་ཆེ་
མཆོག་གིས་ དཀྱིལ་ཆོག་དོ་རྩེ་འཕྲང་བ་གི་ བཀའ་དབང་དང་བཀའ་ཁྲིད་གནང་ནི་ཡང་ འགོ་
བཙུགས་ཡི། དེ་བརྒམ་སྡེ་ ཆོས་སྡེ་ཁག་གི་ སྤྱ་སྤྱུལ་དང་ Hindu གི་ Pandit ཚུ་
གིས་ཡང་ སྐུལ་ཁབ་ཀྱི་སྐྱ་ཅིམ་ སྐུན་མ་ཆད་པར་ སྐུབ་གནང་ནི་འདི་གིས་ སྐུལ་ཁབ་ནང་ ཞི་
བདེ་དང་ཙ་བརྟན་ དག་འཁྱིད་ཚུ་བྱུང་ནི་ལུ་ སུན་ཐོགས་ཏེ་ཡོད།

འཆར་གཞི་ ༡༣ པའི་ རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ལས་རིམ་བརྒྱུད་པ་ མཐའ་འཁོར་ཉམས་སྤང་གི་ལས་རིམ།

སྡེ་རྒྱུ་དང་ལྷན་པའི་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་འདི་ ང་བཅས་རའི་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བདོག་གཏད་ཅིག་ཡིན།
དེ་གི་མ་ཚད་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ བྱད་དུ་འཕགས་པའི་ རོན་གས་ཅིག་ཡང་ཡིན།

དེ་འབདཝ་ལས་བརྟེན་ རང་བཞིན་གནས་སྤངས་ ཉམས་སྤང་འབད་དེ་ དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་
ཡུན་བརྟན་སྟེ་ སྤོད་ནི་ལུ་ བཟོན་བྱུགས་བསྐྱེད་དོ།

༡༽ དེ་གི་དོན་ལྟ་ Natural Capital Accounting ཟེང་མི་ ཕྱིས་བྲ་གི་ ལམ་ལུགས་ཅིག་
 ཏུ་ས་ཅི་ལས་ འགོ་བརྩམས་ནི་ཡིན། ཕྱིས་བྲ་གི་ ལམ་ལུགས་འདི་གི་ཐོག་ལས་ རང་བཞིན་
 གནས་སྤངས་འདི་ ཉི་རུ་གྱ་ ཕྱིས་ཕབ་ད་ ང་བཅས་རའི་ རྒྱལ་ཁབ་འདི་ ག་དེམ་ཅིག་ ལུགས་
 ཡོད་ག་ཤེས་ཚུགས།

དེལས་བརྟེན་ ང་བཅས་འདི་ མིང་གཏམ་བཟང་མོ་ལས་བརྟེན་ རྒྱལ་སྤྱི་གནམ་གཤིས་འགྱུར་བའི་
མ་དངུལ། བཅོག་རྒྱུང་མར་ཕབ་གྱི་ཚོང་འབྲེལ། Carbon Trading ཡུན་བརྟན་གོང་འཕེལ་
གྱི་གནད་སྤྱོད། ཕྱི་མ་རྩ་གཞི་བཙུགས་དང་ དེལས་ སྤྱིར་བཏང་གི་ ཚོང་ལམ་ཚུ་ནང་ གོ་
སྐབས་འབྲེལ་ཐོབ་ནི་གི་ ཕན་ཐོགས་ཡོད།

༡ དེ་བཟུམ་གྱི་ཁེ་སན་ ལེན་དགོ་པ་ཅིན་ རང་བཞིན་གནས་སྤངས་འདི་ ལེགས་ཤོམ་སྟེ་བདག་
འཛིན་འབད་དགོ། དེ་གི་དོན་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་གཙང་ཆུ་ འཕུག་བདར་གྱི་ལས་རིམ་ཅིག་ དམིགས་
བསལ་སྟེ་ འགོ་བརྩམས་ཏེ་ གཙང་ཆུ་དང་མོང་ཆུ་ཚུ་ འཕུག་བདར་རྒྱབ་དོ། ལས་རིམ་འདི་ལུ་ ང་
བཅས་མི་སེར་ཡོངས་ཀྱིས་ ཁས་སྐྱེད་སྟེ་ བཅའ་མར་གཏོགས་ནི་གི་ རྒྱབ་སྐྱོར་མཛད་གནང་།

འཆར་གཞི་ ༡༣ པའི་ རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ལས་རིམ་ཁག་ ༥ གྱུ་ གཞི་བཞག་སྟེ་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གནས་སྟངས།
དཀའ་ངལ་དང་གདོང་ལེན། དེ་བརྒྱུ་སྟེ་ ག་ལས་ཡར་ཤིང་ འཆར་གཞི་དང་གཙོ་རིམ་ཚུ་ བཅུད་བསྟུ་སྟེ་ འ་
ཞེས་ཅིག་སྟེ་ཞུ་ཆར་ཡི།

ལེའུ་ ༣ པ།

ཕྱིས་ལོ་ ༢༠༢༤ ནང་ ༢༠༢༧ གྱི་ འཆར་གཞི་དང་གཙུག་ཅིང་མཉམ་

དཔལ་འབྱོར་ནང་ཨིན་པ་ཅིན་

གཞུང་གིས་ འཕུལ་རིག་དང་གསར་བཏོད། ལུས་ཤུགས་དང་ ཞབས་ཏྲོག་གི་ལས་སྡེ་ཚུ་ནང་ དངུལ་ཀྲམ་
ཐེང་འབུམ་ ༣.༥ ཕྱི་ལོ་མ་ཚུ་གཞི་བཙུགས་འཛོལ་ནི་གི་ དམིགས་གཏང་བསྐྱེད་དོ། དེ་ཚུ་ཡང་ ཚོང་ལཱ་
གསར་པ་འགོ་བཙུགས་མི་ ༢༥ ནང་ ཚོང་ལཱ་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ ར་བཏགས་མ་ཚུགས་པར་ལུས་མི་ ༢༥ ལུ་
རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་ནི་ཨིན། དེ་ལས་ དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་དང་ ལུང་ཕྱོགས་འབྲེལ་མཉམ་གཏང་ནི་གི་དོན་ལུ་
ཐིམ་ཕུག་དང་རྒྱ་ཁ་མ་བཅུ་བར་ ལུང་ཕྱོགས་གཞན་ཁར་ བཅོ་སྐྱོར་འཕུལ་ཁང་གསར་པ་ ༡༠༠ དེ་ཅིག་རྒྱབ་ནི་
ཨིན།

བཟོ་བཤུལ་པ་འབུམ་ ༣ གྱི་ དམིགས་གཏང་འགྲུབ་ནི་གི་དོན་ལུ་ སྤྱི་ལཱ་བཟོ་བཟོ་བཤུལ་དང་ ལུས་ཚོད་དང་
བསྐྱེད་པའི་ གནས་སྐོར་གྱི་ལས་རིམ་ཁག་ ༤ བཅོ་ནི་ཨིན། དེ་བཟུམ་སྟེ་ ལྷ་གཏེར་གོ་ལ་ལུ་ དེ་ཤར་ལྷ་ཤར་
བཟོ་ནི་གི་ལས་རིམ་ཡང་ འཕུལ་མཁྱོགས་ར་ འགོ་བཙུགས་ནི་ཨིན། དེ་གུ་ ཀྲུལ་ཁབ་ ༡༤ ནང་ལུ་ ཚོང་
འབྲེལ་གྱི་ལས་རིམ་ཁག་ ༧༠ འདི་ འཕྲོ་མཐུད་དེ་འབད་ནི་ལུ་ བཙོན་ཤུགས་བསྐྱེད་ནི་ཨིན།

ས་གཏེར་ནང་འབད་བ་ཅིན་ རོ་དཀར་ཕྱིར་ཚོང་འདི་ བརྒྱ་ཆ་ ༡༠ གྱི་ཡར་སེང་གཏང་ནི་ལུ་དམིགས་གཏང་
བསྐྱེད་དོ།

འཕུལ་རིག་གི་ཐོག་ལས་ དངུལ་སྤྱོད་ལེན་གྱི་རིམ་ལུགས་ ༢ གཞི་བཙུགས་འབད་དེ་ འོང་འབབ་ USD
༩༠,༠༠༠ བཅོ་ནི་གི་ དམིགས་གཏང་བསྐྱེད་དོ། དེ་བཟུམ་སྟེ་ དབང་འདུས་ཕོ་བྲང་དང་ བསམ་གྲུབ་སྤྱོད་ས་
མཁར་ལུ་ སྤྱོག་བརྟན་ཁང་རྒྱབ་ནི་ཨིན།

དཔལ་འབྱོར་ལས་ཐབས་ལས་རིམ་འདི་ ཕྱིས་ལོ་ ༢༠༢༤ དང་ ༢༠༢༥ ནང་ལུ་ འཕྲོ་མཐུད་དེ་ལག་ལེན་
འཐབ་ནི་ཨིན། ལས་རིམ་འདི་བརྒྱད་དེ་ དངུལ་ཀྲམ་ཐེང་འབུམ་ ༣.༣༩༣ ལྷག་པ་ཅིག་ བགོ་ཅིག་བགོ་
བཀྲམ་འབད་དེ་ཡོད། མ་དངུལ་ཚུ་ཡང་ འབྲེལ་ཡོད་གཙུག་སྡེ་ཚུ་བརྒྱད་དེ་ ཚོང་ལཱ་ལེགས་བཅོས་འབད་ནི།
ཟ་ཁང་གི་ཚོ་བདག་ཚུ་ལུ་ སྤྱིན་འགྲུལ་གྱི་རྒྱ་བསྐྱར་འབད་ནི། ཤེས་རིག་སྤྱིན་འགྲུལ། གོང་ཚད་འགན་ལེན་གྱི་
ལས་རིམ། ལོ་ཐོག་དང་སྤོ་མོ་ཉེན་བཅོལ། བཟུ་བཤལ་གོང་འཕེལ། ཚོང་ལཱ་གསར་པ་འགོ་བཙུགས་མི་དང་
ཚོང་ལཱ་འབད་མི། གསར་བཏོད་འབད་མི་ཚུ་ལུ་རྒྱ་བསྐྱར་འབད་ནི། ལཱ་གཡོག་གི་གོ་སྐབས་བཟོ་ནི། ཚོང་
འབྲེལ་གྱི་སྤྱོད་བཟུང་། དེ་ལས་ མི་སྡེ་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་ཚུ་ནང་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ཨིན།

མི་སྟོབས་ནང་ཨིན་པ་ཅིན་

Enlightened Entrepreneurial Bureaucracy གི་ དམིགས་གཏང་དང་འབྲེལ་ ལས་སྡེ་ཆ་
མཉམ་ནང་ ལེགས་སྦྲུང་ཚུ་ རྩ་བརྟན་བཟོ་ནི་ཨིན། དེ་ཡང་ མི་རོག་ཅིག་གིས་ ལཱ་སྤངས་འབད་ཚུགས་པ་
པའི་ཐབས་ལམ། གྲུབ་འབྲས་ལུ་གཞི་བཞག་པའི་དངུལ་ཕོགས་སྤྱོད་ནི། དེ་ལས་ གནད་འགག་ཆེ་བའི་མི་
སྟོབས་ཚུ་ལུ་ གོ་གནས་ཡར་སེང་། རྒྱུང་གསེབ་དང་མཐའ་བྱུང་གི་ ས་གནས་ཚུ་ནང་ ཞི་གཡོག་པ་གཏན་
བཞག་གི་དོན་ལུ་ དམིགས་བསལ་གྱི་ ཐོབ་ལམ་བྱིན་ནི་ཐབས་ལམ་ཚུ་བཏོན་ནི་ཨིན། ཐབས་ལམ་འདི་ཚུ་
མོ་བཏབ་འབད་བཟུ་ཞིན་མ་ལས་ དེ་ཚུ་ ལེགས་བཅོས་འབད་དེ་ རྒྱ་ཆེས་སྡེ་ བསྐྱར་སྤྱོད་འབད་ནི་ཨིན།

ཞི་གཡོག་འདི་ གནམ་ཁ་ཅན་དང་ དམིགས་བསལ་ཏུ་ ཨམ་སྤུ་ཚུ་ བཟུང་ཚད་སྤྱོད་ནི་ལུ་ སྟོབས་བདེ་ཏོག་
ཏོག་བཟོ་ཐབས་ལུ་ གཞུང་གི་ཡིག་ཆ་དང་གི་ ས་ཁོངས་ཚུ་ནང་ མ་དངུལ་ས་ཡ་ ༢༥ གཏང་ཏེ་ ཨ་ལོ་གཅེས་
སྤྱོད་ཁང་ ༥ གཞི་བཙུགས་འབད་ནི་ཨིན། འདི་གིས་སྡེ་ ལཱ་འབད་མི་པམ་ཚུ་ལུ་ སྤུས་ཚད་ཅན་གྱི་ ཨ་ལུ་
གཅེས་སྤྱོད་གྱི་ཞབས་ཏོག་ཚུ་བྱིན་ཚུགས།

འཕུལ་རིག་དང་ལག་རྩལ་ཤེས་ཡོན་ནང་ མ་ཙུ་བརྩམས་ནི་དེ་ འཕྲོ་མཐུད་དེ་ར་ འབད་ནི་ཨིན་མ་མ་ཚད་ ལུ་
སྤྲད། བསམ་ཐང་དང་ རང་འབྱུང་འཕུལ་རིག་སྦྱོང་བཅར་སྤེལ་ཁང་། དེ་ལས་ ཁྱོང་གསེབ་གོང་འཕེལ་སྦྱོང་
བཅར་ལྟེ་བའི་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་ཀྱི་ལཱ་ཚུ་ བརྒྱ་ཆ་ ༤༠ དེ་ཅིག་ མཇུག་བསྟུ་ནི་ཨིན། དུས་རབས་ ༢༡
པའི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ དགོས་མཁོ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ གཞུག་ལག་འོག་མ་དང་ ལག་ལེན་ཤེས་ཡོན་གྱི་ སློབ་
ཚན་ཚུ་ཕྱིས་ཏེ་ འཕུལ་རིག་དང་ལག་རྩལ་ཤེས་ཡོན་གྱི་ ལས་རིམ་གསར་པ་ ༤ འགོ་བརྩམས་ནི་ཨིན། དེ་
གི་ཡང་མ་དོ་བ་ ལག་རྩལ་གཞུག་སྤྲེ་ཅིག་གིས་ FinTech དང་ Blockchain གི་ གཞུག་ལག་
འོག་མའི་ཤེས་ཚད་ ལས་རིམ་གཙོ་བོ་ཅིག་ འགོ་བརྩམས་ནི་ཨིན་མ་དང་ རིག་རྩལ་ཚུ་ སྤྲུལ་ཚད་ཅན་དང་
འབྲེལ་མཐུན་བཟོ་ནི་དོན་ལུ་ ཀྲུལ་ཡོངས་སྒྲོགས་གྲུབ་གནས་ཚད་ གསར་པ་ ༡༥ བཟོ་ནི་ཨིན། ཀྲུལ་
འཛིན་ལྟ་བུལ་དང་མགོ་སྦྱོང་སྤེལ་ཁང་དང་ École d'Hôtellerie et de Tourisme du
Luxembourg གི་བར་ན་ གཞུག་སྤྲེ་མཉམ་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ལས་ མགོ་སྦྱོང་སྦྱོང་བཅར་འདི་ ཀྲུལ་སྤྱི་
གནས་ཚད་ལུ་ ཡར་ཕྱག་གཏང་ནི་ཨིན།

ན་གཞོན་གྱི་ལཱ་གཡོག་དང་ འཛོ་བའི་གནས་སྤངས་ ཡར་ཕྱག་གཏང་ནི་གི་དོན་ལུ་ གཞུང་གིས་ དམིགས་
གཏང་ཅན་གྱི་ ཐབས་ལམ་ཐོག་ལས་ ན་གཞོན་ ༤,༥༠༠ ལུ་ ལཱ་གཡོག་གི་གོ་སྐབས་བཟོ་ནི་ཨིན། དེ་ཡང་
ན་གཞོན་འབྲེལ་གཏོགས་དང་ འཛོ་བའི་གནས་སྤངས་ལས་རིམ་གྱི་འོག་ལུ་ ན་གཞོན་ ༢,༥༠༠ དང་ ཕྱི་
ཀྲུལ་ལཱ་གཡོག་ལྟེ་བའི་ལས་རིམ་གྱི་འོག་ལུ་ ༡,༩༠༠ དེ་ལས་ ལཱ་གཡོག་ཞབས་ཏོག་ལྟེ་བའི་ཐོག་ལས་
༡,༡༥༠ ལུ་ ཕན་ཐོགས་འབྱུང་ནི་ཨིན་པས། ལས་རིམ་དེ་ཚུ་ བསྟར་སྦྱོང་འབད་ནི་དོན་ལུ་ མ་དངུལ་ས་ཡ་
༡༩༩.༩༥༠ བཟོ་བཟུམ་འབད་ཡོད་པ་ཨིན།

ཤེས་རིག་ནང་ཨིན་པ་ཅིན་

ཨི་སི་སི་རྟི་ལྟེ་བ་ ༢༥ བཟོ་བསྐྱུན་འབད་མི་འདི་གིས་ སློབ་ཕྲུག་ཐོ་བཀོད་གྱི་ཚད་གཞི་འདི་ བརྒྱ་ཆ་ ༤༥
གྲུབ་ཚུགས་ཏེ་ཡོད་པ་མ་ཚད་ ཐབས་ལམ་སོ་སོར་སྤྲེ་ བཏོན་ཏེ་ ཨི་སི་སི་རྟི་ལྟེ་བ་ ༤༢ སློ་སོར་འབད་བརྟུབ་
དང་ ཡང་ན་ ཁྱིམ་ནང་སྤྲེ་གཞི་བརྩམས་འབད་ནི་ཨིན།

བཟོ་བསྐྱོན་དང་ཅ་ཆས་བཟང་སྤེལ་ འཕྱང་ཚུ་ དེ་ལས་ ཐབ་ཚང་དང་ཅ་ཆས་ཚུ་བཅུགས་ཐོག་ལས་ སློབ་ཁྲ་
ཁ་སྒོང་ ༡༠ དེ་ཅིག་ གི་ཟིན་གི་ཁ་ཅན་ལུ་ཡར་ཕྱག་བཏང་ཡོད་པ་ཡིན། ཅེད་རིགས་ཀྱི་དུས་སྟོན་བཅི་ལུང་ཚུ་
ཡང་ རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་གནས་ཚད་ཁར་ ༡ དང་ ལུང་ཕྱོགས་ཀྱི་གནས་ཚད་ཁར་ ༡ དེ་ལས་ སློབ་ཁྲ་རྒྱུང་བ་
ཆ་མཉམ་ནང་ འགོ་འདྲེན་འཐབ་ནི་ཡིན།

སློབ་དཔོན་རྩ་མ་ལང་པའི་དཀར་པལ་སློབ་ཡོད་མི་ སློབ་གྲྭ་ག་རའི་ནང་ སློབ་དཔོན་རྩ་ རུས་ཚོད་ཁར་ འབྲ་
མཉམ་སྦྲེ་བཀམ་སྦྲེལ་འབད་རྩལ་མ་ནི་ལུ་དོན་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་སློབ་སྟོན་ཞབས་ཏོག་འདི་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་
ཞིན།

གསེ་བའི་ནང་ཡིན་པ་ཅིན་”

དེའང་མོང་སྐར་ལུ་ ཨ་ལུ་དང་ཨའི་གི་སྐྱེན་ཁང་ གསར་པ་རྒྱབ་ནི་གི་དོན་ལུ་ མ་དངུལ་ས་ཡ་ ༥༤.༡༩
བཞོ་བཏམ་འབད་དེ་ཡོད། དེ་བཟུམ་སྟེ་ གསོ་བའི་མཁོ་ཆས་ མཁོ་སྐྱབ་མ་དངུལ་ས་ཡ་ ༩༠༣.༤༡༠ དང་
ནད་པའི་འགྲུལ་འཁོར་ རྒྱ་མཁོ་སྐྱབ་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ མ་དངུལ་ས་ཡ་ ༡༠༥ དེའང་ རྒྱུ་རྒྱུ་ནད་པའི་
ཐོ་བཞོད་རིམ་ལུགས་ Electronic Patient Information System དེ་ ཡར་རྒྱས་གཏང་ནིའི་
དོན་ལུ་ མ་དངུལ་ས་ཡ་ ༡༡༠.༣༠༠ རྒྱུ་རྒྱུ་སྐྱབ་འབད་དེ་ཡོད།

ལུང་ཇི་ཇི་ལུ་ཁྲོམ་སྡེ་གསེབ་འདྲེ་བ་ཅིག་ ཟད་འགོ་མ་དངུལ་ས་ཡ་ ༤༠ གནས་མི་ཅིག་རྒྱབ་ནི་ཡིན། CT
 དང་ MRI འཕྲུལ་ཆས་ཁང་མིག་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ གཞི་རྟེན་མཐུན་རྒྱུན་ཚུ་ མ་དངུལ་ས་ཡ་ ༢༠.༥ ཟད་འགོ་
 གཏང་ཐོག་ལས་ ཡར་ཕྱག་གཏང་ནི་ཡིན། དེ་ལས་ རྒྱལ་བཙུན་རྩི་བཙུན་པ་སྒྲིལ་འདྲེ་དང་ཨ་ལུ་འདྲེ་སྒྲིལ་ཁང་ནང་
 Vitro Fertilisation གི་ མཐུན་རྒྱུན་དེ་ཡར་ཕྱག་གི་དོན་ལུ་ མ་དངུལ་ལས་ས་ཡ་ ༥ བཀོ་བཀྲམ་
 འབད་དེ་ཡོད། དེ་ལས་ གློ་བུར་གྱི་སྒྲིལ་བཙུན་ཞབས་ཏོག་ལས་ཚན་ Emergency Department དེ་
 མ་དངུལ་ས་ཡ་ ༣༥ གཏང་ཐོག་ལས་ ཡར་ཕྱག་དང་ལེགས་བཙུན་འབད་ནི་ཡིན།

ཕུན་ཚལ་སྤྱི་དང་། བཟ་ཤིས་སྤྱི་སྤྱོད་ཁང་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་དང་ཁྱི་དང་། བསམ་ཅེ་གི་སྤྱོད་ཁང་དེ་ ལུང་ རྩོགས་ཀྱི་གཙོ་བསྟེན་སྤྱོད་ཁང་ལུ་ ཀྱི་སྤྱི་དང་ཁྱི་ཡིན། འདི་གི་དོན་ལུ་ ཟད་འགོ་མ་དངུལ་ས་ཡ་ ༣༠ བཤོ་བཟམ་འབད་དེ་ཡོད། བཟ་ཤིས་གཡང་ཅེ་ དོག་སྤྱོད་ལུ་ ༡༠ འབད་མི་ སྤྱོད་ཁང་གསར་པ་ ཀྱབ་ནི་གི་ལཱ་དེ་ འཕུལ་མཁྱོགས་ར་འགོ་བཙུགས་ནི་ཡིན། དེ་ལས་ ལུང་རྩོགས་གཙོ་བསྟེན་སྤྱོད་ཁང་གསུམ་ བན་ Peritoneal dialysis གི་ཞབས་ཏྲོག་འགོ་བཙུགས་ནི་ཡིན།

འཕུལ་རིག་ནང་ཨིན་པ་ཅིན་

ཨང་གནས་ཅན་གྱི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ བན་འཁོད་ཐོན་སྤྱི་ཡོངས་འབོར་ལུ་ལྷན་ཐབ་འདི་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལུ་ རྒྱ་ལར་ས་ཡ་ ༤༤.༠༢༡ ལས་ རྒྱ་ལར་ས་ཡ་ ༤༠ ལུ་ ཡར་མེད་གཏང་ནི་སྟེ་དམིགས་གཏང་བསྐྱེད་དེ་ཡོད། འདི་གི་མ་ཚད་ སྤྱི་ཚད་ཅན་གྱི་ལཱ་གཡོག་ ༡༠༠༠ བཟོ་ནི་ཡིན། འདི་ཚུ་ བསྐྱབ་ཐབས་ལུ་ བན་དོན་ འཕུལ་རིག་གི་ཁྱད་རིག་གི་ལཱ་འབད་མི་ཚུ་ རྩོགས་གྲུབ་ཡར་འགྲུག་གཏང་ནི། གསར་བཏོད་དང་ ཚོང་ལཱ་ གསར་བཙུགས་ རོང་འཕེལ་གཏང་ནི། ཀྲུལ་སྤྱི་འཛུགས་འབྲེལ་ཡར་འགྲུག་གཏང་ནི། ཕྱི་འཛུགས་ཚུ་གཞི་བཙུགས་ འབད་ནི། དེ་ལས་ འཕུལ་རིག་གི་ཐོག་ལས་སྤྱི་ལཱ་གཡོག་འབད་ནི་གི་གོ་སྐབས་བཟོ་ནི་ཚུ་ལུ་བཙོན་ རྒྱགས་བསྐྱེད་ནི་ཡིན། འདི་གྱར་ འཕུལ་རིག་ལས་སྟེ་ནང་ ཕྱི་འཛུགས་ཚུ་གཞི་བཙུགས་ཀྱི་ཐོག་ལས་ལས་འགུལ་ ༥ འགོ་བཙུགས་ནི་ཡིན།

GovStack ཟེར་ གཞུང་གི་བན་དོན་འཕུལ་རིག་གི་མཐུན་ཀྱེན་ ༡༠ དེ་ཅིག་ བཟོ་སྟེ་ ལག་ལེན་འཐབ་ ནི་ཨིན་མ་དང་ ཀྲུལ་ཡོངས་ཨང་ཅན་རྒྱགས་ཀྱི་རིམ་ལུགས་འདི་ མི་མང་ཞབས་ཏྲོག་ཁག་ ༡༠ དེ་ཅིག་ནང་ ལུ་ལག་ལེན་འཐབ་བརྟབ་བཟོ་ནི་ཡིན། ཞབས་ཏྲོག་འདི་ཚུ་ཡང་ དངུལ་འབྲེལ་ཞབས་ཏྲོག་ ཀྱང་འཕྲིན་གྱི་ ཞབས་ཏྲོག་ དེ་ལས་ ཉན་སྤྱོད་དང་ལྷན་པའི་དངུལ་སྤྱོད་ལེན་འབད་ནི་ཚུ་ཡིན།

གཞུང་གི་ཡིག་ཚང་ཚུ་ མཉམ་བསྐྱེད་འབད་དེ་ རྒྱུ་ཞིའི་དོན་ལུ་ དངུལ་ཁྲམ་ས་ཡ་ ༤༣༩.༠༦༠ བཤོ་བཀམ་འབད་ཡོད་པ་ཨིན། དེ་ལས་ གཞུང་གི་མཁོ་སྦྱོར་གྱི་དོན་ལུ་ གློག་རིག་རིམ་ལུགས་གསར་པ་བཟོ་ནིའི་དོན་ལུ་ དངུལ་ཁྲམ་ས་ཡ་ ༩.༥༩༩ བཤོ་བཀམ་འབད་དེ་ཡོད། དེ་གི་མ་ཚད་ ས་གནས་གཞུང་གི་འགན་ཁུར་ ཡར་ཤག་གཏང་ཐབས་ལུ་དམིགས་ཏེ་ དངུལ་ཁྲམ་ས་ཡ་ ༡༧༠ ས་གནས་གཞུང་ སྤུམ་འཁོར་མཁོ་སྦྱོར་གྱི་དོན་ལུ་ དམིགས་བསལ་སྤེལ་བཤོ་བཀམ་འབད་ཡོད་པ་ཨིན།

རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྤྱིད་དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་ བད་སྟོན་བརྟག་ཞིབ་འབད་ནི་ཨིནམ་ད་ དེ་གིས་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༢
 ལས་འགོ་བརྩམས་ཏེ་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བདེ་སྤྱིད་ཀྱི་གནས་རིམ་འདི་ ཡོངས་ཚྡགས་དང་སྒྲ་མང་ རྒྱ་ཁྱོན་གྱི་སྤྱོ་
 ལས་ དབུཅུད་འབད་ནི་ཨིནམ་ལས་ འཆར་གཞི་ ༡༣ པའི་གྲུབ་འབྲས་ཚུ་ག་དེ་འབད་བཏོན་ཚུགས་ཅིག་
 ག་དབུཅུད་བ་དབུད་ནི་ལཱ་ཡན་ཐོགས།

ཕྱི་མི་ནང་སྤྱོད་ཀྱི་དོན་ལུ་ ཡང་ཅན་རིམ་ལུགས་ཀྱི་ཞབས་ཏྲིག་ འགོ་བརྩམས་ནི་ཨིན། ངང་ལམ་ལུ་ ལུང་
 བྱུགས་ནང་སྤྱོད་ཡིག་ཚང་ གསར་པ་འགོ་ཕྱི་ནི་ཨིན། ཡུན་བརྟན་གོང་འཕེལ་གྱི་འཐུས་བརྩིས་ཏེ་ ཕྱི་མི་ནང་
 སྤྱོད་ཀྱི་འཐུས་བསྐྱེད་ལེན་འབད་ནི་དོན་ལུ་ ཡང་ཅན་དངུལ་སྤྱོད་རིམ་ལུགས་འདི་ འཛུལ་སྒྲིག་རེ་ནང་
 བརྩམས་ནི་ཨིནམ་མ་ཚད་ རྒྱལ་ཡོངས་ཡང་ཅན་རྒྱུགས་ཀྱི་རིམ་ལུགས་འདི་ ཞི་བའི་ཐོ་བཀོད་དང་མི་རྩིས་
 ཀྱི་ཞབས་ཏྲིག་ཚུ་སྤྱོད་ནི་ནང་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ཨིན།

ལམ་སྲོལ་མི་ཉམས་སྐྱོད་གི་དོན་ལུ་ བ་སྟེད་རིག་པའི་དཔེ་དབ་དང་ རྫོང་ཁའི་རྩོམ་རིག་ཐོན་སྐྱེད་ཚུ་ དཔེ་
སྐྱོན་འབད་ནི་ཨིན། རང་བཞིན་གསལ་བཤད་ངོས་འཛིན་དང་ ཆོག་ཡིག་ལས་གསལ་བཤད་སྐྱེད་གཞུང་ དེ་
ལས་ རྫོང་ཁའི་ podcast ཚུ་བཟོ་ནི་ཨིན།

ཀྱིན་དན་ཚབས་ཆེན་གྱི་ག་སྤྱི་གི་དོན་ལུ་ ལས་བྱེད་པ་གཙོ་བོ་ ༢༠༠ ལུ་ སྤྱི་ག་སྤྱི་བས་ཀྱི་ལུ་ཚུ་སྤྱི་བདར་
བྱིན་ནི་དང་སྤྱི་བར་སྤྱི་བཙུན་བཙུན་ནང་ བདེ་སྤྱི་བས་ ༤༠ ལུ་ སྤྱི་བདར་ཚུ་ བྱིན་ནི་ཨིན། ཉེན་སྤྱི་བཙུན་གྱི་ཅཅས་
ཚུ་ བདར་ལོད་དང་ བྱི་ཁར་ལུ་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་དོན་ལུ་ མཁོ་སྤྱི་བཙུན་འབད་ནི་ཨིན། ཚུ་རུད་འཐོན་ནི་དོ
ཉེན་ཁ་ཡོད་པའི་རོང་ཚུ་དང་ གཙུང་ཚུ་ནང་མཚོ་ཆགས་ནི་དང་ ཚུ་རུད་ཀྱི་ཉེན་ཁ་ཚུ་ བཀག་ནི་དོན་ལུ་
ཚུ་ལམ་ཚུ་བསལ་ནི་ཨིན།

མཐའ་འཁོར་ནང་ཨིན་པ་ཅིན་

དུས་ཅི་གི་འཆར་ལོ་ནང་ བསམ་གྱི་བཟོ་སྤྱི་བཙུན་མཁར་དང་བསྐྱོད་གཞུང་ཚུ་ གཞུང་ལམ་སྤྱི་བར་ སྤྱི་ན་ཁ་ དབང་
འདུས་དང་ཚུ་ཁ་རྒྱ་ཆེ་ལག་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ ཚུ་འཐོན་སྤྱི་བཙུན་གྱི་ཐོ་བཀོད་རྒྱ་བཙུན་ཚུ་འབད་ནི་ཨིན། སྤྱི་ན་གཙུང་
ཚུ་ག་གི་ ཚུ་རུད་འཐོན་སྤྱི་བཙུན་འཆར་གཞི་དང་ ཚུ་འཐོན་སྤྱི་བཙུན་རིམ་ལུགས་བཟོ་ཞིན་མ་ལས་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་
འགོ་བཙུགས་ནི་ཨིན།

རང་བཞིན་གནས་སྤྱི་བར་ བདག་འཐོན་འཐབ་ནི་གི་ མ་དངུལ་གྱི་དོན་ལུ་ འོང་འབབ་ USD ས་ཡ་ ༢༠
འདི་ བཀགས་ཚུ་ལུ་བཟོ་ཚད་མཐོ་ཤོས་དང་ བཀགས་ཚུ་མེད་པ་མ་གཏང་པར་བཞག་པའི་ ཁེ་ཕན་ཚུ་གི་
[HFLD Credits] གྱི་སྤྱི་བཙུན་ལུ་གཞི་བཞག་པའི་ དངུལ་སྤྱི་བཙུན་གྱི་ལམ་ལུགས་ལས་བཟོ་ནི་ཨིན།

མེ་ཀྱིན་འབྱུང་ཉེན་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཆེ་ལག་ཚུ་ནང་ གནས་སྤྱི་གི་ལུ་རྒྱ་ཆེ་དང་ མེ་གསལ་དེ་འཐབ་སྤྱི་གི་གསལ་རལ་
ལག་ལེན་འཐབ་ཐོག་ལས་ བཀགས་ཚུ་མེ་ཀྱིན་གྱི་ གཞི་དང་སྤྱི་བཙུན་མི་ས་གོ་ཚུ་ བརྒྱ་ཆ་ ༢༥ དེ་ཅི་གི་གི་
མར་ཕབ་འབད་ནི་ཨིན།

གཞུང་དང་སྤྱི་བར་ མཉམ་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ལས་ ཉམས་ཆག་ཤོར་ཏེ་ཡོད་པའི་ བཀགས་ཚུ་གི་ས་ཆ་ ཨེ་ཀར་
༢༤ ལུ་ ལྷག་པ་ཅི་ག་ནང་ རིན་ཐང་ཆེ་བའི་ཤིང་ཚུ་བཙུགས་ནི་ཨིན། ཤིང་གི་ཐོན་སྤྱི་བར་ CFT ས་ཡ་ ༤.༥
བཀགས་ཚུ་ནང་གི་ཤིང་ཚུ་ ཆན་རིག་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ཤངས་ཐོག་ལས་བཟོ་ནི་ཨིན།

ལེན་ ༩ པ།

ཕྱིས་ལོ་ ༡༠༡༤ ནང་ ༡༠༡༧ གྱི་ ཁྲིམས་བཟོ་གི་འཆར་གཞི།

དུས་ཅི་ལོ་གཅིག་གི་ ཁྲིམས་གྱི་གཤམ་ལས་ ཁག་ཆེ་ཤོས་འདིར་ ཕྱིས་ལོ་ ༢༠༢༤ ནང་ ༢༠༢༧ གི་ ལོ་
བསྟར་འཆར་དངུལ་གྱི་ དཔྱད་ཡིག་འདི་ཡིན།

ཕྱིས་ལོ་འདི་ནང་ འཆར་དངུལ་ཡོངས་བསྒྲུལ་ས་ དངུལ་ཀྲམ་ཐེར་འབུམ་ ༡༥༣ ལྷག་པ་ཅིག་ བཀོ་བཀྲམ་
 འབད་དེ་ཡོད། ན་ཉིང་གི་ འཆར་དངུལ་དང་ཕྱད་པ་ད་ བརྒྱ་ཆ་ ༡༡ གི་ ཡར་སེང་འབད་དེ་ཡོད། ཡར་སེང་
 དེ་སྟེ་ འབད་མི་འདི་གིས་ དཔལ་འབྱོར་ཐོན་སྐྱེད་ཡོངས་འབོར་འདི་ བརྒྱ་ཆ་ ༡.༤ ཡར་འཕར་འབྱོ་ནི་གི་
 དམིགས་གཏད་བསྐྱེད་དེ་ཡོད།

དེ་བཟུམ་སྟེ་……

- སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ནང་ ༢༠༢༦ གི་ ལྷན་ཐབས་འཆར་དངུལ་གྱི་དཔྱད་ཡིག
- ཅ་ཆས་དང་ཞབས་ཏྲིག་ཁྲལ་གྱི་ འཕྲི་སྒྲོན་དཔྱད་ཡིག་ ༢༠༢༥ ཅན་མ།
- འབྲུག་གི་སྤྱི་འབྲུང་ལུས་ཤུགས་ཀྱི་ ཁྲལ་དགོངས་ཡངས་ དཔྱད་ཡིག་ ༢༠༢༦ ཅན་མ།
- འབྲུག་གི་ཉེས་ལས་གནད་དོན་གྱི་ ཡན་ཚུན་ཁྲིམས་དོན་གྲོགས་རམ་དཔྱད་ཡིག་ ༢༠༢༦ ཅན་མ།
- འབྲུག་གི་སྒྲི་ཁོར་དཔྱད་ཡིག་ ༢༠༢༥ ཅན་མ།
- འབྲུག་གི་ མཉམ་ལས་ཚོགས་སྡེ་དང་ སོ་ནམ་སྡེ་ཚན་གྱི་དཔྱད་ཡིག་ ༢༠༢༥ ཅན་མ།
- འབྲུག་གི་ དངུལ་འབྲེལ་ཞབས་ཏྲིག་གི་ འཕྲི་སྒྲོན་དཔྱད་ཡིག་ ༢༠༢༥ ཅན་མ།
- དེ་བཟུམ་སྡེ་ དབང་པོ་སྒྲོན་ཅན་ཚུ་གི་ ཐོབ་དབང་མཐུན་གྲོས་གྲུ་ཡང་ གསུང་གྲོས་གནང་ཡི།

མི་རྒྱུ་ཚོགས་དཔེན་དང་ མི་རྒྱུ་ཁྲི་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་ འགོ་འདེན་ཐོག་ལུ་ ཚོགས་ཁང་ཕན་ཚུན་གཉིས་ཀྱི་ སྤྱི་
ཚོགས་ཀྱི་འཕུས་མི་ཚུ་དང་ བྱད་ལྡན་གྱི་འཕུས་མི་ལུ་ ཚོགས་ཚུང་གི་ཁྲི་འཛིན་དང་འཕུས་མི་ སྤྲོག་སྤྱོགས་
འགོ་ཁྲིད་དང་ སྤྲོག་སྤྱོགས་ཀྱི་འཕུས་མི་ གཞུང་སྤྱོད་གི་འཕུས་མི་ཚུ་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་དང་ མི་མེར་གྱི་
མཐའ་དོན་ལུ་གཟིགས་ཏེ་ ཞིབ་འཇོལ་དང་གསུང་གྲོས་ཚུ་ འགག་བཞེར་དང་ཚད་མཉམ་གྱི་སློ་ལས་ གནང་
པའི་རྒྱུ་འཕུས་ཡིན།

ན་ལས་པར་ གཞུང་གིས་”

- འགོ་འགྲུལ་སྒྲིལ་འདེན་གྱི་དབྱད་ཡིག
- ཚོང་འབྲེལ་དང་མ་ཅུ་གཞི་བཙུགས་གྱི་དབྱད་ཡིག
- ཉེ་སྤྱིད་ཉེན་སྲུང་གི་ འཕྲི་སྒྲོན་དབྱད་ཡིག
- ལས་མི་དང་ལཱ་གཡོག་གི་ འཕྲི་སྒྲོན་དབྱད་ཡིག
- སོ་ནམ་གྱི་དབྱད་ཡིག
- རྒྱ་གི་དབྱད་ཡིག
- བྱིས་བཟོ་གི་དབྱད་ཡིག
- ཅ་དམ་གྱི་དབྱད་ཡིག
- འབྲུག་གི་སྒྲི་རྒྱས་དང་སེམས་ཁམས་འཁྲུགས་རྒྱས་ རྒྱས་རིགས་ལོག་སྤྱིད་གྱི་འཕྲི་སྒྲོན་དབྱད་ཡིག
- ཨ་ལུ་ཉེན་སྲུང་གི་དབྱད་ཡིག་རྒྱ་ འབྲེལ་ཡོད་གཙུག་སྡེ་ཁག་དང་ གྲོས་བསྟུན་མཐིལ་ཕྱིན་འབད་དེ་ ཚོགས་ཁང་ནང་ཕུལ་ནི་གི་འཆར་གཞི་ཡོད།

གཞུང་གིས་ འདས་པའི་ལོ་གཉིས་ནང་”

- ཕྱི་མའི་ཕ་མེས་ཀྱི་ སྤྱི་ལུས་བརྩམས་ཏེ་ ལག་ལེན་འཐབ་དོ།
- ཤེས་རིག་གི་སྤྱི་ལུས་བརྩམས་ཏེ་ ལག་ལེན་འཐབ་དོ།
- ཨ་ལུ་གསུམ་པ་ཡན་ཆད་ སྤྱི་ལུ་ འཕུས་བྱེད་ཀྱི་ སྤྱི་ལུ་དང་སྤྱི་གཞི་ཚུ་བཟོ་སྟེ་ ལག་ལེན་འཐབ་དོ།
- ཁོང་གསེབ་ཆེ་སྟེ་ཉན་བཅོལ་གྱི་ སྤྱི་ལུ་བརྩམས་པའི་བསྐྱེད་ཡོད།

དེ་བཟུམ་སྟེ་ ལྷ་ལས་པར་”

- རྒྱལ་ཡོངས་སྤྱི་ལུ་འབྲེན་གྱི་ སྤྱི་ལུ་བརྩམས་ཀྱི་ཡིན།
- རྒྱལ་ཡོངས་འབྲེན་སྤྱི་ལུ་གྱི་ སྤྱི་ལུ་བརྩམས་ཀྱི་ཡིན།

དེ་ལས་ སྤྱི་ལུ་གཞན་མི་ཚུ་ དགོས་མཁོ་དང་འབྲེན་ བརྩམས་ཀྱི་ཡིན།

མཇུག་བསྟུན་དང་བཀའ་ཤིས་སྟོན་འདེབས།

ལོ་ལྷན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ སྒྲུབ་ལུགས་ཀྱི་ འཕེལ་ཚད་སྟེ་མཇུག་བསྟུན། སྒྲུབ་ལུགས་ཀྱི་ གོ་སྐབས་ཐོབ་སྟེ་ གནས་མེད་ས་མེད་ སྐལ་བ་བཟང་ཡི།

སྤྱི་ལུ་དུ་ རྒྱལ་ཅི་གི་ལོ་འདི་ མི་དབང་མངའ་བདག་ཅིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ གསེར་ཁྲི་གུ་ཐེབས་ཏེ་ མི་ལོ་ ༢༠ འཁོར་བའི་དུས་སྟོན་དང་འབྲེན་ བཀའ་ཅིན་གུས་བརྟུན་ལུ་གི་ གོ་སྐབས་ཐོབ་ཀྱི་འདི་གིས་ དམིགས་ བསལ་གྱིས་ སྐལ་བ་བཟང་ཡི།

ང་བཅས་པའི་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གནས་སྤངས་ ག་ནི་བ་ སྤྱིང་སྤྱིང་དང་ཙ་བརྟན་ དགའ་ཉྱལ་ཉྱེད་དང་སྤྱིད་ཉྱེད་སྤྱི་
ཡོད་མི་འདི་ གཙོ་བོ་ར་ འདས་པའི་མི་ལོ་ ༣༠ གི་ནང་འཁོད་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་
ཆབ་སྲིད་བཟང་པོའི་མངའ་འོག་ལུ་ ང་བཅས་པའི་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ རང་དབང་དང་སྲུང་སྐྱོབ་ ཙ་བརྟན་འཐབ་
སྤྱི་ ཐལ་བ་གི་མ་ཚད་ མི་སྡེ་དཔལ་འབྱོར་ སྤར་བ་ལྷག་པ་སྤྱི་ གོང་འཕེལ་ཐལ་ཕ་ལས་བརྟེན་ཨིན།

དེ་འབད་མཐུ་ལས་ ང་བཅས་འབྱུག་མི་ཡོངས་ཀྱིས་ གྲང་ཁོག་གུ་ལུ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་ སྐུ་ཕར་བཟང་ལྷམ་ལྷ་སྟེ་བཏགས་པ་ཡིན། སྐུ་ཕར་དེ་སྟེ་ བཏགས་དགོ་མི་འདི་ཡང་ ཏུས་རྟག་བྱུང་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལུ་ བཀའ་ངེན་བསམ། དེ་ལས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ བཀའ་སློབ་གསེར་གྱི་ཐིགས་པ་གནང་མི་ཚུ་ སེམས་ཁར་བྲ་ལྷམ་ལྷ་སྟེ་ ཅན་ནི་གི་དོན་ལུ་ཡིན།

ང་བཅས་མི་སེར་ཚུ་གིས་ སྐྱུ་པར་ཚར་རེ་མཇུག་དར་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་ བཀའ་
སློབ་སེམས་ཁར་བཞག་སྟེ་ དམ་ཆོག་གཙང་མའི་སློབ་ལས་ ཚ་གྲུང་དང་འགན་ཁུར་ འཐབ་སྟེ་འབག་སྟེ་ མི་
དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་ ཐུགས་གྱི་དགོངས་བཞེད་གྲུབ་གོ།

མཇུག་ར་ ང་བཅས་མི་སེར་ཡོངས་ཀྱི་ མགིན་དབྱངས་གཅིག་གི་སྒོ་ལས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་
མཆོག་གི་ དབྱ་འཁྲིད་བཟང་པོའི་མངའ་འོག་ལུ་ དགའ་དགའ་སྲིད་སྲིད་ཀྱི་དཔལ་ལུ་ ལོངས་སྤྱོད་དེ་ དཔལ་
ལྷན་འབྲུག་པའི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ གོང་ལས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ བཟ་གིས་སྒོན་འདེབས་སྤུལ་དོ། བཀའ་རིན་
ཆེ།

སྒྲིབ་ཆོག་

འཇིག་རྟེན་བདེ་ཞིང་ལོ་ལེགས་དང་།
འབྲུ་རྣམས་འཕེལ་ཞིང་ཆོས་འཕེལ་བ།
བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པ་དང་།
ཡིད་ལ་འདོད་པ་ཀུན་འགྲུབ་ཤོག།

བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས།